

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

Dette værk er downloadet fra

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

www.genealogi.dk

Bemærk, at hjemmesiden indeholder værker, som er omfattet af ophavsret. For ældre værker, hvor ophavsretten er udløbet, kan PDF-filen frit downloades og anvendes.

For værker, som er omfattet af ophavsret, er det vigtigt at være opmærksom på, at PDF-filen kun må benyttes til rent personligt brug. Distribution og publicering af PDF-filen er ulovlig.

For tredje Ejerdingaar 1884.

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT.

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK GENEALOGI
OG PERSONALHISTORIE

VED

G. L. WAD.

~~~~~  
V. BINDS 3<sup>die</sup> HEFTE.  
~~~~~

KJØBENHAVN.

I COMMISSION HOS RUDOLPH KLEIN.

1884.

Fire Hefter udgjøre et Bind.

Udsigt over „Samfundet for Dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie“s Regnskab for Aarene 1880, 1881 og 1882.

Regnskabet for 1880.

Indtægt.

Bidrag fra faste Medlemmer	400 Kr. » Øre
Indskrivningsbidrag	955 — 50 —
Medlemsbidrag	3820 — 50 —
Solgt af Tidsskriftet	86 — 06 —
Renter	16 — 06 —
Skylder Boghandler Klein	289 — 57 —
	5567 Kr. 69 Øre

Udgift.

Kjøbt et Indskrivningsbevis i Statsgjælden	200 Kr. » Øre
Forfatter- og Redacteurhonorar	707 — 50 —
Trykning, Hefning m. m.	1621 — 34 —
Avertissementer	88 — 38 —
Forskjellige Udgifter (herunder indbefattet foreløbige Udgifter til Hr. S. Elvius ved Samfundets Dannelse)	601 — 53 —
Rabat til Forhandlere	598 — 88 —
Restancer, overførte til næste Aar	361 — 50 —
Tilgode hos Boghandler Knobelauch	1254 — 90 —
Kassebeholdning i Landmandsbanken	133 — 96 —
	5567 Kr. 69 Øre

Regnskabet for 1881.

Indtægt.

Kassebeholdning i Landmandsbanken	133 Kr. 96 Øre
Tilgode hos Boghandler Knobelauch	1254 — 90 —
Restancer	361 — 50 —
Understøttelse fra Cultusministeriet	300 — » —
— — Raben-Levetzauseke Fond	500 — » —
Indskrivningsbidrag	52 — 50 —
Medlemsbidrag	3864 — » —
Solgt af Tidsskriftet	91 — 13 —
Renter	34 — 12 —
	6592 Kr. 11 Øre

Stifts Relationer

indsendte til Klevenfeldt, udgivne af **Fr. Krarup**.

Fyens Stift.

Til Hr. Geheime Conferenceraad og Obersecretair von Holsten.

Effter Eders Excellences Forlangende udi høytærede under 6. Sept. 1746 insinueres herved de fra Conferenceraad og Amtmand Adeler for de hannem allernaadigst anbetroede Amter saa vel som Magistraten og Byefogderne i Kiøbstæderne og Amts Betientene paa Landet indsendte Designationer og Fortegnelser paa de adelige Familier og Personer, som opholder sig udi Fyens Stift, tillige med een af mig der over forfatted General Liste¹⁾, hvor ved ieg finder fornøden at erindre, at endskiøndt Lovens pagina 13 art. 11, item Forordningerne af 11te Februarii 1699, 11 Febr. 1717 og 11 Febr. 1679, kunde give Anledning til under adelige Personer at forstaae tillige dem, som enten betiene nogen Charge i Rangen eller med Caracteerer ere aflagde, paa hvilced Fundamente og Conferenceraad Adeler samt nogle af Magistraten og Amts Betiente formodentligen udi deris Designationer deslige Personer i blant Adelen haver classificered; saa dog siden de icke alle der udi haver været af lige Mening, men nogle af dennem benævnte Personer aldeeles forbiegaaed og især da derved i mine Tancker icke er sigted til andre end de, som med adelig Skiold og Vaaben for dem, Hustruer og deris ægte Børn og Descendenter ere benaadede, haver ieg icke udi den General Liste anført andre, end de virckeligen nobiliterede, hvilced foraarsager, at Numerne icke følger hinanden serie continua, efftersom de Nummere, hvor under deslige Characterizerede og Rangs Personer udi de specielle Fortegnelser ere anførte, aldeeles af denne Liste som melt, ere udeladte. I øvrigt haver ieg icke før kundet expedere denne Sag, siden nogle af Betienterne, som igien undskylder sig med Indvaanernes Tergiversation og Uvillighed i at gaae dem til Haande med de fornødne Effterretninger, nu først, effter at de paa nye derom vare blevne erindrede, haver jndsendt bem^{te} Designationer.

Kiøbenhavn den 13de April 1748^{ve}.

C. Rantzau.

¹⁾ Udeladt her

Odense.

Nr. 1.

Ifølge den udgangne høye Befalling er min underdanigste Erklæring, at min forlængst afdøde Fader Adolph Hendrich Kleppinch var af een adelig Familie i Westphalen og stod i Dansk Tienneste fra 1685 til 1712, da hand blev skudt i Krigen og døde som Obrister og General-adjutant hos Kong Friderich den 4de høyloflig Ihukommelse. Min Moder var Abel Cathrine Lasson, hvis Fader Justitz Raad Jens Lasson hafde gjort Kongen og Landet store Tiennester i Beleyringens Tiid, hvorfor hand af Kong Friderich den 3^{die} høylovlig Ihukommelse blev nobilered; min salig Mand Josva Barner var af een adelig Familie i Mechelborg, mens dog fød i Danmark, saasom hans sl. Fader altid hafde staaet i dansk Tienneste, saavel som hand selv, der døde som Obrister over Hendes Mayestet Dronningens Liv Regiment 1732 og efterlod mig i meget slet Tilstand med 4 smaa Børn, hvoraf de 3 endnu er i Live, neml. een Daatter og 2 Sønner; den ældste Søn staaer som Cadet i det Kongelig Granadeer Corps, og den yngste opholder sig endnu hos mig og studerer. For Resten er det noksom bekiendt, at ieg er een fattig Encke, som nyder een liden aarlig Pension af Hans Mayestet.

Odense den 10de Dec. 1746.

Sl. Obrist v. Barner

M. E. v. Kleppinch.

Nr. 2.

Efter Begiering af denne Byes Magistrat i følge Hans Høy Grevelige Excellence Hr. Geheime-Conference Raad, Cammer Herre og Stiftsbefalingsmand Hr. Christian Rantzaus ergangne og mig foreviiste Ordre af 19 Nov. 1746 meddeeles herved tienstl., at min Herkomst er virkelig af gammel adelig Familie saa vel paa fæderne som møderne Side. Ellers var min Fader Hans Friderich Pultz Oberst i Kongens Tienneste og min Moder een Hovenbech. Min Mand, som er død, var ligeledes Maior i Høystbemelte Hans Mayets. Tienneste nafnlig Ernst Ludvig Pentz og efterlod sig toe Børn, een Søn og een Daatter og hvoraf Sønnen Christian Ludvig Pentz nu er staaende under Hans Durchleugtighed Printsens af Beverns Regimente som Lieutnant. Viidere veed ieg icke at melde.

Odense den 17de Janr. 1747.

sl. Pentzes

D. Pultz.

Nr. 3.

Salig Etatzraad og fordum øverste Landsdommer udi Fyen og Langeland Christian Schouboe hans efterlatte Encke Charlotta Amalia Rasch, som nu opholder sig udi Odense, er een Daatter af sal. Etatz Raad Claus Rasch til Raschenberg, fordum Politimester og Borgemester udi den Kongelige Residentz Stad Kiøbenhavn, som blef af Høysalig og Høylovlig Ihukommelse Kong Christian den Femte nobiliteret den 2 Junij 1680. Hun haver intet Jordegods eller nogen Slags Eyendom.

Odense den 7 Dec. 1746

Charlotte Amalia Rasch,

Nr. 4.

Efter Allernaadigste Befalling giver ieg her min Allerunderdanigste Beretning, min Salige Mand Biskop her i Fyen ved Naun Christian Muus, hans Fader Søren Muus var Cornet under Høylovlige Kong Christian den Fierdes Regiering, og hans Farfader Lars Muus var af Familie. Min sl. Fader Christian Lund var Etatz Raad og Justitziarius i Ober Hof Retten i Christiania i Norge, min Farfader var Doctor Maths Lund Biskop i Schaane og tillige høylovlige Ihukommelse Kong Christian den Fierdes Confessionair. Min sl. Mand har efterlat sig 3de Døttre, hvoraf den eene er min Stifdaatter og de tvende mine egne Børn.

Odense den 11 Dec. A^o. 1746.

*sal. Biskop Muuses
Wibeche Lund.*

Nr. 5.

Ifølge Deres Velbyrdig og Velviisheder Borgermestere og Raad udi Odense deres gunstige Ordre af 5te Decbr. 1746 maatte det behage dem at see de gamle Documenter, Afskeeder og Kongl. Bestalling; erfares deraf, at min Fader sl. Asmus Ropstorph har tient Cron Danmark af Ungdom op til hans Død. Hand var med og i Slaget for Nyborg, var Broder Søn til afgangne gl. Obriste Repstorf, og ieg, som er een af hans Døttre, der midste min Mand sl. Lieutenant Olgersen, er een fattig gammel Encke, lever af den mig Allernaadigst tillagde Pension og sider udi een ringe Leje Vaaning og det med stor Sorg, som Gud og got Folk er vel vidende.

Testerer

*Dorothea Ropstorf
sl. Lieutn. Olgers.*

P. S.

1. Efter Oberste Arenstorf over Guarderne til Hest hans til bemelte Asmus Repstorfs meddeelte Pas af 19de Febr. 1666 har hand tient som Lieutnant i 5 Aar ved samme Guarde.

2. Efter forreviiste Bestalling af 21. Sept. 1670 blev hand beskicket til Herretsfoget over Calslund og Frøs Herret i Haderslef Amt.

Nr. 6.

Opteigning paa de Familier her er i Odense Jomfru Closter, som virkelig er antagen:

Rosencrantzer, Ahrenfelt, Pentzer, Uhrne, Wahrenstedt, Uhsteden, Pasberg.

Disse ere alle gammel Adel, som kand af Vaaben og Slægte Bøger udviises,

Testeres af
Pasberg.

Nr. 7.

Efter udgangne Befalling indberettes, at den første Banner blev giort til Adel af Kong Knud Aar 1017, og af det Naun ingen er, som nu eyer Jordegods.

Odense den 10. Decbr. 1746.

A. C. Banner.

Nr. 8.

Efter Anfordring fra denne Stads Høy Lovlige og Velviise Magistrat anmeldes og meddeeles dette, at ieg underteignede Cathrine Ølgaard von Holsten, gammel 72 Aar, er baade paa Fæderne og Møderne Side af god gammel adelig Familie herstammende, og var min Fader Ditlef von Holstein Obrister under Høy Loflig Konge Christian den 5te, som blev bleseret ved Beleyring for Vismar, døde saa 1676 derpaa i Byen og blev der begravet. De andre her udi Landet boende von Holsten er de paa Langesøe, Holstenshuus, Søebyesøegaard, Gielschau, Areschau, ere mine paarørende, hvoriblandt Stamtaflet findes; min sl. Moder, som og straxen døde efter min salig Fader, var een von Drachenfels og alle hinded paa-

rørende ligeledes af gammel adelig Familie, min Boepæl er her i Odense, dette testes af mig underskrefne.

Odense den 7de Decembr. 1746.

*Cathrine Ølgaard
von Holsten.*

Nr. 9.

Efter Høy Kongelig Befalling mig idag af Magistraten i Odense forestilet, giver ieg dette underdanigste Giensvar, at ieg er af dansk adelig Familie, paa Faders og Moders Side, min Farfader Hans Lilienschiold, som stod i Kong Christian den 5te og Kong Friderik den 3^{di}es Tieniste, fant Naade hos bege Kongerne, min Fader Jonas Lilienschiold har tient Kong Christian den Femte for Secreter i Canseliet i 10 Aar og derfra bleven forflødt til Amtmand i Norge over Synmor, Normer og Romstalens Amter, hvor hand derfor blev til sin Døds Dag i 12 Aar, og opnaade kuns nogle og tredive Aar, saa falt hans smaa u-myndige Børn fra, som siden har følt det. Min Moder var Frue Sidsele Kaas af de gamle elste Kaaser, som fører een Huusgaul i deres Vaaben, og kaldes deraf de Huusgauls Kaaser, hvor af de fleste har over i fiire Hundrede Aar staaen i mange af Kongerne i Dannemarks Tienniste; den sidste mig bevidst opad i Lengden var min Moders Far Fader Mogens Kaas, Riider og Rigens Raad, Mogens Kaasens Farbroder Niels Kaas, Cantzler, Riider af den eldste af Rigets Raaderne, blev effter Kong Friderich den 2^{dens} Død kaldet Gubernørn som Præses over de 3 til sig Formyndere i Kong Christian den 4des umyndige Børne Aar, og døde et halvt Aar før Kong Christian den 4des Krong. Hvad min Tilstand og Levnets Midler angaar er det kuns slet og ringe ieg har at leve af, icke for die min Fader io lod en god Tilstand effter sig, mens gik os Børn saa got som rent fra i 14 Aar, de lod hende min Moder side i uskiftet Boe, til den U-lykke over os, at min Moder efter Kongelig Bevilling var hendes Børns Formyndere, og da det kom til Skiffte og Deeling, blev hver Søster Lod i Strøe-gods udlagt og wurderet for hen imod 400rd. og blev mig got giort af Reveneuren af min Formynder kuns aarlig 5rd. For Resten har ieg icke haft andet at leve af en Kongens Naade, som gav mig af Post Cassen aarlig 50rd., som ieg ungefer 10 Aar har nyt af Post Cassen, og 30 Rixdaler af Eschenbergs Stam Huus i Jydland efter Fundatzen, som Stam Herren Bech Fris skal aarlig udlevere til 6 af de Skaktaffel Friiser paarørende, hvor af ieg er

een der nyder af de Penge, effter mine Forfædres de Friisers Fundatz og dem har ieg kun nydt een 4re Aars Tiid, de ere altiid bleven oplagt til fremede, som Fundatzen icke vedkom; ieg skeer Uret paa alle Maader, ingen ved det uden Gud, og Hand tier og seer over, til Hand setter sin Dag og sin Søn paa Domstolen.

Odense den 8 December Anno 1746.

Berte Lilienschiold.

Nr. 10.

Auf Order Ihro Excelence den Herrn Geheime Conferentz Raht und Stifftamtman von Rantzau gebe zur dinstl. Nachricht, dasz mein seliger Vatter Hans Diedrich Schorn geheisen, gebürtig ausz der Schweiz, hat die Crone Dannemarck 35 Jahr alsz Obristl. und Obrister gedienet, und die lesten 9 Jahre alsz Comandant in Nüburg, da er in seyn 69 Jahr gestorben. Meine Mutter Anna Sebille von Zerst aus dem Anhalschen starb 12 Wochen vor mein Vatter in ihr 67 Jahr, ich vor meine Person habe mich bey mein Sch[w]ager den seligen General Major Schubart aufgehalten, bisz er A^o 1733 starb, da ich mich dann hier ein Paar Kammern geheurt. Meine Mitteln seind jaehrlig 50rd. Pention, so der Hoch Seelige König mir A^o 1732 Allergnädigst bey gelegt, ich bin 73 Jahr ald, und ein sehr shwa[c]hes Mensch, und erwarte täglich ein seeliges Ende!

Odense d. 7 Decembr. 1746.

Agnete Cathrine Schorn.

Nr. 11.

Da de Velædle og Velbyrdige Herrer Borgermestere og Raad her i Byen efter Deres Høy Grævelige Excellences Hr. Stifftbefalings-Mand Greve af Rantzaus Ordre, hvoraf mig er foreviist Copie, haver begiert, at enhver, som enten maatte være født af gammel eller nye Adel eller Priviligerede, ville indberette dennem deres Omstændigheder, saa ifølge sliig Ordre indberettes hvad mig angaaer: at min Fader var Etatz Raad Johan Berthram Ernst ældst Borge-mester og Politie-Mester udi Kiøbenhavn og blev hand af Høy-salig og Høylovlig Ihuekommelse Kong Friderich dend Fierde gratificered med bemelte Caracteer. Ellers lever ieg af een aarlig Pension paa Hundrede Rixdaler, som Deres Kongelige Mayestet allernaadigst har tillagt mig af Post-Cassen.

Odense den 23de December A^o. 1746.

Juliane Helene Justine Ernst.

Nr. 12.

Da een af Odense Raadstue Bud haver været hos mig for at foreviise een Copie af Hans Excellence, Hrr Gref Rantzaus til Magistraten udi Odense ergangne Ordre af 19 November sidstleden, indholdendes, at de skulle indsende een accorat Liste over Familierne, som sig udi Odense maatte opholde, med videre, hvorpaa af bemelte Magistrat var tegnet:

Denne Ordre, som er ligelydende med Originalen, vilde Byens Indvaanere, som er af gammel og nye Adel, eller og ere Jordegods Eyere, forderligst efterkomme og altsaa vente udførlig Effterretning herom i det seneste inden denne Uges Udgang. Odense den 5te Dec. 1746.

Saa omendskiondt ieg ei kand forrestille mig, at anførte meget laconique Magistrat Resolutions-Stiil og under den Caractaire alleene af Byens Indvaanere skulde angaae mig og at ieg derunder skulde være forstanden: saa dog for een Vished Skyld haver ieg ei vildet undlade at give Borgemester og Raad udi Odense tilkiende, baade at ieg udi rette Linie nedstiger af den ældgamle Danske Bille Familie og af vores Danske Historie kand erfahres (tillige med eendehl Omstændigheder), at samme Familie nogle hundrede Aar haver været bekiendt, saa og at ieg ei er Eyere af nogen Sædegaard.

Odense den 10 Dec. 1746.

H. Bille.

Nr. 13.

Effter Deres Høy Grevelige Excellence Høy og Velbaarne Hr. Geheime-Conference Raad og og Stiftsbefalingsmand Hr. Greve af Rantzau hans naadige Ordre, og Magistratens paa samme høyst-bemeldte funderede til os ergangne Begiering, sender vi undertegnede herved een rigtig Copie af Mulernes Nobilitations Bref, hvortil Originalen findes udi vores Fætters Commerce Raad Johannes Michaël Mule i Ankier udi Jylland hans Giemme, mens er des uden trøgt indført in Petri Resenii descriptione Samsøe in pagina 25ta.¹⁾

Odense den 9de Decembr. 1746.

Eric Mule. Mogens Mule.

¹⁾ Udelades her.

Nyborg.

Forreستاende¹⁾, som er conform med Originalen, haver de tvende Mænd Christopher Mønnich og H. Møller at insinuere de adelige Personer her i Staden, som ere bekjendte, med Annodning, at de herpaa behageligen selv vilde tegne og forklare den Efterretning, som requireres. I det øvrige haver bemeldte tvende Mænd nøye at informere sig, om her under denne Byes Jurisdiction fleere Personer sig maatte opholde, som dette kunde angaae, og ligeledes begiære deris skriftlig Paateigning eller og hvad mundtlig Svar, dennem gives, herpaa skriftlig forfatte.

Datum, Nyborg d. 25de Nov. 1746.

J. Lerche. A. Jantzen. G. Hornemann.

Efter forestaaende Ordre haver vi først insinueret dette Document for Høyædle og Velbaarne Hr. Stiftamtmand Johan Albrecht With, som gav os det Svar, at hand ikke dependerede af denne Jurisdiction; men naar der kom Brev derom til ham i Jylland, vilde hand give Efterretning. Dernæst har vi ligeledes insinueret dette Document for Commendanten Hr. Oberste Anthon Gynter Ellebracht til Katterup Gaard i Siædland, item i Hr. Capitain Pentzes Qvarteer, item hos Hr. Capitain Rosencrantz, Hr. Capitain Lieutenant Witten, Hr. Lieutenant Winterfeld, Hr. Lieutenant Richert, Hr. Lieutenant Collund og Hr. Lieutenant Willars, Hr. Lieutenant Nielsen og Hr. Lieutenant Partesius, Artillierie Lieutenant Holst, Vagtmester Lieutenant Brix, Conducteur Lemming, som samtelig (undtagen Hr. Capitain Pentz, der var fraværende) svarede, at naar de fick Ordre derom fra Krigs Canceliet, vilde de give deres Svar. Fremdeles har vi og ligeledes hermed indfunden os hos de characteriserede Personer saasom afg. Cancelieraad og Borgemester Berent Holmsteds Encke Frue, item Hr. Cammeraad og Tolder Rasmus Povelsen, samt Hr. Cammeraad og Amtsforvalter Claus Holmer, hvilke samtelig gav det Svar, at de formeente, dette Brev dennem icke vedkom. Andre Personer haver vi ike kundet opsperge her i Byen, eller under Nyborg Jurisdiction, som dette kand vedkomme.

Datum Nyborg, d. 2. December 1746.

Christoph Münnich. H. Möller.

¹⁾ Nemlig en her udeladt Skrivelse fra Stiftamtmanden til Magistraten i Nyborg om at tilvejebringe en Fortegnelse over Byens adelige Personer.

Paa denne Byes Jurisdiction viide ingen fleere adelige eller Rangs-Personer, end oven anført er, hvilket vi hermed beviidner.

Datum Nyborg ut supra.

J. Lerche. A. Jantzen. G. Hornemann.

Svendborg.

Paa Deris Høy Grevelig Excellences høy respective Ordre af 19 hujus svaris underdanigst. at her ved Stedet findes ingen Adels Personer uden Hr. Etatz Raad Jens Juell, som er af gammel Adel og Broder til Hr. Cammer Herre Juel til Taasing; Jorde Goeds eyer hand icke, men lever af sine Midler.

Svenborg d. 26. Novembr. 1746.

M. Tønnesen Rosenberg. Henrich Hyltoft.

Faaborg.

Efter Deres Høy Grefuelige Excellences Høy welbaarne Hr. Geheime Conference Raad og Stift Befahlings Mand Hr. Christian Rantzaus naadigste Ordre af 19 November 1746 blef her udi Faaborg strax efterforsket, om nogen adelige Familier eller Personer her opholte sig; da her ingen befantes, uden dend Inqvartering af Hr. General Major Stevens Regimente, som her er indlagt, der bestaar af Hr. Baron og Major Christian Friderich Juul Lieutenanten Casper Christopher Kaas, og Cornet Friderich Brummer, og een Sø Capitain Lauritz Kierumgaard, som ligger ved Eurouleringen. Andre findes her icke, som allerunderdanigst attesteres af mig, Faaborg dend 24 Martij 1748.

Jørgen Jacobsen.

Assens.

Efter Deres Høygrevelige Excellences Høye Befalling under 19de passate fremsendes her ved underdanigst Fortegnelse paa, hvad adelige Familier her i Byen for nærværende Tid findes, med hvad videre Omstændigheder jeg om en hver Familie i sær har kundet faaed Kundskab om.

Assens den 21de Dec. 1746.

Uldall.

Fortegnelse

Paa de adelige Familier og Personer her i Byen, for saa vidt

sig efter Requisition har anmeldt at være enten af gammel eller nye Adel, med videre bekendtgjorte Omstændigheder.

1. Hr. General Lieutenant von Ellenbrachtes Enke Frue Susanne Elisabeth Trampe; hendes Fader var Adam Friderich Greve af Trampe til Løgesmoese Ridder af Dannebrogue, General Lieutenant, og commanderende General over de danske Auxiliair Troupper i Italien og Ungern, paa fæderne og møderne Siide gammel Adel. Hendes Moder var Sophia Amalia Adeler, General Admiral Cort Adalers Datter, som blev nobileret af Kong Friderich den Tredie.

2. Jørgen Heidenreich Cramohn, Major ved det Sønder Jydske National Regimente, er barn føed udi Mechlenborg, af gammel adelig Familie, paa Fæderne og Møderne Siide; og er fra Barn-Dom af op føed her i Danmark. Hands Frue, af Nafn Gieronemine Henriette Lamare føed i Jydland af gammel adelige Familie, paa fæderne og møderne Siide. Med samme har hand i Ægteskab auflæd en Søn, af Nafn Gebhart Heidenreich, nu et Aar gammel.

3. Hans Ernst von Franckenberg, Ritmester ved Hr. General Major von Neubergs Regimente, skal efter Beretning være af en ældgammel adelig Familie i Schlesien, hvoraf eendeel har ført Tittel af Frie-Herrer, af samme Familie skal eendeel som Generaler have tient under de Rommerske Kejssere, saa som A^o 452vo under Kejsser Valentino, A^o 615ten under Heraclio og Anno 806 under Carolus Magnus, med fleere siden dend Tid.

Andre eller fleere adelige Familier veed jeg ike at være her paa Stæded, thi hvad angaar de øfrige her værende Officerer, da har ingen af dem givet mig nogen Efterretning om, hvad enten de er Adel, eller ike, endskiønt det dog af dem er bleven required.

Assens dend 21de December 1746.

Uldall.

Middelfart.

Her i Byen findes af adelige Persohner følgende:

1. Confessionarii Lintrups Enkefrue Maria Randulv, hendes Fader var Biskop Randulv i Bergen, om hun og efter Rangen kan medregnes, 2. Capitain Frisches Enkefrue, hvis Fader var Capitain Menzon af Adel ved det fynske National Regimente, og 3. Second-Lieutenant von Langen liggende her i Quarteer under Hr. General Major Neubergs Regiment, føed i Stralsund, er gift med Major Rheders Dotter, hendes Fader skal have været her i Tien-

nesten ved Cavalleriet og skal efter Beretning været af Adel. Der-næst findes Capitain Schouboes Enke her boende, hvis Fader har været P.-Lieutenant Holst ved Guarden til Fods, nu død, som var fød i Mecklenborg.

Middelfarth d. 30 Nov. 1746.

T. I. Bergk.

Bogense.

Paa Deris høye Excellens mig Naadigste tillagde Ordre an-gaaende hvad Familier og Personer her kunde opholde sig i Byen enten af gammel eller nye Adel, meldis underdanig og allerydmygst, at her i Bogense aldeelis ingen slige Personer findes som efter min ringe fattede Formening kand der hen extenderes; her er vel 3de Officerer ved eet Compagnie Cavallerie af Hr. Generall Major Neubergs anfortroede Regimente, nemlig Hr. Ritmeister Ahrenfeldt som berettes skal være af gammel Adel fra Jylland, hvor hand efter Tilladelse i disse Tider sig opholder, een Premier-Lieutenant af Naun Holting som har Ritmesters Carachteer og een Sechund-Lieutenant Harche Bonnesen, 2de fattige Encher een Lieutenants naunlig Madame Teenders, og Een Cornetz ved Naufn Madame Mørch og viidere icke. —

Bogense d. 10de Decembr 1746.

M. Holst.

Kjertemiude.

Underdanigst behorlig følge Deris Høy Grevelige Ezcellencis Høystvenererede under 19 hujus har vi aller nøyeste ladet os in-formere om, hvad adelige Familier og Personer sig her i Byen kunde opholde; mens som her alleene findes een Capitain fra Dra-bant Coret ved Nafn Jochim Friderich Urne tillige med sin Frue Ingebore Magrethe Akeleje begge gammel Adel, saa ville Deris Høy (Grevelige Excellence) høy gunstigst tillade os underdanigst at for-spørge, om derover nogen aparte Liste befales at forfatte, eller og Deris Høy Grevelige Excellence med denne voris tilforladelig De-monstration vil være nøyet.

Kierteminde dend 26 Nov. 1746.

Schothz. A. Høyer.

Gyldenstens Birk.

Paa Deris høye Excellens mig naadigst tillagde Ordre an-gaaende hvad Familier og Personer her kunde opholde sig enten

af gammel eller nye Adel meldis underdanig og allerydmygst, at her under Gyldensteens Birck findes ingen slige Personer, som efter min ringe Formeening der under kand forstaaes. Hans Excellence Hr. Greven af Gyldensteen opholder sig i Kiøbenhavn. Ellers er her vell nogle Land Officerer nemlig Hr. Major Pflug paa Ugersløfgaard som har sin Afsked, Hr. Capitaein Rosenvinge paa Aagaarde og Hr. Lieutenant Frisch i Eierskov og viidere icke.

Bogense dend 10de Decemb. 1746.

M. Holst.

Bjerge-Aasum Herreder.

Fortegnelse

Over de Efterretninger, som jeg, i underdanigst Følge af Deres Høj-Grevelig Excellence Høj og Velbaarne Hr. Geheime-Conference Raad og Stiftsbefallings Mand Rantzaus naadige Skrivelser Ordre af 19de Novemb. a. p., haver indsændt ved Circulair Skrivelser, og ellers er vidende, de sig her i Districtet opholdende adelige Familier og Personer betreffende, nemlig: —

1. Rønninge Sogn, der under er Hovedgaarden (a) Rønningesøegaard, men beboes af Cancellie Assessor Rasch, som ikke er Adel (b) udj Rønninge By boer den gl. Froiken Dorthe Sophia Urne, om hvis Omstændigheder, jeg haver erholdt saadan Efterretning, som vedfølgende hendes Missive, der underdanigst insinueres under litr. A., nærmere formelder: — (c) Iligemaade boer der i Byen Frøiken Johanne Sophia von Korbitz, hvis Omstændigheder findes udi Missiven herved under Litr. B.

2. Roldsted Sogn, derudi Færretzlevgaard, hvor boer Velbr. Frue Ober Krigs Secretairinde Korbitz, med hos sig havende 2de adelige Frøkkener, om hvem ligeledes til Efterretning herved følger Missive af 9de Dec^{br.} under Litr. C.

3. Davinde Sogn. Sanderumgaard i samme Sogn besiddes af Velbr. Hr. Obristl. Mathias Leth og Frue Hedevig von Løvenhielm, hvem Deres Høj Grevelig Excellence venteligst selv er bekendt. —

4. Næraae Sogn, der under Torpegaard, som tilhører Lands Dommer og Borgemester Simonsen i Odense, og ellers er Intet der i Sognet at observere.

5. Fraugde Sogn; (a) Fraugdegaard besiddes af Hr. Commerce Raad Bless som Proprietaire. — (b) Hollufgaard af Frue Margaretha Elisabeth Rosenvinge, Sal. Justitz Raad Ivers iligemaade. —

6. Allerup Sogn } udj disse 2de Sogner er hvercken Hoved-
og 7. Høybye Sogn } gaarde eller andre Stæder, hvor nogen
adelige Personer sig opholder. —

8. Lyndelse Sogn, der under er Bramstrupgaard, som tilhører
Hans Excellence Hr. General Brockenhuus, og ellers er ingen adelige
Familier der i Sognet. —

9. Sæbye Sogn, hvorudi er Sæbyesøegaard, der eies og be-
sides af Velbr. Hr. Hof-Marechall von Holsten, og andre adelige
Personer end hannem findes ikke der i Sognet. —

10. Rynckebye Sogn; paa Hovedgaarden Skousboe sammesteds
boer Høj Velbaarne Frue Geheime Raadinde Rosenkrantz, hvis
Familie og Omstændigheder Deres Høy Grevelige Excellence upaa-
tviflelig er bekendt. —

11. Birchende Sogn, der under Selleberg Hovedgaard, som be-
boes af Hr. Ritmester Caspar Løvenhielm og Frue. —

12. Marslev Sogn, derudi falder Veyrup Hovedgaard, som
tilhører Hr. Major Erich von Løvenhielm, af hvem herved følger
hans Skrivelse af 5te Dec^{br} under Litr. D. —

13. Agedrup Sogn, ingen her under Herredet.

14. Kiølstrup Sogn, Hovedgaardene Ulrichsholm og Østergaard
saavelsom dend største part af Bøndergodset, er under Birck; dog
har Lieutenant Vitus Bering i Kiølstrup tilsendt mig hans skriftlig
Forklaring af 10de Dec^{br}, saaledes som herved følger under litr. E.

15. Munckeboe Sogn } udj disse 3de Sogner er ingen adelig
16. Drigstrup Sogn } Familier eller Personer. —
og 17. Revninge Sogn }

Saaledes, efter dend Kundskab, som vedkommende mig, paa An-
modning, haver vildet meddele, og jeg ellers haver kundet bekomme,
rigtig forfattet, bevidner

Fløstrup den 10de Janu. 1747.

H. Pedersen.

Lit. A.

Ædle og Høyfornemme Hr. Herreds Foged Seg^r. Hans
Pedersøn.

Efter Deres Kongl. Majestets allernaadigste Befalning at angive
min Herkomst og min Tilstand i værende Tiid. Min sl. Fader
Knud Urne var af Charge Oberst, min Moder Anna Ulstand. Effter
min Tilstands underlige Omgang boer jeg nu i Rønninge udi et
fælles Huus, høydrende, og daglig Svaghed undergiven, og det som

meest beklagelig. at jeg har kuns lidet, nemlig af de Friisers Penge 30rd og af de Scheelers Penge 20rd at leve af; adskillige gode Venner, som i forrige Tiider betænkte mig med nogen Hiælp til dend daglige Huus-holdning, ere mig frafaldne, maa saaledes i denne besværlige Tiid drage igienem saa længe Gud behager. Dette Hr Herredsfoged til Effterretning til hans fornødne videre Angivelse.

Rønninge den 10 Dec. 1746.

Dorte Sophie Urne.

Litr. B.

Velædle Hr. Herridsfoget! Ifølge dend fra Høye Øfrighed er-gangne og mig foreviiste Ordre haver ieg herved til Effterretning at meddeele, at jeg underskrefne Johanna Sophia von Korbitz noch er af god og gammel adelig Extraction, baade paa fæderne og møderne Side, men er hvercken Eyere af Jordegods eller Capitaler, foruden een Capital paa 3000 Rdr., som ieg hafde laant min sahl. Broder Ober Krigs Secretair von Korbitz, men som hans effterladte Enche Frue paa Ferritslefgaard self befinder sig i slette Vilkor, saa er mine Revenuer deraf iche saa aldels rigtige, som ieg baade ynskede og behøvede. Jeg beboer ellers et Leyehuus her i Rønninge, Hans Velærværdighed Hr. Provst Kiellerup tilhørende. Skulde nu Hr. Herretsfoget behøve mere Underretning om min Persohn og videre Omstændigheder, skal ieg være rede, naar forlangis. samme at meddele.

Rønninge d. 5te Dec. 1746.

J. S. Korbitz.

Lit. C.

Efter det fra Hannem [modtagne] Omgangs Bref ifølge Hans Kgl. Majt Allernaadigste Villie om at vide, huad adelige Familier der opholder sig i Kiøbstæder og paa Landet, og deris Omstændigheder, da er det min Hr. Herrids Foeget self bekiendt, at ieg ickuns er logeret og boer paa denne Bonde Gaard min Lifs-tid, og ej tilhører mig eller Arvinger, ej heller ejer noget Jordegods. aleene lever af den Pension. som Hans Kongl. Majt mig Allernaadigst haver tillagt. Hos mig ære: min Søster Datter nafnlig Sophie Hedevig von Lützou afgangne Oberste Lützous Datter, og min Datters Datter Sophie Charlotte von Lattorff, hinds Fader afgangne Oberst Lieu-

tenant Lattorff, og ære vi alle af gammel adelig Familie. Viidere ved ieg ej der forlangis at gives Effterretning om.

Ferredsløfgr^d d. 9 Dec. 1746.

*Charlotta Sophia von Harstall,
Encke af Korbitz.*

Lit. D.

Efter hans udsente Begiering af 29 passato og hos fulte Copie af deris høy Greff. Excellence Rantzous Ordre under 19 dito, skulde jeg herved berette ham, at min Familie allene bestaar af min Koene Edel Dyre og liiden Søn Hans Løvenhielm, med Underretning at min Koene og jeg Ære fød af gammel-adelig Forældere i Hen-seende mit Stamme-Nafn paa Fædernes Herckomst er Brochenhuus. Thi at min sal. Fader antog det Nafn af Løvenhielm, skede formedelst Testament af een Løvenhielm for at blive Arving af hans Jorde-Gods her i Fyhn, der dog ogsaa var nobiliteret, hvilcket til behagelig Effterretning meddelis.

Weirup d. 3. December 1746.

E. v. Løvenhielm.

Lit. E.

Ifølge Hans Høy-Grevelig Exelence Hr. Geheim Conferenceraad Rantzous Ordre, samt Hr. Herritz Foged Hans Pedersens Begiæring, berættes herved, at Kong Christian dend 5te Salig og Høylovlig Ihukommelse paa sin Salvings Dag 1671 har nobiliteret min Far-fader salig Witus Bering, Assessor udi Høyeste Ræt, Professor ved det Kgl. Accademie, samt Kongl. Historio Graphum, ham og hans ægte Børn samt deris Effterkommere Mand og Qvindekion til evig Tid, saaledes som Adels Brevet lyder, skrevet paa 100rd Pergament i Latine Sprog, og som hos mig forvares; i samme Adels-Brev findes midt udj mahlet, saa og à parte beskrevet det af Høystmelte Hans May^{ts} vores Famille forunte Vaaben, nemlig een Bierge-Mand kommende udaf et grønt Bierg, holdende een Lauerbærkrantz i høyre Haand, aldt i gylden Feld, dernæst een aaben Hielm. som er prydet med een gylden Krone, hvor over opstiger 2de harniskede Arme holdende i Hænderne en Lauerbær Krantz. Forlanger Hr. Herretzfogden videre Oplysning om dend Materie, eller Copie af Adels Brevet, skal jeg gierne dermed være til Tieneste.

Kjolstrup d. 10de Decembr. 1746.

W. Bering.

Ulriksholms Birk.

Udj Ulrichsholms Birk findis ickun 2de adelige Familier paa de 2de Herre-Gaarder Ulrichsholm og Østergaard neml.:

(1). Hr. Major Ulrich Friderich von Heinen paa Ulrichsholm, som nedstammer af gammel Adel fra Saxen, som siden er kommen til Mecklenborg og her til Dannemarck. Hans Fader var General von Heinen, hvis effterladte Encke Frue endnu lever udj Rostock, hans Frue er en Daatter af Hr. Oberst Lieutenant von Brüggemann, som eyede begge foranførte Gaarder og døde paa den sidste, hvis Søn (2). Rittmester Caspar Hermand von Brüggemann gift med Hr. General Major von Løvenhielms Daatter til Weyerup etc. Gaarder, er den anden adelige Familie paa Østergaard. Ellers deriverer den Brüggemanske Familie fra Franck Rige, hvor de har været bekiendte under det Navn du Pont, indtil velbemelte Hr. Rittmester von Brüggemanns Far-Fader kom her til Dannemarck udi Kongelig Tieniste og blev givet Navn af Brüggemann. —

Andre eller fleere adelige Familier findes icke udj Ulrichsholms Birk, hvilcket herved ifølge Deris Høy Grevelige Excellencis Hr. Stiftsbefallings Mands Grev Rantzaus Ordre underdanigst attesteris.

Odense den 20 Juny 1747.

Erich Christensen.

Kjørup-Einsiedelsborg Birk.

Udi Baronierne Kjørup og Einsiedelsborgs Birches District opholder sig ei andre adelige Persohner og Familier, end som

Frue Grevinde von Holck af von Daldorfske gammel adelige Familie, som er sahl. Greve von Holckes fordum Mayor i Hans Kongel. May^{ts} Tienniste ved Cavalleriet, hans Effterleverske, er af høj Alder og opholder sig paa Holmegaard Under Baroniet Kjørups friherlige Hovedgaards Taxt, som tilhører Høy Welbaarne Hr. Malthe, Greve af Putbus, Friherre til Fri-Herskaberne Einsiedelsborg og Kjørup, der af Medlidenhed for hende haver ladet Værelser jndrumme, da hun er udi slett Tilstand; Børn haver hun icke hos sig, men forlengst voxsene og opholder sig andre Stæder. —

Høy Welbaarne Hr. Malthe Greve af Putbus, Fri Herre til Baronierne Einsiedelsborg og Kjørup er udi Enchestand og af høj Alder udi sit 76de Aar, haver Mangel paa sine Øjne, og hos sin paa dend Jnsull Rügen boende eneste Hr. Søn sig opholder, og Baronierne i sin Fraværelse lader administrere; hvad ellers disse

høibemelte Putbusker Familie angaar, da er de udj det høj Kongelige Lehns Contoir med alle Omstændigheder for hen bekiendt, og mig ei videre bevidst end underdanigst demonstrered er.

Bederslef d. 14de Decembr 1746.

P. Dyhr.

Fyenske Rytterdistrict.

Efter den mig fra Amtmanden og Ober Inspecteuren Welbaarne Hr. Etatz Raad Simonsen tillagte Ordre har ieg herved underdanigst skullet indberette, at, saa vidt mig enten selv er vitterligt, eller ieg af andre har kunnet erfare, icke udj eller under det fynske Rytter District nogen enten gamle eller nye adelige Familier er boende og sig opholder, siden Majorinde Kühl, som var een Scharfenberg paa fæderne og een Daa paa møderne Side, i disse Dage ved Døden er afgaaen, forblivende dermed udj allerdybeste Soumission.

Odense dend 3^{die} Decembr 1746.

D. Hedegaard.

Assens og Hindsgaals Amter.

Underdanigst Forteignelse til Deres Excellence Hr. Greve og Stifft Befalingsmand Christian Rantzau over de i Assens og Hindsgaals Amter værende adelige Familier og Personer, saaledes som ieg ved hosfølgende Bilager fra Nr. 1 til 5 derom er bleven underrettet fra effterskrefne Stæder:

1. Proustigaarden ved Assens. Fra Hr. Oberste Rømer Nr. 1.
2. Løgismose. Fra Comtesse Trampe . . . . . Nr. 2.
3. Kiersgaard. Hr. Oberst Lieutenant Gierstorff. . . . . Nr. 3.
4. Warbiery. Hr. Capitain Trolle . . . . . Nr. 4.
5. Billesbølle. Hr. Envold Braes . . . . . Nr. 5.

Nr. 1.

Efter Høy Kongl. allernaadigste Befahling af 6te September sidstafwigte, og dend derefter af wedkommende respective Øvrighed gjorte nermere Requisition, er mig Obriste Hans Wilhelm von Rømer paa min Boested Proustigaarden d. 6te November 1746 anwiist og af mig forlanget Forklaring om min egen og Frue Kierrestes Familie befindende; nemlig: Min sal. Fader Hans Wilhelm von Rømer er 1681 kommen fra Saxen i Kongl. dansk Tieniste, hvor udi hand optinerede et Grenader Compagnie; fra hvilket han for romb Tiid taget igien sin Demission, boet paa Berninge

Rode ved Hadersleben; men døde i Saxen, hvorfra hand og hans Børn i Voigt Land paa det adelige Stamgods Steinplais regner sig at være ret mæsigt afstammend og Adel.

Min sal. Moder Anna Eleonora Langen war en af Pommersck Familie.

Jeg Hans Wilhelm von Rømer er fød i Kiøbenhavn Ao. 1681, med endnu 2de yngre Brødre Carl Friderich og Otto Wilhelm Rømer, imens vor sal. Fader stod som Premier Lieutenant ved Fodgarden, deraf den første død 1743 som Obristl. ved det første Bergenhuske Regiment uden Arvinger og dend yngste død 1732 som Fendrich ved det andet Sydenfieldske national Dragoner Regiment i Norge; efterladende sig een Søn, nafnlig Hans Wilhelm von Rømer, som nylig er engageret ved Hans Kongl. Høyhed Cronprinc Christians Regiment for at applicere sig til Millitien. Anno 1700 kom ieg i dansk Krigstieniste udi Salling og Høylovlig Kong Friderich den Fierdes og efterfølgende Regierings Tiider 44 Aar continueret, i hvilcken Tiid ieg til sidst som Obriste og Cheff af det andet Smaalehniske National Infanterie Regiment. Samme Charge 1744 i Høy Kongl. Naade resigneret. Min Frue Kiereste Frue Anna Elisabeth Comtesse af Trampe er fød i Kiøbenhavn; hendes Fader var sallig Herr General Lieutenant Adam Friderich Greve af Trampe, Rider, hans Grevjnde Datter. Woris Ægteskab er uden Lives Arvinger. Belangende dend salig Herres høye Tieniste, da hafver hand udi mange Aar med megen Berømmelse waaren commanderende General en Cheff over de Kongl. danske Auxiliær Trouppe baade i Ungern og Italien. Hans høyadelig Familie er fra Pommern.

Hendis sal. Frue Moder war Frue Sophia Amalia, salig Herr General Admiral Cort Sivertz Adellers Datter; hvis Herr Fader og Frue Moder af Sal. og Høylovlig Ihukommelse Kong Friderich dend Tredie er nobiliteret.

Proustigaarden ved Assens d. 8. December 1746.

H. W. v. Rømer.

Nr. 2.

Min Fader var Adam Friderich Greve af Trampe til Løgis-møse og Flenstofte, Ridder af Dannebrog, General Lieutenant og commenderende General over de Danske Auxiliær Trouppe i Italien og Ungern, paa fæderne og møderne Side af gammel Adel.

Min Moder var Sophia Amalia Adeler General Admiral Cort Adellers Datter, som blev nobiliteret af Kong Friderich dend Tredie.

Sophia Hedevig Grevinde af Trampe til Løgismose og Flenstofte.

Nr. 3.

Monsieur Lessøe Assesseur de la Chancellerie. Efter Begiering haver her ved tienstl. vildet cumunicere Assessor, min Familie med videre angaaende; neml.: at min sal. Faders Fader (som var dend første, der kom her ind udi Riget, hellers en Saxer af Origine) var General Major udi Norge, og naunfl. Christopher Friderich Gersdorf; havde een Gede till Ægte, min sal. Fader var General Lieutenant og Geheime Raad Friderich Gersdorf, og min Moder sal. Geheime Raad og Ober Krigs Secretaire Erich Krahgs Datter. Min første sal. Koene var Obriste Grev Friderich Christian Holches Datter, udi hvilcket Gifter Maal ieg haver avlet 2de Bøern neml.: een Søn og een Datter, og med min jetzige Koene (Sal. Obriste Urnes Datter) haver jeg en Datter.

Kiersgaard d. 13de Decb. 1746.

Chris. Frid. Gersdorff.

Nr. 4.

Som Hr. Asessor haver begieret at blive underrettet om min Familie, med mere dessangaaende, for derefter at kunde gjøre Deris Indmeldning til Hands Excellence Hr. Greve Rantzou; saa haver ieg icke vildet manquere, her ved tienistskyldig at indberette, det min sal. Fader var Etatz Raad Børge Trolle, og min sal. Moder Amptmand Holger Rosenkrantz Datter; min Koene er en Datter af Hr. Obristl. Christian Friderich Gersdorf til Kiersgaard. Skulde Hr. Asessor behøve nogen videre Underretning mig betreffende, da er ieg redbond dertill, naaer Dee behager at give mig tilkiende, hvad Poster det er belangende. Hellers som ieg staaer under det Synder Jydske Hr. General Major von Numsens National Infanterie Regiment, og mit Compagnie ligger udi Jylland, jeg icke heller uden ved Permission af min Regiments Cheff undertiden kand opholde mig her, bliver vell mit Compagnies District at reigne for min rætte Boepæll.

Warbierg d. 13de Decbr. 1746.

Herloff Trolle.

Nr. 5.

Jeg Peter Enevold Braës, nu Eyer af een frie adelig Gaard Biledsbølle i Fyen, er for mig og mine ægte Descendenter af Høyløflig Ihukommelse Kong Christian den Siette eleveret i Adel Stand og derpaa erhholdet Allernaadigst Nobilitations Patent af dato 11te Decembr. 1733. Min Hustrue er Anna von Buchwaldt sl. Capitain Frideric von Buchwaldt til Gudomlund i Jylland af gammel adelig Stamme hans Daatter. Af de i vores Egteskab sammen aflede Børn ere i Lifve 4 Sønner og 2 Døttre, nemlig een Søn Frideric, een Søn Dideric Christian, een Søn Wolf Mathias, een Søn Christian Wilhelm, een Daatter Ingeborg Cathrine, een Daatter Anna, alle unge og under Education.

Particulair Annotation ved min Familie er denne. Salig Justits Raad Envold Berregaard til Kiølbygaard og Weslesgaard haver for sin Død erigeret sin Gaard Kiølbygaard beliggende i Thye i Aalborg Stift til et Stamhuus, 1. for sin Søn Conference Raad Christian Berregaard og Descendenter paa Mand og Qvinde Linie, og efter dem 2. for sin anden Søns Søn, nu Cammer Juncker Frideric de Berrregaard og hans Descendenter paa Mand og Qvinde Linie; effter dem 3. for sin Stif Søns sl: Magister Lugges Descendenter paa Mand og Qvinde Linie, og dernest 4. for mig, hans Stifdaatters Søn, Peter Enevold Braës, som for mig og mine Descendenter paa Mand og Qvinde Linie haver den sidste eventual Successions Ræt i bemelte Stamhuus Kiølbygaard, og siden derunder lagde Weslesgaard.

Dette mit Indgifvende bekræfttes med egenhændig Underskrift af

P. E. Braës.

Biledsbølle d: 8de Decembr: 1746.

Nr. 6.

Ifølge en Circulair-skrivelse fra Hr. Etats Raad og Amt-mand Simonsen angaaende en Indgivelsess Forfatning over de adelige Familier, der findes paa enhver Stæd sig opholdende; og i slig Anledning mældes herfra min paaboende Gaard Schougaarde: at ieg er født og born paa min fædrende Gaard som mældt er. Min Fader var Erich Steensen til Schougaarde, Kong: May^{ts}. Amt-mand over Assens et Hindsgauls-Amter, min Moder var Kirstine Rothkirch; hvilchen begge for mange Aar siden i Herren er hensoved. Og var ieg egte-gifft med (nu sal.) Mogens Holch til

Schougaarde, Kongl: May^{ts}: Obriste af det gevorbne Infanterie-Regiment; og kand ieg, om saa forlanges, forevise mine 32 Ander paa fædrene, og mødrene Side; hvor nest ieg med et glædelig Nyeaars Tilonskning lever.

Schougaarde, d. 28de xbris 1746.

sl: Oberste *Moguns Holck* Enche *B. K. Steensen*.

Designation

over de Personer af gammel og nye Adel, samt de, der besidde Herregaarde, udi de mig allernaadigst anbetroede Amter.

Winding Herred.

1: Orbeklunde i Ørbek Sogn, Frue Anne Margrete Wulf Sl: Justice Raad og Lands-Dommer udi Fyen Mathias Rosenvinges Enke-Frue. 2: Rørbek i Fløstrup Sogn, Commerce-Raad Otto Jacobsen Engelsted, ey i Tieneste. 3: Hellerup i Hellerup Sogn, Cancellie Raad Salomon Lindegaard, var tilforn Herreds Foged udi Winding Herred, men nu ey i Tieneste. 4: Juulschov i Kullerup Sogn, Cancellie Assessor Kallager. Ey i Tieneste. 5: Hindemae i Skiellerup Sogn, vice Admiral Seneca von Hagedorn. Ey i Tieneste. Hans Frue Elisabeth Birgitta Rantzov, H^r. Palle Rantzovs og Frue Ingeborg Seefelts Datter og var een Enke af H^r. Otto Schack. 6: Raschenberg i Nyborg Sogn, Cancellie Raad Iens Dreyer. Ey i Tieneste. 7: Ravnholt i Herrested Sogn, Frue-Geheime-Raad-Jnde Charlotte Amalia Gersdorf, H^r. Friderich Gersdorfs og Frue Elisabeth Sophie Scheels Datter, Enke Frue Af Sl: H^r. Geheime-Raad og Stift-Befalings Mand H^r. Chr. Sehested. 8: Herrested Bye. Der opholder sig Frøken Kirstine Sophie Pentz, har intet til Ophold uden det, hun nyder af Frue Geheime Raadinde Sehested. Hun er en Datter af H^r. Adam Ernst Pentz og af Frue Birgitte Christine Bilde. 9: Søllinge Sogn og Bye. Der opholder sig 2de Frøkener, nemlig: Frøken Riise Margrethe og Frøken Else Wind, Sl: Obrist Lieutenant H^r. Jørgen Winds og Frue Charlotte Hedevig Rosencrantzes Døttre. De har ingen Midler, men nyder aarlig Pension af Post-Cassen. Hos dem er deres Søster Datter Frøken Charlotte Scharfenberg, Capitain Uldrich Christian Scharfenbergs (som har eet Compagnie i Norge) og Mariane Winds Datter. 10: Aarslev Sogn. Der skal opholde sig een gammel aftakket Rytter, navnlig: Erich Kaas, som efter Foregivende skal være af gammel Adel. Han har Kone og 5 Børn, og intet at subsistere af. 11: Holchenhavn. De unge H^r. Baroner, nemlig: Baron Fri-

derich Holch og Baron Erich Rosencrantz Holch. De opholde sig begge i Kiøbenhavn, og er H^r. Eylers Holches og Frue Iuliane Kirstine Winterfelts Børn. Ellers opholder sig paa Holchenhavn Frue Dorthe Katrine Reetz, Hr. Holger Reetz og Frue Birgitte Christine Juuls Datter, og Enke Frue af Sl: H^r. Baron og Stiftt-Befalings-Mand H^r. Eylers Holch, har sin Datter Frøken Iuliane Christine Holch hos sig.

Nok opholder sig paa Holchenhavn H^r. Baron Eylers Holch, een Farbroder til Sl: H^r. Baron Eylers Holch, er een Søn af H^r. Baron Eylers Holch og Frue Ingeborg Dorthe Wind. Han har i sin Ungdom været i Krigs-Tieneste, men formedelst Svaghed paa Synet taget sin Afskeed.

12: Løkkesholm udi Ellested Sogn. Theodorus Adeler.

Hindsholm.

1: Scheelenborg udi Stoppedrup Sogn. Hr. Baron Friderich von Brokdorf, H^r. Skacks Brokdorfs Søn. Han opholder sig nu i Kiøbenhavn. Hans Frue Sophie Brokdorf. 2: Hverringe i Wibye Sogn. Hr. Peder Juel, Ridder, Cammer-Herre og Assessor i Høyeste Ret, Hr. Gregers Juels af Bølge Iulerne og Frue Viveke Juels Søn. Hans Frue Birgitte Levezov, H^r. Theodori Levezovs og Frue Brockdorfs Datter. 3: Brolykke i Wibye Sogn. Lorentz Petersen Cancellie Raad og Birke-Dommer paa Thorseng.

Sunds-Gudme Herred.

1: Glorup udi Svindinge Sogn. Hans Excellence H^r. Geheime Raad Christian Ludvig Plessen, Hr. Siegfried Plessens Søn. Frue Charlotte Amalia Skiel, Hr. Mogens Skiels og Frue Helle Hellene Rosencrantzes Datter. Hun er for nogle Aar siden død. I bem^{te} Svindinge Sogn opholder sig Lieutenant Petersdorf ved det Fyenske National Regiment. Er af een adelig Familie fra Oldenburg. 2: Krumstrup i Røslinge Sogn. H^r. vice Admiral Seneca von Hagedorn; vide: Hindemæ i Winding Herred. 3: Ryegaard udi Langaae Sogn. Ritmester Peder Pultz. Ey i Tieneste, H^r. Hans Friderich Pultz og Frue Marie Hovenbeks Søn. Frue Edel Margrette Gyldenkrone, Baron H^r. Jørgen Gyldenkrone og Frue Viveke Gersdorfs Datter.

4: Lammehauge i Ringe Sogn. Obrist ved Cavalieriet Friderich Benfelt, har haft 2de Fruer, den 1ste Pogrel, H^r. Hen-

ning Mathias Pogrels og Frue Dorthe von Ahnens Datter. Den 2^{den} Sophie Gyldenkrone, Baron Hr. Iørgen Gyldenkrones og Frue Viveke Gersdorfs Datter.

5: Veystrup-Gaard i Weystrup Sogn. Seig^r Hans Kellinghuusen. Ey i Tieneste.

6: Tidzelholt i Weystrup Sogn. Cancellie Assessor Niels Brink, har tilforn været Herreds Foged udi Stunds-Gudme Herreder.

7: Mullerup i Gudbjerg Sogn. Conferentz Raad Holger Skiel, Hr. Anders Skiels og Frue Sophie Amalie Winds Søn. Frue Regize Sophie Gyldenkrone, Hr. Geheime Raad og Baron Christian Gyldenkrones og Frue Amalia Margrete Motes Datter. 8: Bolting-Gaard i Ringe Sogn. H^s. Excellence Hr. General Lieutenant Henrich Bielke Kaas, Obrist ved Cavalleriet, Hr. Hans Kaases og Frue Sophie Amalia Bielkes Søn. Frue Anne Vind von der Kuhla (som er død) Hr. Bendix von der Kuhla og Frue Sophie Amalie Banners Datter, var Enke Frue af Hr. Erich Banner. Jngen Børn. 9: Hesselager-Gaard i Hesselager Sogn. Commerce Raad Lorentz Baggesen, som tilforn har været Amts-Forvalter udi Nyborg. Udi ditto Sogn opholder sig Lieutenant Friderich Wind. Er ey i Tieneste, men Vennerne opholde ham.

10: Wormarchsgaard i Hesselager Sogn. Cancellie Raad Søren Lund. Ey i Tieneste.

11: Broholm i Gudme Sogn. Frue Obrist Lieutenant-Jnde Elisabeth Skiel, Hr. Anders Skiels og Sophie Amalia Winds Datter. Enke-Frue af Obrist Lieutenant Niels Sehested. 12: Thøystrup i Røslinge Sogn. Obrist Adam Friderich Gramboe. Ey i Tieneste. Er af tydsk Familie. Frue Margrete Wiinz, Cancellie Raad Wiinz Datter. 13: Taasing. Cammer Herre Niels Iuel, Hr. Knud Iuel og Frue Elisabeth von Knuttes Søn, Frue Sophie Amalia Parsberg, Hr. Werner Parsberg og Frue Christiana Barbara Rantzovs Datter. Hos Cammer Herren opholder sig hans Søster, Frøken Christine Iuel, som er Kloster Frøken i Roskilde Kloster. 14: Gieslev Sogn. Frue Margrete Rommel Winterfelt, Hr. Iørgen Winterfelts og Frue Anne Dorthe Sehesteds Datter. Er Enke af Lieutenant Hans Friderich Kaas, og af Lieutenant Christian Hugo Lützov, Hr. Friderich Lützovs og Frue Dorte Magdelene von Harstals Søn. Hun er een fattig Enke og har 40 Rd^r. Pension af Post-Cassen til sig og sine unyndige Børn. 15: Klingstrup i Skaarup Sogn. Frue Anne Marie von Halem, Enke af Hr. Obrist Lieutenant Henning Christopher Walchendorf, Hr. Iørgen Walchendorfs og Frue Helle

Trolles Søn. Jngen Børn. Hos hende er hendes Søster Frøken von Halem. 16: Nielstrop i Ollerup Sogn. Monsr Iørgen Ernst von Hoben, som er af tydsk Familie. Ey i Tieneste. Frue Edel Margrete von Løvenhielm, Hr. Hans Brochenhuus von Løvenhielms, og Frue Ide Sophie Gersdorfs Datter. Jngen Børn. 17: Biørnemose i Tvede Sogn. Obrist Lieutnant af Infanteriet Erich Christian Sehested. Ey i Tieneste. Hr. Iens Sehesteds og Frue Margrete Kommels Søn. Frue Sophie von Holsten, Hr. Wulf von Holsten og Frue Ide Scheels Datter. Jngen Børn. Frue Ide Scheel opholder sig hos dem. 18: Hvidkilde udi Egense Sogn. Monsr Iohan Lehn, som i Sal: og Høylovl: Ihukommelse Kong Christian den Siettes Tiid er nobiliteret. 19: Løytved og Sioldemose i i Stenstrup Sogn. Hof-Junker Friderich Christian Kragh. Er udenlands. Hr. Niels Kraghs og Frue Sophie Iuels Søn.

20: Eegeschow i Qverndrup Sogn. Frue Sophie Iuel, Hr. Iust Iuels og Frue Edel Bielkes Datter. Enke Frue af Hr. Niels Kragh, Hr. Niels Kraghs og Frue Sophie Iuels Søn.

Salling Herred.

1: Brahetrolleborg. H^s. Excellence Hr. Geheime Raad Conrad Ditlef Greve af Reventlau, Hr. Christian Greve af Reventlau og Frue Benedicta Magrete Brochdorfs Søn. Frue, Frue Wilhelmine Augusta Fyrst-Jnde af Holsten Pløen. 2: Ølsted-gaard i Sønderbrobye Sogn. Capitain Iohan Sigismund Bahlmand, som har eet Compagnie ved det Fyenske National Regiment. 3: Fiellebroe i Herringe Sogn. Etats Raad Friderich Christian Ludvig von Pentz, ey i Tieneste. Hr. Gotfried von Pentzes og Viveke Gersdorfs Søn. Frue Anne Margrete von Holsten, Hr. Gotske Ditlev von Holstens og Frue Elisabeth Sophie Knutes Datter. 4: Norschow i Giestsløv Sogn. Ritmester Christian Friderich Ahlefelt. Ey i Tieneste. Hr. Friderich Ahlefelts og Frue Riborg Holches Søn. Frue Regize Gyldenkrone, Baron Hr. Iørgen Gyldenkrones og Frue Viveke Gersdorfs Datter. Hos dem opholder sig Fruens Broder, som har været Capitain. 5: Rødkilde i Ulbølle Sogn. Seig^r. Iens Lange. Ey i Tieneste. 6: Sæboe i Iorløse Sogn. Commerce Raad Iohan Eschild Falsen. Ey i Tieneste. 7: Holstenhuus i Diernese Sogn. Kammer-Junker Adam Christopher von Holsten, Hr. Gotske Ditlev von Holstens og Frue Elisabeth Sophie Knutes Søn. 8: Arreschow i Østerhæsing Sogn og Gielschow i Hillerslev Sogn. Iustice Raad og Lands-Dommer i Fyen Erich Scheel von Holsten, Hr. Wulf von

Holsten og Frue Ide Scheels Søn. Frue Finek, Hr. Gynther Diderich Fineks og Frue Clara von Levetzovs Datter. 9: Flintholm i Hundstrups Sogn. Hof-Junker Friderich Christian Kragh; vide: Skioldemose i Sunds-Gudme Herred. 10: Lundegaard i Nørrebrobye Sogn og Weylegaard i Weyle Sogn. General Major ved Cavalleriet Hr. Adolf von Neuberg, er af tydsk Extraction. Frue Anne Petersen, Commerce Raad Lorentz Petersens Datter. 11: Østrup-gaard og Steens-gaard i Svanninge Sogn. Etatz Raad og Kirke Inspecteur Friderich Hein skal effter Beretning for nogle Aar siden være nobiliteret. Frue Susanna Brahe, Hr. Henrich Brahe og Frue Henrica Sophie Billes Datter. 12: Nachebølle i Aastrup Sogn. Capitain Iohan Friderich von Cicignon, Hr. Iohan Casper von Cicignons og Frue Huusmans Søn, skal være af fransk Familie. Hans 1ste Frue Eriche Kirstine Holch, Hr. Baron Eycler Holches og Frue Iuliana Kirstine Vinterfelts Datter. Hans 2^{den} Frue, som endnu lever, Birgitte Sehested, Frue Elisabeth Schels og Si: Hr. Obrist Lieutenant Niels Sehesteds Datter. 13: Damsboe i Iorløse Sogn. Cancellie Raad Søren Lund. Enkemand og ey i Tieneste. 14: Brobyegaard i Sønderbrobye Sogn. Seigr. Niels Fogh, ugift. 15: Hvedholm i Hornøe Sogn. Capitain Præben Brahe ved det Fyenske National Regiment, Hr. Henrich Brahes og Frue Henrica Sophie Billes Søn. Er u-gift og den eeneste af den berømmelig danske Familie paa Sverds-Siden. Hos ham opholder sig hans 2de Søstre, Frøken Sophie og Frøken Anne Elisabeth Brahe. 16: Sandholt i Lyndelse Sogn. Iustice Raad Hans Nobel, een Søn af Etatz Raad Hans Nobel.

Langeland.

Steensgaard, Eegelykke og Hegnet. Obrist Lieutenant Hans Gotfried Steensen, Hr. Henrich Steensens Søn. Er ey i Tieneste. Frue Anne Sophie Kaas, Hr. Otto Kaas af Sparre Kaaserne og Frue Hilleborg Steensens Datter. Paa Steensgaards Gods er Obrist Lieutenant Steensens Soster Elisabeth Steensen, Enke af Capitain Radelev, har 4re Born og lever i Fattigdom. 2: Holmegaard og Lykkesholm. Obrist Lieutenant Hans Ditlev Kaas. Ey i Tieneste. Er af de saakaldede Sparre Kaaser, Hr. Otto Kaas og Frue Hilleborg Steensens Søn. Frue Mette Brockdorf, Hr. Brochdorfs og Frue Levetzovs Datter. 3: Schousgaard. Major Jørgen Kaas af de Reventlover eller Muurer Kaaser kaldet. Er Enkemand og ey i Tieneste, Hr. Jørgen Kaases og Frue Birgitte Sophie Sehesteds

Søn. Frue Sophie Kirstine Kaas, Hr. Rubek Kaas og Frue Jytte Banners Datter, var een Enke af Hr. Rubek Gage. 4: Møllegaard. Ritmester Henrich Christopher Pultz, ey i Tieneste, Hr. Hans Friderich Pultz og Frue Margrete Hovenbeks Søn. Frue Birgitta Kaas, Hr. Jørgen Kaases og Frue Sophie Kirstine Kaases Datter. 5: Nedergaard. Obrist Christian Banner Kaas, Hr. Niels Kaases og Anne Margrethe Banners Søn. Frue Sophie Charlotte Brochdorf, Hr. Brochdorf og Frue Levetzovs Datter, var een Enke af Hr. Rubek Kaas. 6: Faareveile. Hr. Conference Raad Scheel, vid: Mullerup i Sunds-Gudme Herred. 7: Schousboe. Seigr. Jochum Skalck. 8: Søvertorpe. Tolderen i Ruthkiøbing Ole Borg Lund. 9: Hiortholm. Seigr. Niels Rasmusen.

Tranekier, Grev Friderich Ahlefeldt, Enkemand og ey i Tieneste, Hr. Grev Carl Ahlefeldts og Frue Ulrica Antonia Grev-Jnde af Laurvigens Søn. Frue Berthe Holst, Geheime Raad Christian Friderich Holst og Frue Berthe Scheel Skackes Datter. Var een Enke af General Lieutenant Baron Botmer.

Løkkesholm den 28 Februar 1747.

Th. Adeler.

Underdanigst Liste

forfattet effter deres Høygrevelige Excellence høy welbaarne Hr. Gehejmeconferentzraad og Stiftbefalingsmand Christian Greve af Rantzaus høy respective Ordre ved Skrifvelse af 19de hujus over adelige Familier og Personer, der til Deels har deres Sædegaarde og opholder sig andre Steder, deels er ved deres Gaarder og der holder Dug og Disk, i efferskrefne Herreder.

Odense Herret.

1. Deres Excellence Hr. General Johan Friderich Brochenhus til Bramstrup, Commendand paa Cronborg, har tvende Sønner, den eene Ritmester og den anden Cammerjuncher til Hove. Enche-Mand.

Schovbye Herret.

2. Hr. Carl Gustavus Grüner til Margaard, Kammerherre og Generalmajor etc., har tvende Døtre, den eene gift og den anden ugift. Encke-Mand. 3. Hr. Cammerjuncher von Holsten til Langesøe etc. Er endnu u-gift. 4. Elved, hvorpaa er nu ingen af Adel; Eieren er Provsten Claus Wedel, Sognepræst til Munchesboe. 5. Frue Christiane de Hoppe, sl. Hr. Obristlieutenant Johan

Philip von Hagedorns, til Store Harridsløfgaard; har tvende Børn, een Søn Capitain ved Landfolchet, og een Daatter gift j Sielland. 6. Der logerer og Enchefrue, sl. Generalmajor Winds, som var Commandant j Friderichsstad. 7. Hr. Generalmajor von Grambow til Sandagergaard, Enche-Mand, har een Søn paa Gaarden hos sig, som hafver været Capitain og nu har Afskeed. 8. Frue Obristinde sl. Finechs til Dallund, har een Søn, som skal være Lieutenant ved Gaurden til Hest, og een Daatter, gift med Vice-Landsdommer von Holsten.

Scham Herret.

9. Hierstrup Hovedgaard, hvorpaa er jngen Adel; Eieren er Monsr. Knud Fogh.

Lunde Herret.

10. Nisløfgaard. Eieren dertil er Frue Geheimeraadinde sl. Schestedtz, som boer paa Raunholt j et andet Herret og har ingen paa bem^{te} Gaard uden Forpagteren. 11. Bottigersholm, Eieren Hr. Cancellieraad Lund, fød i Faaborg, og boer paa Damsboe i et andet Ambt og Herret. 12. Ørridsløfgaard, Hr. Iustitzraad samt Krigs- og Landcommissarie Himmelstrup boer med hans Frue j Odense. 13. Østruppegaard, Eieren Hr. Generalmajor Frøylich er ved sit Regiment j Norge. Wiidere viides jcke enten gl. eller nye Adel sig her i Herrederne at opholde. Særsløf d. 29de Nov. 1746.

Niels Jacobsøn.

Laaland og Falster.

Effter Deres Excellences behagelig Forlangende udi Højstærede under 6te September afvigt, har jeg fra vedkommende Amts-Betiente og Magistraten udi Kiøbstederne i Lolland og Falster indhentet saadanne Effterretninger om de adelige Familier, eller Personer sig samme Steder opholder, som jeg giver mig nu dend Ære, Deres Excellence her med allerskyldigst at insinuere.

Kiøbenhavn den 16de November. 1746.

Fridrich Raben.

Nakskov.

At her paa Stædet ikke findes boende nogen adelige Familier, enten som kunde eye Jordegods, eller i andre Maader, saaledes, som dend os tilstillede Missive fra Deres Excellence Hr.

Geheime Raad von Holstein, om formeldes, skulle wij effter Deres Excellences Befaling af 14de September sidst allerydmyst indberætte, de Persohner af Rang, som ellers nu for nærværende Tiid sig her paa Stædet opholder, er Hr. Capitain Stymer og Frue, Hr. Capitain Allefeldt og Leutnant Troyel.

Nachschow d. 24de September A^o 1746.

D. Schiøell. Lund. Brenede.

Aalholms og Mariebo Klosters Amter.

Saa viit mig er bekient og udi Hænder haver af dend Holckeske Familie følger, dend 1ste Johan Holck A^o 1315, hans Søn 2. Erich Holck A^o 1318, hans Søn 3. Gunder Holck var Biskop ogsaa i Naarge og var med Aarsag at faae Norge og Dannemarek under en Konge, hans Søn 4. Godske Holck, 5. Bertel Holck. 6. Hendrich Holck. 7. Detleff Holck. 8. Hendrik Holck blev Rom: keyserlig Greve 1652 — hans Søn 9. Christian Christopher Holck blev Dansk Greve 1676 — 10. Flemming Holck og endelig mig som var eeniste Søn, 11. Christian Christopher Holck saaledis rigtig effter min Stammebog tilstaar.

C. C. Holck.

Orebygaard d. 30 Octbr. 1746.

Denne Effterretning har ieg effter Deres Excellences Hr. Geheime Raad og Stifts Befalings Mand von Rabens Ordre mig ved particulier Correspondence forhvervet ligesom ieg og har tilskrevet de andre høy adelige Familier her i Amterne eller de fra værendes Fuldmægtiger og for at hafve dennem her paa eet Stæd registrerede, ere: 1. Det høy og gamle adelige Herskab Raben til Christiansholm og fleere Gaarder her i Laalland. 2. Det høy adelige og gamle adelig Herskab af Reventlou til Kræncherup, Rosenlund og Nørregaard her i Laalland. 3. Det høy adelige og gamle adelig Herskab af Knuht til Knuhtenborg og fleere Gaarder her i Laalland. 4de Det høy adelige og gamle adelig Herskab af Reventlou til Christianssæde og fleere Gaarder her i Laalland. 5te Det høy adelige og gamle adelig Herskab Lützou til Søholt og fleere Gaarder her i Laalland. 6te Det adelige Herskab Hr. Lehn til Berretzgaard og fleere Gaarder her i Laalland, som effter Kongl. allernaadigst Diploma af Christiani Sexti høyloulige Ihukommelse af 27 Juny 1731 er nobiliteret; men fra ingen af dennem har ieg erholdet nogen Effterretning at referere undtagen denne siiste

fra Velbr. Hr. Lehn, da ieg venter de self anmelder sig hos vedkommende der om, og for mig er det aldt for høy een Materie at skrifve noget om effter bare Relationer.

Aalholm Amtstue d. 9de Novembr. 1746.

Matth. Zeuthen.

Hr. Mathias Zeuthen à Nysted.

Til Giensvar paa Hans indløbne Skrifvelse af 25de Oct. meldes: at Qvæstio vel ich er, om min fæderne, som dend Reventlouske, eller min sal: Herres, som dend Knuhtsche Familie, siden samme endnu florerer og ere nochsom bekiendte. Ieg har ey heller nogen particulaire Effterrætninger derom i Hænde, og vil samme heller søgis hos nogen af itzige Cheffs for bemeldte Familier, end hos mig, men hvad de øfrige Puncter andgaaer, da opholder sig her paa Grefskabet, saavidt ieg veed, aldeelis ingen Addelige, endten Familier, eller Persohner; hvercken af gammel eller nyere Addel, som er aldt det, ieg om de qvæstionerede Puncter kand vide at svare.

Knuhtenborg d. 7 Novbr. 1746.

I. M. G. V. Knuht.

Halsted Amt.

Herr Friederich Raben etc. à Christiansdahl.

I underdanig Følge af Deres Excellences mig med forrige Post indløbne høy gunstige Ordre og derudi tilførte Gienpart af Hans Excellence Hr. Geheime Conference Raad von Holsteins Skrivelse har ieg underdanigst skullet indberette. At her i Amptet er iche fleere adelige Familier eller Persohner enten af Iordegods Eiere eller andre sig opholdende, end Hr. Baron Gedde til Wintersborg med sin Baronesse af Winterfelthen, som begge iche viides rettere end joe at være fra gammel Adel hidstammende, og dernest Hr. Major Plötz til Gottesgabe, som paa min giorde Forespørsel, i Andledning af denne derom føiede Ordre og Anstalt, har meddeelt sit Svarskrivelse af 25de hujus, hvorudi hand oplyser og forklarer sin og Families Herkombst, og tillige erbuddet, om det maatte videre erforders, med fornødene Attester at ligittimere samme, som alt nærmere af erm^{te} Svar Skrivelse herved in Originali føiet, høy naadig kand erfahres, derved ieg underdanigst forventer at have effterlevet hvis mig i saa Maade er befahlet, hvornest ieg med dybeste Soumission stedse henlever

Halsted Amptstue.

T. C. Rennemann.

d. 27de September 1746.

Sr. Thomas Christian Rennemann.

Auf Dero Sehr geehrtes von den 22. dieses, welches ich gestern Abend erhalten, dint zur dinstlichen Antwort, dasz ich so wohl von der vätterlichen als mütterlichen Linge von adelichen Eltern abstam, unser Stamhausz Namen ist Krackou in Pommern und noch ander in der Mart Brandenburg wens verlangt wird kan von vielen 100 Jahren Beweiztum ausz der Lensz Conseley her bey geschafft werden; verheyraht bin ich zwey Mahl gewesen eben fals von adelichen Eltern gebohrene Töchter, mit der ersten Frau hab ich ein Sohn am Leben, welcher aber gebräglich, mit der andern Frau hab ich eine Tochter von 2 Jahren; wegen beyde Frauens kan ick ebenfals Beweystum schaffen, dasz sie von adelichen Eltern von vielen hundert Jahren herstāmen, die Erste eine von Heyden ausz den Hausz Cortlo in Pommern, die ander von Kusson ausz den Hause Klücken ebenfals in Pommern; im Übrigen Grusz benebst meiner Frau gantz dinstlich und bin mit vieler Estim.

Gottesgabe d. 25 Septbr. 1746.

Carl Friederich von Platz.

Rødby.

Efter dend til mig ergangne Ordre, at indberette huad adelige Familier eller Persohner der kunde opholde sig her ved Stederne, bliver saaleedes underdanigst indberettet, at de Rangs Persohner her opholder sig ere efftermelte. 1: Frue Anna Dorthe sahl. Oberst Leutnant Mohrs, hans Fader var Assessor og Inspecteur over Børsen udi Kiøbenhavn naunlig Rovveder, hendes Fader var Docter Iurra og boede udi Hetzehoe. 2: Frue Angenette Hind sahl. Maior Knud Gludes, hendes Fader Ionatan Hind een af de 32 Mænd udi Kiøbenhavn, hans Fader var Assessor udi Ober Hof Retten og Borgmester udi Christiania. 3: Hr Iustitz Raad og Landsdommer Hoerich, hans Fader vor Kiøbmand udi Kiøbenhavn og hans Frues Fader Albrecht Hesker vor iligemaade Kiøbmand samme steds. 4: Hr. Doctor Hanne, hans Fader vor en Kiøbmand udi Oddense, og hendes Fader Chiorgus udi Kiøge — udi Rødbye boer aldeehlis ingen Rangs Persohner. — Ved obenm^{te} Rangs Persohner er ellers ingen Omstendigheder, huilcked underdannigst insinueris

af
Sivsted.

Saxkjøbing.

Da ieg efter Deris Excellences naadige Ordre af 14 Septbr. sidstl. skal give Oplysning om til Lehn Contoiretz Efterretning, hvad adelige Familier, eller Persohner, som her i Saxkjøbing kunde opholde sig med videre, er herved derom min underdanige Indberetning saaleedes. At her i Byen nu opholder sig:

1: Tvende Frøckener, som ere afgangne Oberste Pohls Børn, hvis Fader var Oberst ved Cavalleriet, og efter Beretning, af Tydsk adelig Familie, lever af deris Midler en liden Capital, har icke noget Jordegods. 2: Opholder sig her afg: Cammer Juncker Lerches 4re Frøckener, som er i fattig Tilstand, hvis Fader nu for kort tid siden ved Døden er afgaaen, dend elste Frøcken, hos hvem de andre 3de ere, nyder Pension, er indskreven i Closter, og efter Beretning af Dansk nye Adel:

3: Hos bemelte Frøcken Lerche opholder sig Frøcken Reichov, hvis Fader var forige Stift Amtmand og Conference Raad Reichov, samme Frøcken er svag og fra sin Forstand, nyder ellers Pension af Hendes Kongl: Høyhed Prinsesse Charlotta Amalia. 4: Iligemaade opholder sig her afgangne Oberst Lieutnant Bylovs Encke Frue, haver 10 levende Børn, hvor af de 4 Frøckener er her i Byen hos hende, og efter Beretning af Tydsk Adel: lever af sine faae Midler, eyer icke noget Jordegods. Videre adelige Persohner opholder sig nu icke her i Byen.

Saxkjøbing

d: 6 Octobr. Anno 1746.

M. Hammer.

Efter Deres Excellenc. Befalling meldes Efferfølgende. Ieg self er en Wettberg af Famille, som nu udi Danꝰ er en ubekient Famille, siden den i Mands Lienien er udød, mens bevises af mange Skrifter, samt deres adelige Vobener, som herhos følger, at det er af nobel Extraction. Min sal: Far Fader var Oberst i Dansk Tieniste og blev skud til Døde for Baghuus i Norge, og hed Iohan Wettberg, og hands Frue hed Frue Catharina Fitinghoff, og hadde en Broder i Cøvenhaun, som var Baron Fitinghoff: som tog sin Søster an, da hindes Mand var skud, med samt 3 Børen, som hand forsiunte, voraf var 2de Sønner, som studerte paa Soers Skolle, siden reyste udenlands, da den elste døde som Oberst i Francherig, og den yngste, som var min sal: Fader, kom igien til Daneꝰ: og blev employert i Dansk Tieniste, som bevises af medfølgende Chererie, vor han staa afmallet i mellem alle de Provinser, som hand har

været Bestillings Mand ved, nemlig først ved Draband Guarden, 2de Comandant paa Chronbore, 3^{die} Comandant i Nybore, siden Oberst Amtmand og Commandant paa Borenholm. Hands Frue, som var min Sal: Moder, hed Frue Sisel Grube, af gammel Dansk Familie, hindes Moder var en Daa af Familie, og var ner af Familie med de Kraber og de Iuler: og haffte bemelde min sal: Moder en Faster, som var Hoffmesterinde ved die Kongel: Børen af den Høy-Sal: Kong C. 5, som var gifft med Sal: Hr. Axcel Urup, som var Rider af Ellefanden og Generallisemus udi Covenh: i Beleiringens Tiid, da Svensken stod der uden for Byen, vis Chelerie ieg inu eiger, og af vis Huus min Sal: Moder blef gifft, som fra sin Faster, til Stifts-Amtmand Lerche i Laaland, som var hindes første Mand, vormed hun haffte kuns en Søn, som var Sal: Etads Raad Lerche, mens siden blef hun Encke, og kom igien i Egteskab med min sal: Fader, ovenmelde Iohan von Wettberg, og efterlod sig kuns 2de Døttre med ham, hvoraf ieg er den eene, og min Søster, som og inu lever, og er gifft til General Lieutenant Frøllig i Trunjem udi Norge (mens formedelst den lange Fraverelse, aldrig været mig i min Fatigdom til nogen Tieniste). Ieg self har været i Egtestand med Sal: Oberst Lieutenant Bülow, som er af Mechlenborsch Familie, fra Stam Huset Prützen, som formedelst Svaghet solte sit Compagnie i Guarden til Gref Friis, og siden har left i komerfull tilstand med mig udi mange Aar, da Gud har velsignet voris Egteskab med 10 levende Børen, paa vis Obfødsel vore faa Midler ere consomerde, og har ieg i mit Enckesede med stohr Møysommelighet søgt at faa mine Børen employeret, voraf ere 6 Døttre og fire Sønner, som staar i Hands Kongel: Mayest^s Tieniste, den elste som Lieutenant ved Infanteriet, de 2de som Cornetter ved Cavalleriet, og den 4re inu som Under Officer ved Hr. Oberste Winds Regiment, og har staaet i 4 a 5 Aar i samme Garge ved Fod Guarden, foruden nogen Avanseman, i Mangel af Venner og Midler, som ieg underdanigst vil have recomenderet: angaaendes mine 6 Døttre, da er den elste i en sørgel: Enckestand, og har veret i i Egteskab med Sal: Oberst Lieut: Wind udi Norge, vor hun inu obholder sig; min anden Daatter er gifftet til Mayor Lützw, die 4re andre ere her inu hos mig hieme, dog die 2de af dem ere indskrevne i det Harboen Kloster udi Jülland. Mens die 2de yngste ere inu ganske uforsüntte, som udi min høye Alder af 67 Aar liger mig hort paa Hiertet for deris Obhold, om Gud skulle behage at bortkalde mig, da min Tilstand nu befindes i en slet Etad, og

obholder mig her i en liden Køvsted og maa leve kummerlig af den mig for 3 Aar allernaadigst tilagte aarlige Pension af 100 Rd^r. Dette er den sandferdigste Efferretning, som ieg i korteste Begreb kand give Bevislighet om.

Saxkiøbing: udi Laal:

den 13te Decbr. 1746.

Sal: Oberstl. *Bilows* Encke
foed af *Wettberg*.

Nysted.

Da, i Følge af H. E. Hr. Geheime Raad og Ober Secretaires Hr. von Holsteins Skrivelse, af H. E. Hr. Geheime Raad og Stiftsbefalings Mand von Raben, Hr. Amtsforvalter er beordret. paa dette og Marieboe Amt at give Efferretning om adelige Familier eller Personer; og udi dets Anledning af mig, for saa viit Nyested vedkommer, herom Notice requireres. Saa vides for nærværende Tiid icke, at sig her udi Nyested opholder adelige Familier eller Personer af gamle eller nye Adel.

A. Petersen.

Nysted

d: 14de Septbr: 1746.

Nykiøbing.

Ifølge Deres Excellences til os under 14 Septmbr. sidst indkomne Skrivelse paa det fra Hands Excellence Hr. Geheime Raad von Holsteins Messive under 6te ejusdem nesttilforn requirerende Efferretning om de sig her i Nyekiøbings Bye opholdende adelige Familier med videre dessen Indhold, hvorom underdanigst indlagt følger Liste til nermere gunstig behagelig Efftersiufn.

Nykiøbing

d. 5 Octobris A^o 1746.

Frid: Grøn

Gabriel Frandsøn Bold

Liste paa de sig her i Nyekiøbing i Falster opholdende adelige Familier, neml:

1. Frue Stiftamtmandinde Næve, der lever af sine Midler,
2. Hr. Etats Raad Landorph, lever i Fattigdom og Armoed, hands Frue er een Lytzov gl: Adel. Hun nyder aarlig allernaadigst Pension 100 Rd^r.
3. Frøcken Elisabet Anna von Bylow er af gl: Adel, haver ingen Pension, fører eet christelig Levnet, lever af det hun med sine Hænder kand erhverve og andre hendes Bekiendte vil til hinds nødtørftige Ophold meddeele hende. Fleere vides icke

undtagen dend her i Kvarter liggende Sæe Officier Hr. Capitain
Empsing.

Frid: Grøn, Gabriel Frandsøn Bold.

Nykjøbing

d. 5te Octobr 1746.

Stubbekjøbing.

Effter mig tillagde høye Ordres skulle ieg requirere om her
udi Byen befindes nogle adelige Familier eller Personer, hvad
endten de ere Eyere af Jordegods eller ej, endten de maatte være
af gammel eller nyere Adel, saa ville enhver behage, som herom
vorder anmodet, at paateine, hvorvidt de herudi maatte hen-
reine sig.

Stubbekjøbing d: 16 Septembr: 1746.

C: N: Benzon.

Ich Oberst Lieutnant beabsheit 1736 und halt mich hier auff
mit 2 Kinder und habe nictes fon zu lebe. Mein Herrkufft ist von
altem Adel ausz Curbay, ich bin geborn im Holstein Wanszbech,
ich bin umb dasz Meinig bedrüg wordn.

Stubbekjøpig d. 18 Sept 1746.

Johan Hinrich von Nymphing.

Min Sl: Herr Fader Christopher Rantzow af Stamhuuszet
Potlos, ieg da som Slefte-Søn uden Waaben og Arv, har tient fra
Musqueter op som Premier Lieutenant, fra Diabant-Garden redu-
ceret og paa Warts Gelder opholder mig her.

Stubbekjøbing den 18 Sept 1746.

I(?). Rantzow.

Slotspræsterne paa Akershus

ved D. Thrap.¹⁾

1.

Den første Slotspræst efter Reformationen var *Hans Søfrensen*. Dette sees af et Haandskrift »Oslo Kapituls Privilegier og Jordebog«. Denne Bog er forfattet i Oslo 1595 og udskreven 1601 af Anders Bentsen Dahl, Biskop over Oslo og Hamar Stifter. Det sees heraf, at Kong Fredrik II ved et Reskript af 4 April 1587 har lagt Akers Sogn til Akershus Slotsmenighed. I dette Haandskrift nævnes Hans Søfrensen som en gammel pastor emeritus, der levede, efterat Peder Madssøn var bleven Slotspræst.

2.

Peder Madssøn var Slotspræst i Kong Frødrick II's Tid. Han var foruden Slotspræst ogsaa Rector scholæ i Oslo. Han levede endnu i 1618 hos sin Søn, der var Sognepræst paa Toten.

3.

Christoffer Hjort. Han var anseet som Hovedmanden for de 6 Præster, der paa Herredagen i Skien 27 August 1613 blev dømte fra sit Embede, som de, der søgte hemmelig at udbrede papistiske Lærdomme.²⁾

4.

Hans Navn kjendes ikke. Han kan ikke have været Præst i mere end 4 a 5 Aar i denne Menighed.³⁾

5.

Jens Olsson Pharo havde tidligere været Præst i Tune i Smaalenene og var en af hine ovennævnte 6 Præster, der dømtes fra Embedet. Han reiste derpaa til Rostok, hvor han forblev til

---

¹⁾ Den væsentligste Kilde hertil er den af Slotspræst Otto Holmboe i 1757 indrettede Kaldsbog for Akershus Slots-Menighed (nu i Rigsarkivet) med Fortsættelse af senere Sognepræster.

²⁾ Pont. ann. III, 611.

³⁾ Formodentlig Erik Olufsen, der kaldes Slotsprædikant i et Diplom af 1615 i Rigsarkivet.

1617, da han blev kaldet til Slotspræst for Akershus og Rector i Oslo, hvor han døde 1630.

6.

Hans Navn kjendes ikke.¹⁾

7.

Magister *Hemming Stochflet*, der 1635 blev kaldet til Slotspræst for Akershus og Rector i Kristiania. Han var født i Haderslev, hvor hans Fader Eggert Stochflet var en rig Borger. Han studerede ved »det Sachsiske Universitet«, begav sig derpaa til Kjøbenhavn, hvor han forblev til 1635, da han fik ovennævnte Kald. 16 Mai 1637 tog han Magistergraden og blev kort derefter udnævnt til Professor log. et metaph. ved det nys oprettede Gymnasium i Kristiania. 7 Juli 1646 blev han udnævnt til Biskop over Akershus Stift efter Biskop Ole Boesen. Det fortælles, at da Stochflet første Søndag efter Biskopens Død efter Gudstjenesten som sædvanlig gik ind til Statholderen Hannibal Sehested, blev han af en Dame i Huset spurgt om han vidste, hvo der skulde blive Biskop, som han ikke gjorde. Damen paastod, at det skulde blive ham og indgik med ham et Væddemaal paa 100 Dukater, som han betalte hende, da han var bleven Biskop. Han omtales som en stor, høi og anseelig Mand af megen Lærdom og Forstand. Han efterlod sig store Midler. I hans Tid var St. Halvards Kirke i Oslo endnu i den Stand, at han pleiede at forrette Ordinationer der. Han var Fader til Christian Stochflet, der blev Stiftamtmand i Akershus og siden i Bergen (død 1704 paa Tøien ved Kristiania). Biskop Stochflet døde 5 Febr. 1664. Hans Hustru hed Magdalena Schnel.

8.

Mikkel Pederson Escholt blev kaldet til Slotspræst af Hannibal Sehested 12 November 1646. Han indgav 16 Juli 1649 tilligemed Provsten Trugels Nilssøn og to andre Præster Klage til Biskopen over Lector Niels Svendsen Chronichius, der havde vidtløftige Følger.²⁾ Escholt indviede den 18 October 1654 den

¹⁾ B. Svendsen i »Oplysninger om Kirkerne i Christiania Stiftsprovsti« nævner p. 20 to Præster her: Hans Bertelsen Mule 1630—31 og Gunder Andersen 1631—39 (Henning Stochflet 1639—46).

²⁾ Pont. an. IV. 396.

saakaldte Christi Kirkegaard. I hans Tid mistede Embedet St. Michaels Præbende, der gik tabt med Bohuslen.

9.

Magister *Joachim Lobes*, den eneste tyske Slotspræst. Han var kaldet hertil for de mange tyske Myntarbejderes Skyld. Han sees at have været Slotspræst allerede 16 Juli 1649, da han var en af Klagerne over Niels Svendsen. Han havde 400 Rdr. Løn af Kongens Kasse og Offer m. m. af de tyske Arbeidere. Han havde 12 Børn og var meget gavmild mod de Fattige. Hans Enke blev siden gift med Kristianias rigeste Borger Peder Pedersen Møller. Lobes døde 1672 og blev begravet 24 November d. A.

10.

Brede Hammer blev Slotspræst i Escholts Sted i Begyndelsen af 1660. Han har begyndt Kaldets første Ministerialbog 11 Marts 1660. I Begyndelsen af 1665 blev han forflyttet til Fron i Gudbrandsdalen.

11.

Magister *Lars Ipsøn Quislin* var en Bondesøn fra Sjælland, løb fra Plougen til Kjøbenhavns Skole, hvorfra han inden kort Tid blev dimitteret. Som Student giftede han sig med Else Christensdatter. Han var først Auditeur og blev 19 Mai 1665 kaldet til Slotspræst af Statholder Ulrik Fredrik Gyldenløve. Hans Collats er dat. 25 Mai s. A., medens Kaldsbrevet først den 2 Juni af Kongen er confirmeret. 4 Juni blev han indsat i Akers Kirke. Han udvirkede et kongl. Rescr. af 13 Febr. 1671, hvorefter alle civile og militære kongelige Betjente henlagdes til Slotsmenigheden. Biskopen med Flere holdt nu en »Forretning« 22 September 1671 efter kongelig Ordre af 4 Juli s. A., hvorved adskillige Personer, der rammes af Rescriptet af 13 Febr., fik Frihed til at høre til hvilken Menighed de vilde. »Forretningen« blev dog først confirmeret 25 October 1687. Ved Kongebrev af 28 Marts 1674 fik Quislin for sig og Eftermænd i Embedet 100 Rdr. aarlig af den tyske Slotspræsts Løn. Han døde 1700 (efter 5 September). Han var en lærd og begavet Mand, men skal have været noget hidsig og skarp i sine Skrivelser. Han drev paa Alkymi, men tilsatte dog ikke derover sin Formue. Af hans Børn blev Sønnen Christen Sognepræst til Slidre. En anden Søn Lars blev ogsaa Sogne-

præst, medens den tredje Søn Jacob var en vidtløftig Person, som døde 40 Aar gammel. Datteren Rebekka var gift med Christoffer Wildthagen, der først var personel Kapellan til Slotsmenigheden, siden Sognepræst til Glückstad og døde som Biskop i Viborg 1720¹⁾. En anden Datter Sara var gift med Henrik Opdal, Sognepræst til Hole paa Ringeriget. Den tredje Datter Anne Maria blev gift med Magister Borch, Faderens Eftermand.

12.

Magister *Anders Borch* havde i 16 Aar været Kapellan hos Quislin. Da denne var død, »red« han strax til Kjøbenhavn og fik Kald 14 September 1700, ægtede derpaa Quislins Datter Anna Maria. Han var fød i Elverum, hvor Faderen Jens Borch var Sognepræst. Medens Byens Præster altid havde klaget over Magister Quislin, der gjerne vandt over dem, blev Forholdet nu omvendt. Borch led megen Uret af sine Embedsbredre og fik sjelden Medhold. Striden gjaldt Indkomster og Spørgsmaal om Brudefolks Hjemsted. 1712 havde han ogsaa en Strid med Feltpræsten Søren Hagerup, der vilde beholde sine Indtægter af det Regiment han betjente, ogsaa efter at det var lagt i Garnison. Stiftamtmand Tonsberg, Generalltnt. Caspar Hausmann og Biskop Hans Munch havde 13 April 1712 dømt, at disse Indkomster skulde deles mellem begge Præster, men Borch reiste til Kjøbenhavn og fik udvirket kgl. Rskr. af 23 September 1712, hvorefter Slotspræsten skulde beholde sit ubeskaaret. Biskop Bartholomæus Deichmann viste sig ved alle Leiligheder ugunstig stemt mod Borch og har formodentlig skadet ham meget. Da Karl XII indtog Kristiania, blev Magister Borch med Garnisonen indsluttet paa Akershus Fæstning, og hans personel Kapellan Jens Hammer maatte forrette Gudstjeneste for Akers Sogn paa Gaarden Tveten, dengang tilhørende den rige Kjøbmand Mogens Larsen. Medens de Svenske laa i Byen raadede Magister Borch til, at de skulde skyde den i Brand. Den første Bombe rammede hans eget Hus. Efter Krigen begyndte Indkomstrætter paany, men Borch taalte alt, da han vilde have Fred paa sin Alderdom. Han var en lærd og begavet Mand, der roses for Sagtmodighed og Redelighed. Hans Hus var et Tilflugtssted for fattige Slægtninge. Han døde 27 December 1733, 75 Aar gammel, efter at have været Præst i 49 Aar.

¹⁾ Pont. aun. IV, 186 kalder ham Caspar.

Den 13de Slotspræst var *Oluf Christian Borch*, Foregaaendes Søn. Han var født 28 September 1702, blev 25de August 1723 kaldet til personel Kapellan hos Faderen, men blev ikke ordineret før 1726. Til Slotspræst blev han kaldet 5. Marts 1734. Statholderen Christian Rantzau og Biskopen Magister Peder Hersleb vilde have Conrector David Schytte til Kaldet, men naar Borch ikke desto mindre fik det, maa Grunden hertil søges i Hof-Indflydelse. 1733 var Christian VI med sin Dronning og Svigermoder Markgrevinden af Culmbach i Kristiania. Den gamle Magister Anders Borch anholdt hos Sidstnævnte om, at Sønnen maatte nyde Expectance paa Kaldet. Det lykkedes ikke, men det fortælles, at den gamle patriarkalske Skikkelse gjorde et saadant Indtryk paa Markgrevinden, at hun lovede at ville gjøre, hvad hun kunde, hvis hun overlevede ham. Da Magister Anders Borch følte sig Døden nær, bød han sin Søn at reise til Kjøbenhavn og overlevere sin Ansøgning til Markgrevinden, hvorpaa han fik Kaldet.

Det blev i O. C. Borchs Kaldsbrev indført, at der skulde beskikkes en residerende Kapellan til Aker, hvorhos en rigtig Deling imellem Slotsmenigheden Kristiania og Aker fandt Sted. Dette antages at have havt en heldig Indflydelse paa Slotskaldets Indtægter. O. C. Borch ægtede 26. Marts 1738 Anna Katrine Hagemann, Enke efter Kjøbmand Peter Grøn, og havde med hende en Søn og en Datter. Han døde 19 November 1741, hans Hustru 10 Marts 1742. Han roses som en god, stille og sagtmodig Mand.

14.

Otto Holmboe er fød i Vardals Præstegaard 27 December 1710. Faderen Jens Holmboe, Provst og Sognepræst i Vardal, er Stamfader for Holmboernes Familie i Norge og var gift med Maria Hansdatter, en Kjøbmandsdatter fra Moss. Efter at have nydt Undervisning af flere Huslærere reiste Otto Holmboe 1727 til Kjøbenhavn og blev Student i Juli d. A., tog i Marts 1728 Examen philosophicum og begyndte strax sit theologiske Studium, der blev afbrudt ved Kjøbenhavns Ildebrand 20 October 1728. Paa Grund heraf reiste han hjem til Norge i Januar 1729 og kom i Huset til Magister Hans Bircherod, Sognepræst til Faaberg. Først i Juni 1731 kunde han atter begive sig til Kjøbenhavn, hvor han 27 September 1731 tog theologisk Examen. 20 Trin. prædikede han til Dimis over det forelagte Bibelsted Math. 22, 11. Han reiste saa

atter til Norge, blev Vinteren over i Faaberg og reiste 1732 til sit Hjem i Vardal for at prædike og bestyre Præstegaarden, medens Faderen var i Kjøbenhavn for at søge Succession for ham paa Kaldet, hvilket ikke lykkedes. Han drog nu til Kristiania og fik her frit Ophold i den resid. Kap. Hans Borchs Hus mod at hjælpe ham med Prædiken. I November Maaned drog han hjem til sin Fader og hjalp ham med at indrette Kaldsbog, Sjeleregister m. m., som Biskop Hersleb havde krævet udfærdiget til sin Visitats ved Nytaarstid 1733. Da alt dette fandtes indrettet efter Biskopens Ønske, fattede denne megen Godhed for den gamle Vardalsprovst. 2den Februar 1733 begav Otto Holmboe sig atter til Kristiania og maatte atter bistaa Præsten Borch og Oslo Hospitalspræst, den gamle Albert Frychtnicht med Prædikener. Han fik herved Anledning til at komme i Biskop Herslebs Hus. Denne foreslog ham 2 Juni 1734 til resid. Kap. i Aker, hvortil han blev kaldet 22 October 1734 og ordineret 19 November s. A. 1 Adv. blev han indsat i Akers Kirke. 1735 købte han Gaarden Vindern. 25 Januar 1736 ægtede han Maren Berntsdatter Ancher, Datter af Sognepræst til Land Bernt Ancher og Karen Tanche. Han havde 12 Børn. Ved Slotspræst O. C. Borchs Død 19 November 1741 skrev Stiftsprovsten Gunder Thøgersen Veggersløff til Bluhme og bad, at han skulde foreslaa Holmboe til Slotspræst, hvorpaa han fik Kaldsbrev af 2 Marts 1742 og blev indsat 2. Søndag efter Paaske tilligemed den ny udnævnte resid. Kap. Johannes Green. Det var paalagt disse to Præster i Forening at holde en personel Kapellan, hvortil blev kaldet Hr. Caspar Goltz, og efter at han var bleven Sognepræst i Fredrikstad, Elias Andersen Eliesøn, der senere blev Sognepræst i Tune. Ved Stiftsprovst Thomas Wegeners Død 22 Januar 1758 blev han constitueret Stiftsprovst og holdt som saadan 24 Juni 1759 Intimationstalen ved Biskop Spidbergs Ordination, den eneste Bispeordination, der fandt Sted i Kristiania før 1814. Fra 25 August 1759 havde han 2 urolige Aar, da den stridbare Professor Matthias Albert Haberdorf¹⁾ blev ansat som Stiftsprovst. Striden varede til 8 Dage før Haberdorfs Død, (22 Juli 1762) da denne bad Pastor Green at »stifte en kjærlig

¹⁾ Om ham se L. Daae: Aktmæssige Bidrag til den n. Kirkes Hist. i norsk theol. Tidsk. VII p. 362 ff. Hatting: Præstehistorie p 161. O. Wolff: Journal for Politik o. s. v. 1823 III p. 69—74. L. Daae: Stiftsprovst Dr. O. Holmboes Dagbogsoptegnelser i norsk hist. Tidskr. II R. 2 B. p 133 ff. D. Thrap: Bergenske Kirkeforhold efter Pontoppidan i luth. Ugeskr. Juli-August 1877.

Forening mellem dem«, hvortil Holmboe af Hjørtet var villig. 18 October 1760 blev Holmboe Doctor Theologiæ og 19 November 1762 blev han kaldet til Stiftsprovst og Sognepræst til vor Frelseres Menighed i Kristiania, uden at han selv enten directe eller indirecte havde ansøgt derom. 28 November (1 Adv.) holdt han Afskedsprædiken i Akers Kirke og 8 Dage efter i Slotskirken. Den følgende Søndag blev han indsat i vor Frelseres Kirke af Biskop Nannestad¹⁾.

15.

Den 15de Slotspræst var *Hans Lund*, født 14 Februar 1719 paa Gaarden Viso i Hevne. Faderen Jacob Nielsen Lund var da Kapellan, men blev siden Sognepræst til Agerø og Provst i Romsdalen. Moderen hed Maren Grøn. Han blev 1737 af Faderen dimitteret, tog 1738 Ex. phil. med Karakteren Haud illaudabilis og 1740 Ex. theol. med samme Karakter, prædikede til Dimis Palmesøndag 1741. Samme Aar blev han kaldet til Feltpræst og ordineret i Kjøbenhavn af Peder Hersleb. 1742 blev han Sognepræst til Vaaler. 1744 ægtede han Aaselle Strøm, med hvem han havde en Son og en Datter. Denne hans Hustru døde 27 November 1748, hvorpaa han 15 Januar 1750 atter blev gift med Margrete Katrine Hirsch, Enke efter Kaptein Christian Eimhausen, der var født 28 Februar 1720. Med hende havde han 5 Sønner og 5 Døtre. 29 Januar 1763 blev han kaldet til Slotspræst og blev indsat af Doctor Holmboe i Akers Kirke 1 Adv. Han døde 23 Januar 1766.

16.

Johannes Green er født i Næs paa Romerige 19 April 1708. Faderen Michael Green var fra Strømsoe, men opdragen paa Kongsberg. Moderen hed Dorothea Ørsted. Som Barn røbede han en usædvanlig Læselyst, og Faderen vilde derfor sætte ham i Huset hos Klokkeren Peder Thorup, men da han var en meget stræng Mand, blev Gutten bange og bad sig forskaanet. Faderen sendte

¹⁾ Holmboe døde 1 Octbr. 1773. Det er ham, som har indrettet den Kaldsbog for Slotskaldet, hvoraf ovennævnte Meddelelser er tagne. Ligesom han selv har leveret sin Autobiografi, saa er dette ogsaa Tilfældet med de efterfølgende Slotspræster med Undtagelse af Hans Lund. Med megen Nøiagtighed har Holmboe henvist til Dokumenter, hvorfra han har sine Data. Om ham se foruden Worms lærde Mænd — Norsk historisk Tidsskrift II R. 2 B. p. 113 ff. J. A. Holmboe: Holmboerne. Bergen 1868 p. 53—61.

ham derfor til Kristiania, hvor han kom til en Kjøbmand Johan Jørgensen. Denne lod undertiden sine Børns Lærer examinere ham med disse i, hvad de havde hørt i Kirken. Læreren Bendt Haard blev opmærksom paa, hvor godt han gjengav Prædikenerne, og ytrede, at det var Skade, han ikke blev sat til Bogen. Hans Lyst til Læsning vaagnede nu atter, han fik fat i Donat og Aurora og »blev utænkeligen hastig færdig med disse Bøger«. Han søgte sig nu Frihed hos sin Principal og kom i Kristiania Latinskole Sommeren 1726, fik allerede i Februar 1730 sit Testimonium af Rector Jacob Rasch og reiste saa strax til Kjøbenhavn, »deponerede med Fornøielse«, drog saa til Drammen som Informator hos sin Principals Broder Hans Jørgensen. 1732 reiste han til Kjøbenhavn og tog Ex. philos: med Karakteren Laudabilis. Efter et nyt Ophold i Drammen tog han 1733 den theologiske Examen med Karakteren Haud illaudabilis. 16 Trin. prædikede han til Dimis med Karakteren Laudabilis, hvorpaa han atter overtog sin forrige Stilling.

I Juli 1734 blev han kaldet til personel Kapellan hos Sognepræst Truls Stranger til Fron i Gudbrandsdalen. 10 September blev han ordineret og 24 October indsat i Fron's Kirke. 18 November døde hans Sognepræst, og han maatte nu i 8 Maaneder bestyre Kaldet alene. 10 Febr. 1735 ægtede han Katharina Margretha Rieberg, en Kapteins Datter fra Eker. Han havde med hende 3 Sønner.

Greens videre Forhold har speciel Interesse, og vi bidsætte derfor hans egne Ord:

»A^o 1741 om Vinteren overkom mig en uimodstaaelig Lyst til at reise til Kjøbenhavn, og min Kjære Hustru var deri eenig med mig, og deri var *Θείον Τί*, eller noget guddommeligt, som vi bægge siden klarligen saae, endskjønt vi forud ej forstode, hvad derom skulde udkome. Nu vil jeg kortelig fortælle, hvordan det i Kjøbenhavn gik os: Jeg havde fra min Barns Been havt en omsorg for min Salighed, den Guds gode Aand, ved min Sl. Fader, som var en meget gudfrygtig mand, havde indplantet i mit Hjerte; men jeg var aldrig komen til nogen fuld forvisning om min Salighed; aarsagen var, at jeg ej var komen over den hemelighed at søge den blot og alleene hos min Frelser og eeneste Saliggjører Jesum for hans hellige Lidelses, Blods og Døds skyld, men meer i egne gudfrygtigheds øvelser, avhold fra forsættelige Synder, og Beflidtelse paa et ustraffeligt levnet, som man av naturen saa

uformærkt sætter noget i til Saligheds trøst, og som bekymrede Sjæle gierne fanger an med, uden at først som faldne Syndere vende sig til Jesum, for at faae i Hjertet forvisning om den opreisning og alle Synders forladelse, som han ved sin ustandne marter har forhvervet dem. Men da jeg var i Kjøbenhavn, fik jeg høre endeel offentlige Lærere, som idelig paamindte i deres prædikener om dene Vej til den Kaarsfæstede Frelser; jeg kom og i Bekjendtskab med nogle av de Sjæle, som vare bragte paa den grund eene at holde sig til Frelseren og hans Blod og Død, uden hvilket ingen selv formeent guds frygt hjælper. Derved blev jeg meer og meer urolig i mit Hjerte og Sind. Jeg vilde vel raisonere og flater mig selv, at jeg længe før troede paa Christum; men jeg kom omsider over, at jeg havde kun en død og kraftesløs kundskab, men aldrig havde av hjertet, som en forioren Synder søgt eller erfaret naade og Salighed ved hans Blod og fortjeneste og dete blev nu det eene for alting, som jeg maatte anholde om hos min Frelser, hvilket Guds Gode Aand idelig mindte mig om. — Een gang, da jeg i en tillidsfuld Bøn anholdt hos min dyre Forløser, at han vilde av Naade give mig vished og forsikring om min Salighed for sin Hellige marter, Blod og Døds skyld, som jeg hørde at andre Sjæle havde, da kom der en besynderlig levende trøst og kraft i mit hjerte, og opvædede et Liv i hjertet, som jeg aldrig havde tænkt kunde opnaaes i dette Liv, og tillige kom der nogle ord i hjertet ret levende, liigesom et Svar av Frelseren: Vær nu trøstig! Nu skal du ved mit Blod og ævige fortjeneste være salig; bliv nu med en stille Aand og fuld tilliid ved mig og mine blodige vunder. Fra dene stund, som i Tusemørket d. 21 Septbr. 1741, kand jeg regne min igjensfødelse og retfærdiggjørelse, Gloria in excelsis Deo! et Agno Mactato! — Da lærde jeg først ved erfaring at forstaae den hellige Skrifes eenstemmige vidnesbyrde om Liv og Salighed i Christo og hans blodige fortjeneste, item om den Hellig Aands indvortes Vidnesbyrd og Børne- og Arve-retighed etc: Da blev mig først klart, hvad der ligger i et og andet vers i vor Kirkes Psalmer, for eksempel: Hvad heller jeg vaage eller sove maae, din Hellige Død og piine Lad aldrig ud av min Hue gaae, ej heller wunderne dine. Fra den tiid agtede jeg mig, med Paulo, intet andet at viide end Jesum Christum og hanem kaarsfæstet. Nu gav jeg op eller bort al tanke om at søge Kald, men længedes efter at komme op til mine forige Tilhørere paa Froen for at nu prædike

dem den reene og eene vej til Salighed, som jeg nu selv havde fundet, og nu havde i liv og smag, i steden for før kun i kundskab etc. Jeg maatte dog opholde mig længer end jeg vilde i Kjøbenhavn formedelst en hæftig Sygdom, som angreb og i mange Uger holdt min Sl. Kone. Den forandring, som saaledes foregik i mit hjerte, virkede ogsaa ind i min Kones Hjerte, saa hun ogsaa blev sat i en inderlig Begjæring efter at erfare same uskaterlige naade, den hun ogsaa siden opnaaede etc: Da jeg, som før meldt, maatte længer opholde mig i Kiøbenhavn, end jeg vilde, magede Pastor Bluhme det saa, at jeg den 1ste Søndag efter Hellig 3. K. dag maatte prædike for Sl. Kong Chrisian d. 6te, som Allernaadigst lod derefter ved Pastor Bluhme sige mig, at min prædiken stod Hans Majestæt an, og at Han havde naade for mig, hvilket og beviiste sig, da Hans Majestæt d. 10de Martii derefter Allernaadigst kaldte mig til Residerende Capellan til Agers menighed, og det uden min ansøgning; ti jeg var i Januario reist til Froen igjen i tanke at blive der en temmelig tiid. I mindre viiste sig den store og uforglemelige Konges naade for mig same Aar 1742, da jeg av en vis scrupel og forsagthed havde frasagt mig mit æmbede men Hans Majestæt Allernaadigst rescriberede til Biscop Dorph, at naar jeg havde min nye frimodighed dertil, skulde jeg uden viidere Ansøgning eller omstændighed tiltræde mit æmbede igjen, hvilket mig i tilliid til min Kjære Herres og Frelsers styrkelse og bevarelse gjorde.

Efter dene Parenthesin maae jeg gaae lidt tilbage igjen. A^o 1742 2^{den} Søndag efter Paaske blev jeg av Stifts Provst Weggerslef indsat som Residerende Capellan for Agers meenighed, og prædikede 1ste gang i Agers Kirke just paa min Daabsdag og over det Johannis evangelium, hvorav min Fader havde taget anledning til at kalde mig Johannes. —

A^o 1743 d. 27 Junii vandrede min 1ste Salige Kone trostigt og Salig til sin ævige himmelske Brudgom.

A^o 1747 d. 2 Augusti blev jeg paa Bragnæs copuleret med min 2^{den} kjære Ægtefælle Bergitta Treschow, som endnu til min glæde lever med mig. I dete siste Ægteskab har Herren velsignet mig med 3de endnu Levende Børn:

Anne Maria, fød d. 19 Maj 1748.

Catharina Margreta d. d. 25 Septbr. 1751.

Christiana Johanna - d. 15 Febr. 1755.

Hvad viidere kunde være værd at mærke om mit curriculum

vitæ ved Ager over 24 aar, jeg der boede, og besørgede den Meenighed, blev alt for viidloftigt at anføre. Nulla dies fuit sine linea.

Noget vil jeg dog anføre: Da jeg fornam strax i det første aar, 1742, at endeel Sjæle bleve av Guds aand ved mine prædikener krafteligen rørte, og de same ofte kome til mig og begjærede nøjere vejledning, den jeg og gav dem, resolvte jeg at fastsætte visse opbyggelses stunder for saadanne, deels i mit eget Huus, deels andres Huuse, ved Agers Saugene, paa Grønland og i Agers Sogn. Men da derover blev meget raisoneret, ja av mange lastet og ilde udtydet; av andre skrevet til Kirke-Inspections Collegium i Kjøbenhavn med Beskyldninger, som vare aldeles uden grund, saa skrev bemeldte Collegium mig til, begjærte min erklæring, som jeg og efter Sandhed gav, og fik derefter av same Collegio det raad, at jeg heller skulde holde min opbyggelses stunder offentlig i Agers Kirke, enten hver helligdag eftermiddag, eller og om mig syntes fornødent og nyttigt, baade hver Helligdag, og een dag midt i ugen. Same raad fulgte jeg, og gav det offentlig av prædike-stolen tilkjende. Til same opbyggelses stunder kome da tiid efter anden fleere Tilhørere, men ike alle i den rete hensigt; Ja Biscop Dorph kom og en eller 2 gange. Saaleedes continuerede jeg i mange aar, ike uden frugt for mange Sjæle, som i ævigheden bædre skal beviise sig.

Endelig, da jeg lærte at kjende Sjælenes tilstand meer og meer, og jeg tillige fornam at mange, som gik med i disse offentlige Forsamlinger havde intet sandt øjemærke dermed, men adskillige urigtige hensigter, ja mange opførte sig derimellem kun slæt og bleve den heele Sag til vanære (ti Verden dømmer av en slæt person ogsaa slæt om andre, hvilket dog er saa urimeligt, som at dome av Judæ Forræderie, at de andre Disciple og troende vare liigesaadane) saa holdt jeg op med disse offentlige Forsamlinger, og udvalgte nogle at omgaaes med til viidere Opbyggelse, som jeg i det mindste sporede nogen virkelig Saligheds omsorg hos; endskjønt ike heller alle disse ere blevne til ret moedne frugter, men dog mange. En stor deel av dem er aar efter aar meget trøstige og fornøiede ved Jesu Blod og fortjeneste overgangen i den salige ævighed, andre leve endnu her i troen til Guds Søn, som har elsket os, og givet sig selv hen for os Gal. 2. Eph. 5. Men saadanes Liv er skjult med Christo i Gud; men naar Christus, vort Liv, aabenbares, da skal og vi aabenbares med

ham i Herlighed, og legitimeres og beviises for al Verden etc.

A^o 1766 d. 18 Aprilis, den siste Dag av mit alders 58de aar, blev jeg kaldet til Slots Præst til Agershuus og Sogne-Præst til Agers meenighed imod min formodning og attraae. Min allernaadigste Vocation blev mig sendt fra Hr. Dr. og Stifts Provst Holmboe Torsdags eftermiddag for den store Bededag, og da jeg paa dene Bededag trædde op for Slots Meenigheden paa min prædikestoel, da følede jeg i mit hjerte, at jeg ved et Guds kald var beskicket til dene Meenighed, og ynskede i det mindste at see den frugt her, som før i Agers meenighed, at min og det ganske meneskelige Kjøns Frelser maatte og efter hans inderligen elskende hjerte vinde Sjæle her etc.

Min offentlige Bekjendtgjørelse for Meenigheden udsatte jeg til Christi Himmelfarts Dag; da tog jeg den skjøne anledning av Evangelio til at viise, hvorav Lære æmbedet har sin Stiftelse, Autoritæt og Kraft neml. av Christo vor Frelser, som sin Kirkes rete Over-Hoved og Herre: Gaar hen, siger han, etc. 2do Hvad Lære æmbedet har fornemlig med at gjøre, neml. med Evangelii forkyndelse og Sacramenterne: prædike Evangelium — hvo som troer og bliver døbt etc. 3^{ti}o Hvortil Lære æmbedet sigter og hvad derav efter vor Frelzers naadige hensigt skal udkomme, neml. troe og blive salige, ike blot at vedliige holde Religions Bekjendelsen og Ceremonierne etc. Ved Slutningen av min prædiken oplæste jeg mit Kalds Brev og Biscopens Collats og kortelig talede til meenigheden igjen; ti Provsterne indsætter ike Slots Præster, have og intet med dem, som Slots Præster at gjøre, men vel, som Sogne-Præster til Ager, dog have de og i henseende til Agers Meenighed meest med den Residerende Capellan at gjøre.

I Agers Kirke blev jeg, som Sogne-Præst, og Hr. Nannestad, som Res. Capell. (efter hvilken Stifts Provsten udsatte dene Forretning) indsatte. Dom 23 post Trinit. d. 2 Novbr. same aar 1766.

— — — — — per tot discrimina rerum Tendimus in Latium --

(ad Superos)

J. Green.

17.

Efter Johannes Greens Død i Juni 1771 blev den danske Provst *Johannes Sten* en Guldsmedsøn fra Kristiania kaldet til Slotspræst, men døde uden at tiltræde Embedet. Den 17de Slots-

præst blev saaledes *Bernt Sverdrup*, født 17 Febr. 1734 i Vang paa Hedemarken, hvor hans Farfader Niels Sverdrup havde efterfulgt sin Fader Lars Sverdrup i Sognekaldet. Niels Sverdrups Søn var Kammerraad Lars Sverdrup, tilsidst Eier af Hakedals Værk, gift med Antonette Anker. Sønnen Bernt nød privat Information til sit 14de Aar, da han indsattes i øverste Lectie i Kristiania Skole, hvorfra han blev dimitteret 1751 og tog Ex. phil. det følgende Aar, reiste derpaa til Norge igjen og kom i Huset til Provst og Sognepræst Niels Dorph i Land. Han fik her Anledning til og Øvelse i at prædike, skjønt han dengang ikke havde nogen egentlig Lyst til Præsteembedet. Han havde kiget ind i de »smukke Videnskaber« og havde Lyst til det juridiske Studium, medens hans Forældre nærrede det Ønske, at han skulde blive Præst. Han holdt sin Tilbøielighed skjult og reiste efter deres Villie 1756 til Kjøbenhavn for at tage theologisk Examen, hvilket han gjorde efter et halvt Aars Forløb. Af Glæde herover tillod Forældrene ham at blive i Kjøbenhavn et halvt Aar, hvilken Tid han anvendte til at studere Jus og fremmede Sprog. Hans Ønske om at komme udenlands blev ikke opfyldt. Niels Dorphs Kapellan Fredrik Grüner Mandal blev Sognepræst til Sørum, og hans Post blev tilbudt Sverdrup. Han blev overtalt af sine Forældre til at modtage Tilbudet, ansaa det for et Vink fra Gud, og blev kaldet 17 Marts 1758. Han blev her til Sommeren 1769, da han reiste til Kjøbenhavn for at søge videre Forfremmelse. Han havde ingen Patroner og liden Selvtillid, men det syntes dog strax, som om Lykken vilde føie ham. Han meldte sig hos Biskop Harboe, prædikede paa hans Befaling i Frue, Helliggeists og Slotskirken, fik derpaa Audients hos Grev Thott, der tog meget vel imod ham. Da Waisenhusets Kald i Juni 1770 ved Provst Lindegaards Død blev ledigt, tilbød Greven Sverdrup dette, og han fik samtlige Directørers Stemme dertil med Undtagelse af Hofpræst Qvist. Denne blev bestandig hans Modstander, »sluttelig fordi han troede, at han ikke var hengiven til den fanatiske Pietismum, som herskede paa Waisenhuset og hvis Beskytter Qvist var.« Sverdrups Kaldsbrev blev confirmeret 2 Nov. 1770. Han befandt sig saa vel i denne Stilling, at han ikke alene afslog Tilbudet om Mesinge betydelige Kald i Fyen, men endog fattede det Forsæt at forblive hvor han var til sin Død. Det gik imidlertid anderledes. Da Johannes Green var død — fortæller han — »kom uformodentlig en Dag Bud efter mig fra Hs. Excl. Hr. Geheimeraad Stampe, som altid havde beviist

sig at være min Patron, og da jeg kom til ham spurgte han mig, om ikke et godt Kald var ledig i Christiania, og om jeg havde Lyst dertil. Jeg svarede ham, at et godt Kald der var ledig, men at jeg var saa fornøjet med det Embede jeg havde, at jeg intet andet ønskede, hvorefter han med et saa venlig Aasyn sagde: Kan de haabe at blive fornøjet i Christiania, da søg dette Kald, efter di deres Post ved Waisenhuset avgaaer tilligemed dette Huses hele Indretning; og omendskjønt saadan Forandring med Waisenhuset hverken staar mig eller andre retsindige Mænd an, saa bliver den dog vis, thi Kabinetsecretaire Struensee har offentlig declareret, at den skal skee inden Nytaar». Han fulgte Raadet, søgte Slotskaldet, og Cancelliet vilde understøtte hans Ansøgning. Da Forslaget imidlertid kom til Kongen, havde en intim Ven af Struensee formaet denne til at hjælpe en Mand, som havde været Kapellan i 3 Aar. Da Struensee læste Listen og fandt mange brave Provster og Sognepræster af Cancelliet anbefalede til dette Embede paa 700 Rdr., fandt han paa at hjælpe vedkommende Kapellan saaledes, at han lod Provst Johannes Sten udnævne til Slotskaldet og gav Kapellanen Stens Kald, uden at tænke paa, at Kongen ikke havde Kaldsret til dette. Sagen maatte da forestilles paany, og man gav imidlertid Sverdrup det Raad, at han skulde tale med Pastor Resevitz til St. Petri Kirke, Struensees Client og Ophavsmand til Forslaget om Waisenhusets Sløifning og formaae ham til at tage sig af hans Ansøgning. Han gjorde dette og fortæller saa: »Resevitz blev meget fornøjet over min Begjæring, efterdi han var forlegen med at blive af med mig, (maaske jeg noget dristig baade paa mit Embeds Post og i Selskaber havde talet om den Fornærmelse, det var mod Sacris at ødelægge Waisenhuset, hvorved han ønskede gjerne at faa mig af Veien) og efter trende Dages Forløb kom han selv til mig forat gratulere mig med Slotskaldet forevisende Struensees Brev, hvorudi han havde lovet, at hans Anmodning for mig skulde efterkommes. Men da Forslagslisten kom til Hoffet, havde Struensee glemt sit Løfte og tegnet saaledes paa Listen: »Den Provst, som er confereret Kaldet beholder, og N. N. Kapellan hjælpes ved næste Leilighed». Derefter taledes man almindelig om Waisenhusets Afgang og nye Directører bleve udnævnedes for alle de Fattiges Anstalter i Kjøbenhavn, hvilke tillige havde Instrux at forandre Waisenhuset til en Realskole, hvorved Kirken ikke mere skulde bruges. Resevitz foreslog nu Sverdrup at blive Rector ved denne Skole, men han kunde ikke indgaa derpaa. 11 October

1771 var Waisenhusets Stiftelsesdag, der efter Fundatsen skulde høitideligholdes ved en Tale. Sverdrup var i Tvivl om, hvad han skulde gjøre, spurgte den gamle Direction tilraads, men fik ikke her nogen Veiledning. Han holdt derpaa sin Tale, som blev trykt og gjorde saadan Opsigt baade ved og udenfor Hoffet, at Struensees Klienter lod ham vide, at han havde forspildt sin Lykke, medens »alle retsindige« roste hans Frimodighed og beklagede hans Skjæbne. Han vedblev nu med sine sædvanlige Forretninger til henimod Jul 1771, da den nye Direction begyndte at iværksætte Waisenhusets Nedlæggelse og udsætte Børnene hos Folk i Byen. Hans Frimodighed begyndte at vakle ved Synet af Børnene, der førtes skrigende bort. Han gik til Biskop Harboe og klagede over, at »Guds Forsyns Veie var bleven ham altfor mørke, idet at det gik de Ugudelige saa vel, og de uskyldige Børn derimod bleve mishandlede, hvorpaa han ganske uforsagt gav mig dette mærkelige Svar: »Vær forsikret om, at den ugudelige Skare just i denne Omstændighed haver ringet med Stormklokken til deres Ulykke«.« Dagen efter fik Sverdrup Bud om, at Provst Sten var død, og han maatte nu atter tænke paa Slotskaldet, men uden Haab, saalænge Struensee var ved Magten. Cancelliet lod det af Hensyn til ham henstaa med Slotskaldet i det længste, i Tanken om at en god Leilighed for Sverdrup kunde aabnes. Den kom med Struensees Fald 17 Januar 1772, og Sverdrup fik Slotskaldet 12 Marts s. A. Han kom til Kristiania i Mai og overtog strax Embedet. Ved Dr. Holmboes Død 3 Oct. blev han constitueret som Stiftsprovst og tillige som Director for Tugthuset. Han maatte en Stund være constitueret Biskop og ordinerede som saadan Magister Grønbeck, Sognepræst til Aremark, Bennecke, res. Cap: til Rygge og Borch res. Cap. til Eidsberg.

29 Juni 1774 ægtede han Eleonore Leuch, Enke efter Kjøbmand Fredrik Clausen. Hun døde 7 April 1786 uden Børn. Med hende fik han Gaarden Frogner i Aker, som han efter hendes Død solgte til Bernt Anker, hvorpaa han købte Gaarden Høvig i Bærum, som han fra Grunden af opbyggede. 3 Juni 1779 fik han indrettet en Skole for Soldaternes Børn. 1777 fik han ved en Samtale med Bernt Anker og hans Frue Anledning til at fremkalde hos dem det Forsæt at antage sig 12 Børn aarlig til Opdragelse. Det blev overdraget Sverdrup at forestaae et Institut for saadanne Børn, og 11 April 1777, Bernt Ankers Bryllupsdag, tog det Ankerse Waisenhuus sin Begyndelse. Fru Anker tog ofte selv Del

i Børnenes Undervisning, forfærdigede adskilligt til dem med egne Hænder og sørgede for at faa dem ud i gode Huse¹).

Sverdrup havde fra Barndommen af lidt af »Trangbrystighed«, der ogsaa hindrede ham udi nogen Tid at opnaae behagelige Tale-Gaver, hvilket Tilfælde tilligemed en tiltagen »Fedme« fra 1788 saaledes udviklede sig, at han følte sig uskikket til offentlige Forretninger, hvorfor han i Febr. 1795 søgte Afsked med 350 rdlr. i Pensjon, som blev ham bevilget. Han siger om sig selv: »Jeg har et muntret Sind, ingen hæftige Lidenskaber, har fra Ungdommen af holdt en ordentlig Diæt, samt aldrig undslaaet mig fra Arbejde, hvor jeg har troet dermed at kunne gavne. Jeg kand derhos regnes blandt de lykkelige af mine Samtidige, da jeg har havt den lyksaligste, skjøndt alt for korte Egtestand, de hæderligste Embeder, rigelig Udkomme, de deiligste Boeliger i Byen og paa Landet. . . .« — Han dode 31 Januar 1809.

18.

Den 18de Slotspræst *Johan Michael Keyser* er født paa Bragernæs 15 Jan. 1749 af Forældrene Handelsmand Christian Nielsen og Hustru Anne Rosine Keyser. Han fik privat Information hos Præsten Peder Nyborg Hesselberg, indtil han 1763 blev sendt til Frederiksborg Skole, hvorfra han dimitteredes 1765. Han tog 1766 exam. phil., men maatte udsætte med sin theol. Attestats til 1776. Allerede det følgende Aar blev han ansat som resid. Kap. til Ullensaker, hvor han forblev i 14 Aar, til han 1791 blev kaldet til Sognepræst for Oslo og Tugthuset, hvorfra han efter Sverdrups Resignation blev kaldet til Slotspræst. 12 Juli 1805 blev han udnævnt til Biskop i Kristiansand og ordineret af Balle 18 Aug. 1805 tilligemed F. J. Bech og P. O. Boisen. Om ham henvises forøvrigt til A. Fayes Kristiansands Stifts Bispe- og Stiftshistorie. *Krania* 1867 p. 449 ff.

19.

Claus Pavels har i sine for faa Aar siden udkomne Autobiografi og Dagbøger leveret de omstændeligste Meddelelser om sit Liv og overmaade vigtige Bidrag til sin Tids Historie, der tør antages bekjendte. Han er født paa Kiørefjord i Vanse Præstegjæld i Kristiansands Stift 1 Aug. 1769. Faderen Claus Pavels var resid. Kapellan og dode før Sonnens Fødsel, Moderen hed Ka-

¹) Resten er tilføjet af Meddeleeren.

ren Tostrup. Hun blev 1780 gift med Kaptejn, tilsidst Generalmajor Jakob Ulrik Holfeldt og døde 1813. Han blev Student fra Kristiansands Skole 1785, theol. Kandidat 1789, opholdt sig i København, til han 1793 blev resid. Kap. til Eidanger, blev 1796 Sognepræst til Hørsholm, 1799 2den og 1802 1ste resid. Kap. til Nikolai Menighed i København og efter Menighedens Ophævelse 1805 Slotspræst samt 26 April 1817 Biskop i Bergen, i hvilken Stilling han døde 16 Febr. 1822. Han blev 1813 Rd. Db., 1815 Ridder og 1819 Komandør af N. O. Han blev gift 23 Decbr. 1799 med Marie Fahsland, en Kiøbmandsdatter fra Arendal.

20.

Ogsaa den 20de og sidste Slotspræst døde som Biskop. *Johan Storm Munch* var født i Vaage Prgaard i Gudbrandsdalen 31 Aug. 1778. Hans Fader Peder M. døde 21 Octbr. 1802 som Sognepræst til Land, Moderen Christine Storm var Digteren Edv. Storms Søster. Han blev undervist af Faderen, til han 18 Aar gammel blev dimitteret 1796 og fik laud. prae ceteris i alle Discipliner, tog theol. Examen 1799 med haud. illaud. Han var Huslærer hos Baron Herman Løvenskjold paa Løvenborg, til han 1805 blev kaldet til resid. Kap. til Skjeberg. Her gjorde han under Krigen Bekjendtskab med Prinds Christian August og blev af ham beskikket til Feltprovst. Denne Forbindelse blev ham kostbar og hindrede hans Ansættelse efter Krigens Slutning. Han tog da Ophold paa Frederikshald og holdt her en privat Skole, flyttede 1811 til Kristiania, og blev 1813 af Grev Herman Jarlsberg kaldet til Sognepræst til Sande. Herfra blev han 1 Septbr. 1817 forflyttet til Slotskaldet og udnævntes 26 Febr. 1823 til Biskop i Kristiansand, hvor han døde 26 Jan. 1832. Han blev 6 April 1819 geistligt Medl. af Nordstjerneordenen og hædredes 1821 med Medaljen for Borgerdaad. Han ægtede 1808 Else Petronelle Hofgaard, Datter af Andreas H., forhen Sognepræst til Sigdal, senere Ejer af Gaarden Fornebo i Asker Sogn nær ved Kristiania. Han er Fader til Digteren, Professor Andreas Munch. Om ham se Fayes Kristiansands Stifts Bispe- og Stiftshistorie p. 469 ff.

Brudstykker af et dansk-norsk Forfatterlexicon for Tiden før 1660.

Ved H. F. Rørdam.

For en Del Aar siden syslede jeg med Planen til Udgivelsen af et dansk-norsk Forfatterlexicon for Tidsrummet fra Bogtrykkerkunstens Indførelse indtil Aaret 1660; men min Forflyttelse til en Virksomhed langt fra Hovedstadens Samlinger gjorde mig Fuldendelsen til en Umulighed. Naar jeg nu udgiver nogle Brudstykker eller Prøver af det ufuldendte Arbejde, da sker det i den Tanke, at mit Forsøg mulig kunde være en Opmuntring for en eller anden yngre Videnskabsmand, der har lettere Adgang til vore store Bogsamlinger, end jeg i mange Aar har haft, til at optage Planen, saa meget mere som Bibliotheca Danica — hvis Fortsættelse og Fuldendelse meget maa ønskes — nu indeholder en Vejledning, som ikke forelaa, den Gang jeg begyndte mit Arbejde. For øvrigt har jeg stræbt at faa ethvert Skrift i Hænde, som jeg har nævnet. De Skrifter, om hvilke jeg maa antage, at de nu ikke mere existere, i alt Fald ikke her i Landet, ere mærkede med *. Blandt de anførte Forfatteres Arbejder har jeg ment, ogsaa at burde nævne utrykte Skrifter — dog betegnede som saadanne — saaledes som det ogsaa er sket i *Møllers Cimbria literata*. Biografiernes Omfang har maattet rette sig efter det foreliggende Materiale; men selv hvor det forelaa i rigelig Mængde, har jeg dog stræbt at fatte mig i Korthed. De Forfattere, hvis Navne ere mærkede med *, findes ikke nævnedes i *Jens Worms Lexicon* over danske, norske og islandske lærde Mænd I—III (1771—84) eller i *R. Nyerups* og *J. E. Krafts* Almindelige Litteraturlæxicon for Danmark, Norge og Island (1820). — Forfattere, hvis Skribentvirksomhed er begyndt før Aaret 1660, ere medtagne, selv om de fleste af deres Skrifter ere fra en sildigere Tid.

A.¹⁾

Abel (Christen Pedersen) skal være født i Nibe; af nogle siges han at være fra Aalborg, hvilket dog maaske kun betegner, at han

¹⁾ Skjønt det er sædvanligt, at vore Forfatterlexica og historiske Registre sætte de Personer først, hvis Navne begynde med *Aa* (som Aagaard, Aalborg osv.), har jeg dog ikke ment at burde følge denne Skik, der vel nærmest kan betegnes som en conventionel Uskik, da ingen dog nu ellers begynder Bogstavrækken med *Aa*.

var Student fra denne Bys Skole; i saa Tilfælde maa han vel være den Christiernus Peträus, der deponerede fra Aalborg 1636. Senere opholdt han sig en Tid i Norge, hvor han synes at have staaet i et vist Forhold til Kansler Jens Bjelke og hans Søn Jørgen Bjelke. Befalingsmand over Bratsberg Len. Endelig blev han 1663 Præst for den dansk-norske Menighed i Amsterdam, i hvilken Stilling han formodentlig blev til sin Død.

Worms Lex. I, 8. Tauber, Biogr. Notitser om Dim. fra Aalborg Sk. II, 24. Andr. Chr. Arrebus Løvned og Skr. udg. af Rørdam, II, 161. Daae, Nordmænds Udvand. t. Holland og England, S. 17—8.

Nogle herlige, deylige oc skøne Regle oc Lærdomme om et ræt sandt christeligt Leffnet. Christiania 1658. 12. Amsterdam 1663. 12 (Skriftet er en Oversættelse, det er forfattet af Geo. Hartlibius).

Psalmebog for Menigheden i Amsterdam. Amsterd. 1667. 16. (Titelen mgl. Se Bibl. Dan. I, 330).

Testimonium apostolicum de unitate et aeterna trinitate Deitatis. Amstel. 1669. 8. (Skriftet angives af Worm som udkommet paa Hollandsk smst. 1667).

Schat-Kamer der goddelijcke Wijsheidt, vertoonende de Rijckdom der Ziele etc. t'Amsterd. 1671. 8.

Elogium de septenaria felicitate Christiani V. Regis Daniæ. Amstel. 1674. 8.

Acheleye (Gabriel), Søn af Knud Gabrielsen A. til Hjulerød, Landsdommer i Skaane, og Hustru Sophia Woyen, var født i Skaane, studerede paa Sorø Akademi og rejste vistnok siden udenlands, da han i et efterladt Haandskrift giver udførlig Anvisning til, hvorledes man burde indrette sine Udenlandsrejser, hvilke han priser som et vigtigt Dannelsesmiddel. Den 3die Maj 1643 blev han ansat som Sekretær i det danske Kancelli, hvor han siden gjorde Tjeneste; som Løn aflagdes han med Domprovstiet og et Vikarie i Aarhus Kapitel. Arvede Hjulerød efter sin Fader og blev Oberst i den skaanske Hærafdeling. I Aaret 1649 fik han i Forbindelse med Henrik Bjelke det Hverv paa Kong Frederik III's Vegne at modtage Hyldingseden af Beboerne paa Island. Døde 1652.

Klevenfeldts Saml. og flere hdsK. Kilder. Grundtvig, Medd. fra Rentekammerark. 1872, S. 164. Ketilson, Forordn. t. Island, III, 9—11. Danske Saml. 2 R. II, 67—8. Wormii Epist. p. 114. 1046. 1049. Thiset, Stamtavler over danske Adelsslægter. I, 11.

XXV Exercitationes sive politico-philologici discursus in librum C. Cornelii Taciti de moribus Germanorum veterum. Sorø 1646. 8.

(Ledsaget af en glimrende Censura af Steph. Joh. Stephanius). Jvfr. Hamburg. Berichte von gelehrten Sachen. 1743, S. 475.

Islandske oc Færøiske Hylding befattet vdi en kort historiske Narration, hvorledis Kongl. Mayt. Kong Frederich ved sine did afferdigede Commissarier lod tage Huldskab oc Troskabsed aff Indbyggerne paa forbemeldte Insuler. Kbh. 1650.

Peregrinatoriæ prudentiæ præcepta. 1643. (Dansk Hdskr., nu i Kgl. Bibl., jvfr. Det Kgl. Danske Selskabs Begyndelse og Tilvæxt, S. 168).

Enchiridion athleticum, en Fegtebog. (Hdskr. i 8vo, tilskikket Jørgen Seefeld 1649. Originalen fandtes 1683 hos M. Ludvig Pontopidan, Præst i Herlufmagle. Bircherods Dagbog, App. t. Febr. 1683).

Pseudodoxia epidemica eller flitig Randsugning udi mange och atskillige vrang Meninger, der almindeligen holdis for visse och utvivvelactige at være. Skreffven udi Engelske Sprog aff Thom. Browne, Med. Doct., och efter Hs. Kgl. Maj. naadigste Befaling aff Engelske paa Danske oversat aff Gabriel Acheleye Knudsen. Anno 1652. (Hdskr. i to Foliobind, i Kgl. Bibl.).

von Achen (Gert Peitersen), var en Søn af Peiter v. Achen, der med sin Fader kom her til Landet som landflygtig for Religionens Skyld. Blev 1603 eller et af de nærmest følgende Aar Sognepræst i Hjøring, deltog 1609 i Bispevalget i Aalborg. Døde »efter lang udstanden Legems Skrøbelighed« den 11te September 1635. Var gift med Mette, Datter af Hr. Melchior Edwardsen (Demejer), Præst i Aggersborg.

Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. III, 257. V, 86. Wulff, Stat. Bidrag, S. 119. Ny kirkeh. Saml. VI, 107—8. Wiberg, I, 645. III, 734.

Refrigerium animæ: Det er Siælens Vederquægelse, aff den 16. Dav. Psal. vdi sal. Fru Sophie Basis, Jørgen Ornings til Skorupgaard hans Hussfruis Lijgs Nedersettelse vdi S. Catharinæ Kirke vdi Hjøring den 13 Martij 1634. Aarhus 1638. 4.

* von Achen (Melchior Gertsen), Søn af fornævnte. Blev 1638 Sognepræst i Haverslev og Bejstrup, Aalb. St. Døde 28de December 1667.

Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. III, 257. Wiberg, I, 560.

Udgav Faderens Ligprædiken over Fru Sophie Basse og ledsagede den med en Fortale (dat. Hjøring, Kyndelmisse Dag 1638) til velb. Jørgen Orning til Skorupgaard, Befalingsmand paa Aastrup.

Adamius (Villads Nielsen) var født omtrent 1564 i Randers, hvor hans Fader, M. Niels Adamsen, var Sognepræst ved Graabrødre ell. Slotskirken († 1587). Efter at være bleven Student drog han

1587 til Rostok som Tugtemester for Otte Lindenov, hvem han siden ledsagede paa hans mangeaarige Rejser og under hans Ophold i Strasburg, Heidelberg og Padua. Paa det sidst nævnte Sted blev han immatrikuleret i Novbr. 1592. Otte Lindenov afsluttede 1595 sin Rejse, men Adamius har vistnok endnu en Tid fortsat sine egne Studier og lagt sig efter Medicinen. Efter sin Hjemkomst blev han i Maj 1597 beskikket til Rektor ved Randers Skole med Forpligtelse til at blive i denne Stilling i tre Aar, hvis han ikke forinden fik anden Ansættelse. Ved Aaret 1599 nedsatte han sig dog som praktiserende Læge i Bergen. Den 30te Juni 1603 tog han den medicinske Doktorgrad ved Kjøbenhavns Universitet. Da han havde gjort sig vel fortjent under den Pest-epidemi, som havde været i Bergen, blev han den 3die Juli 1603 beskikket til Medicus ordinarius sammesteds og fik Løfte om et Kannikedømme, som han opnaaede Aaret efter. I denne Stilling døde han den 15de Maj 1616 (1617?). Gift med Dorothea, Datter af Biskop M. Anders Fos i Bergen. Efter Dr. Villads's Død ægtede hun M. Jon Sørensen, Lector theol. smsts.

Otte Lindenovs Levnedbeskriv. (Mnscr.). Suhms Saml. II, 3, 7. Norske Rigsregistr. IV. 15. 60. 135. 666. Rørdam, Hist. Kildeskr. 1. R. II. Kbhvns. Univ. Hist. III, 144. Norske Mag. II, 561. Kirkeh. Saml. 3. R. II, 741.

Theses de peste. Hafniæ 1603. 4.

Breve, trykte i Rørdams Hist. Kildeskr. 1. R. II, 580—3. 592—4.

Adolphus (Iver Pedersen), Søn af nedenauførte Dr. Peder Alfsen, var født 1620 i Bergen og blev Student fra Trondhjems Skole. Siden (1644—6) studerede han i Leiden. Efter sin Hjemkomst blev han 1647 Kapellan og ikke længe efter Sognepræst i Fron og senere tillige Provst i Gudbrandsdalen i Christiania Stift. Den 8de Maj 1649 tog han Magistergraden ved Kjøbenhavns Universitet. Han foranledigede Optagelsen af Lesje Jernværk, i hvilken Anledning han havde en Mængde Stridigheder. I det hele var han voldsom i sin Færd og hengiven til Drik. Døde den 31te Marts 1665. Gift med Birgitte, Datter af hans Formand, Hr. Thor Lavritsen i Fron.

Resen, Bibl. p. 314. Budstikken, Chra. 1821. III, 341. Hist. Tidsskr. udg. af den norske hist. Foren. 2. R. IV, 281 flg. Pers. Tidsskr. II, 133.

Medulla oratoria, continens omnium transitionum formulas, quibus ornari possit Oratio Rhetorica, in gratiam studiosorum Eloquentiæ, ex variis Oratoribus collecta ab Ivaro Petr-Adolpho. Lugd. Bat. 1646. 12. Amsterod 1656. 12. I Budstikken nævnes desuden Ud-

gaver fra 1662, 1680, 1693 og 1702, hvis Trykkesteder dog ikke angives.

* *Breviarium dictionum*. Lugd. Bat. 1646. 8.

Undervisning om de Formørkelser, som 1654 sig have ladet see. Christiania u. Å. 4.

Prædiken over Psalme XLVI ved Takkegudstjenesten i Trondhjem 1659 i Anledning af Trondhjem Lens Gjenerobring fra Svenskerne. (Hdskr. i Kgl. Bibl., jvfr. L. Daae, Trondhj. Stifts gejstl. Hist. S. 111).

Adolphus (Petrus), se Peder Alfsen.

Alanus (Hans Jensen), var født den 18de Avgust 1563 i Landsbyen Ala i Halland. Faderen hed Jens Eskildsen, Moderen Bente Lauritsdatter. Under Syvaarskrigen maatte Moderen flygte med sin lille Søn over til Sjælland, hvor Fru Birgitte Gøye tog hende i sin Tjeneste og sørgede for hendes Søn, som hun holdt til Studeringerne. Ni Aar gammel kom han i Herlufsholms Skole, hvorfra han 1582 afgik til Universitetet. Efter at have studeret sex Aar i Kjøbenhavn, tilbragte han ni Aar paa Rejser eller ved fremmede Højskoler, tildels som Hovmester for Jens Brahe, Søn af Peder Brahe til Krogholm. Efter sin Hjemkomst blev han 1597 af Arild Hvitfeldt beskikket til Rektor paa Herlufsholm, hvorfra han i Foraaret 1602 kaldtes til Professor pædagogicus ved Universitetet. Den 13de Juli s. A. tog han Magistergraden. Den 17de Juni 1607 blev han Professor i Rhetorik og i September 1608 i Græsk, hvilket Fag han 1610 ombyttede med Dialektik. Som Universitetets Rektor var han Medlem af den anseelige Kommission, som under Kongens eget Forsæde i Februar 1614 dømte i Sagen mellem Resen og Kock paa Modet i Kolding. I April 1621 traadte han efter Befaling atter tilbage til Lærerstolen i Græsk. Han døde den 12te Februar 1631. Gift i December 1602 med Elline Mortensdatter, Prof. Anders Krags Enke. Efter hendes Død (24de Maj 1615. 48 Aar gl.) ægtede han 1617 den fjortenaarige Gjorild, Datter af Raadmand Christen Jakobsen i Malmø.

Vinding, Acad. Haun., p. 208 ff. Kbhvns Univ. Hist. III, 609 ff. Wad, Rekt. p. Herlufsholm, S. 12 ff.

Theses de Sermonc. I. Hafn. 1608. 4 — II. ib. 1609. 4.

Introductio ad artem logicam. Hafn. 1610. 4. — Efterfulgtes af ti andre Samlinger af *Theses logicae.* Hafn. 1612—21. 4.

Dissertatio III. de sermone, qua agitur de pronunciatione lingvæ Græcæ. Hafn. 1622. 4. — *Disquisitio II. de pronunciatione Græcæ.* ib. 1623. 4.

Dissertatio philosophica miscellanearum quæstionum. I. Hafn. 1624.
4. — II. ib. 1625. 4.

Ad Criminationes Joh. Goropii, Becani, et aliorum similium, obiectas Saxoni Grammatico, responsio brevis. Hafn. 1627. 4.

Dissertatio de Gentium quarundam, præcipue de Cimbrorum ortu. Hafn. 1628. 4.

Latinsk Digt i C. Aslaci Oratio Theol.-Hist. 1621. Spøgefuldt lat. Mindedig over Mogens Bertelsen, se Pontopp. Ann. eccl. Dan. III, 715—6. (Fuldstændigt i Hdskr., Ny kgl. Saml. 743. Fol. Vol. 1).

Albiprætens (Søren Jespersen), vistnok fra Hviding i Vorning Sogn, Viborg St. og Student fra Viborg Skole, synes 1598 at have opholdt sig i Danzig.

Προπέμπτικα ἀντοσχεδία M. Nicolao Arctandro Wiburgensis dioc. superintendenti, M. Petro Hegio, M. Joanni Petreo, M. Christiano Fossio, ibid. canonicis, et D. Martino Joanni, ecclesiæ Wdebynedrensis præconi, dedicata. Dantisci 1598. 4.

Albretsen (Hans) var født 1525 i Kjøbenhavn og kom i en ung Alder til Universitetet, hvor han 1544 tog den filosofiske Baccalaurgrad og ikke længe efter blev Magister. Uden forud at have studeret udenlands blev han 1545 eller 46 Professor i Græsk ved Universitetet og 1554 i Dialektik. Da Biskop Peder Palladius i sine sidste Aar var meget svagelig, hjalp Hans Albretsen ham med hans theologiske Forelæsning; den 1ste April 1558 tog han Baccalaurgraden i Theologien, hvorpaa han den 31te Maj s. A. kaldtes til Professor i dette Fag. I Slutningen af Aaret 1559 blev han Palladius's Medhjælper i Bispeembedet, og efter hans Død beskikkedes han den 29de Maj 1560 til Biskop i Sjælands Stift. Den 28de Januar 1563 kreeredes han af Niels Hemmingsen til Doctor Theol. Han dode den 25de Maj 1569 som Universitetets Rektor. Gift 1550 med Karine, Datter af Lektor Anders Jensen Ljung, Sognepræst i Malmo.

Vinding, Acad. Haun. p. 83—5. Zwergius, Sjæl. Cler. S. 83 f. Kbhvas. Univ. Hist. I, 606 f.

Themata Logica, Rhetorica et Ethica. Hafn. 1555. Fol. pat.

Theses de uno mediatore. Hafn. 1559. 4.

Dispositio Concionum, quæ in diebus publ. precationum 12. 13. 14. Julij populo proponuntur, ad usum Ministrorum uerbi. (Heri tre danske Bededagsbønner). Hafn. 1563. 8.

Enarratio Psalmi XX. Exaudiat te Deus etc. In tres Conciones

digesta pro ministris verbi. In diebus precationum 14. 15. 16. Augusti. Hafn. 1564. 8.

Psalmi XC explicatio tribus concionibus distincta, ita vt Ecclesijs Dei proponi possit, in diebus publicarum precationum 18. 19. 20. Julij. (Heri tre danske Bededagsbønner). Hafn. 1565. 8.

Dispositio trium concionum ex Hoseæ 14 capite pro ministris verbi in diebus precationum 25. 26. 27. Martij. Hafn. 1566. 8.

Udgav 1564 Peder Palladius's danske Alterbog med en Fortale, der ogsaa er optrykt i senere Udgaver.

Skrev 1563 Fortale til Peder Tidemands Bønnebog, og 1564 Fortale til sammes Oversættelse af Luthers Huspostil.

Skal have forfattet flere Psalmer i Hans Thomesens Psalmebog (1569), hvoraf dog kun kjendes: Jeg veed en Urt baade deilig oc bold. — Epigramma Joh. Alberti H. findes i Balt. Jacobi, Sepulchri facies Ciceronis.

Breve til Frederik II trykte i Zwergius' Sjæl. Cler. S. 88—90, og i Ny kirkehist. Saml. VI, 100—1.

Hans Synodalmonita 1560—8 ere trykte i Ny kirkehist. Saml. II, 464—507.

Albretsen (Henrik), se Hamilton.

Albretsen (Jakob), se Horsens.

Albretsen (Peder) er formodentlig født i Kjøbenhavn henimod Midten af det 15de Aarh. Sin videnskabelige Uddannelse modtog han i Udlandet, navnlig i Köln, hvor han 1474 erholdt Licentiatgraden i Medicinen, efter at han tidligere sammesteds var promoveret til Magister artium. 1478 findes han immatrikuleret i Rostok. Samme Aar blev han af Christiern I udsendt for at antage Lærere til det Universitet, Kongen agtede at oprette i Kjøbenhavn. Det var navnlig i Köln, at han søgte disse. Ved Indvielsen af Kjøbenhavns Universitet 1479 blev han dets Vicekansler, og kort efter kreeredes han til Doktor i Kirkeretten. Skjønt han ikke vides at have holdt Førelæsninger ved Universitetet, gavnede han det dog meget paa forskjellige Maade, blandt andet ved at skjænke det dets første Bogsamling, og ved at fremme Bogtrykkerkunstens Indførelse her i Landet. 1488 omtales han som Kannik ved Vor Frue Kirke, og Aaret efter forekommer han som Kirkens Værge. 1492—3 deltog han i en Statssendelse til Tydskland, England og Skotland. 1496 nævnes han som Raadmand i Kjøbenhavn, i hvilken Stilling han forblev til sin Død, og han forekommer som Meddommer i flere betydelige Retssager. I Be-

gyndelsen af det 16de Aarhundrede forlenedes han af Kongen med S. Jørgens Gaard udenfor Kjøbenhavn. Han døde i Slutningen af Aaret 1517 efter at have sørget for sin Ihukommelse ved flere gudelige Stiftelser. — Han var gift, hvilket synes at vise, at han, skjønt en Tid lang Kannik, ikke kan have været præsteviet.

Vinding, Acad. Haun. p. 55—6. Werlauff, Kbhvns. Univ. fra dets Stift. til Reform. S. 11—5. Rørdam, Kbh. Kirker og Klost. S. 137—40. Kall-Rasmussen, Musse Herred I, 104. S. B. Smith, Om Kbhvns. Univ.-Bibl. før 1728, S. 4 ff.

Han har bidraget til Udgivelsen af de første med Aarstal forsynede Bøger fra Gotfred af Ghemens Presse i Kjøbenhavn:

Fundamentum in gramatica deseruiens scolasticis pro leuissima informatione scolarium vtilissimum atque rarum. — Presens tractatus impressus est Hafnye in curia dñi doctoris Petri Alberti. 1493. 4.

Regule emendate correcteque Hafnye de figuratis constructionibus gramaticis ex diuersis passibus sacre scripture ac poetarum. Impresum est (opus) in vniuersitate haffnensi expensis doctoris Petri Alberti de Haffnya. 1493. 4. (Jvfr. Nyerup, Mantissa, p. 10—21. Werlauff a. Skr. Bruun, Aarsberetn. fra kgl. Bibl. I, 47—54).

***Albretsen (Rasmus)** omtales af Lyskander som en vel studeret Præst og Psalmedigter. Men det er ellers ikke bekjendt, hvor og naar han har virket.

Lyskanders Levned og Bog om danske Skribenter, S. 225—6.

Nogle Psalmer, af hvilke en Del skulle være trykte i Hans Thomesens Psalmebog (1569).

***Alfsen (Peder)**, paa Latin: Petrus Adolphus Asloensis, var født i Oslo. Studerede mange Aar udenlands, hvor han erhvervede Doktorgraden baade i Jurisprudents og Medicin. Ved Universitetet i Padua blev han indskreven i Januar 1613. Efter sin Hjemkomst beskikkedes han 1617 til Medicus i Bergen og forlenedes med et Kannikepræbende smst.; 1623 fik han tillige Brev paa Indkomsten af Hero Præstekald mod at forsyne Embedet med en Kapellan; men han mistede snart igjen denne Forlening. 1626 forlenedes han derimod med Kantordømmet i Oslo Kapitel med Forpligtelse til »at læse Philosophiam for Ungdommen i Skolen, saa og lade sig bruge in praxi medica og Kantoriet forvalte«. Den 21. Juni 1631 beskikkedes han til Lagmand i Trondhjem, hvilket Embede han 1654 afstod til sin Svigersøn Niclas Povelsen, med hvem han var en af de første Participanter i Løkkens eller det Meldalske Kobberværk. Han døde i en meget høj Alder den 3die Maj 1663.

— Var gift med Anne, Datter af M. Jakob Jakobsen Wolf, Lektor i Odense.

Suhms Saml. II, 3, 8. 215. Nye Saml. III, 201. 206. 299. Norske Rigsregist. IV. V. VI. Resen, Bibl. p. 314. Bloch. Fyns Gejstligh. I. 236. Budstikken, Chra. 1821. III. 339—42. Personalh. Tidsskr. II, 110. Danske Mag. 4. R. II, 246—7. Luth. Ugeskrift. Chra. 1882, S. 361 ff.

Latinsk Digt i A. C. Arrebos Davids Psalter, 1627.

I Arne Magn. Saml. 371 Fol. findes »Picturæ quarundam Antiquitatum Norvegicarum, ex mandato Domini mei et magni Mecænatis Christiani Frisii, seren. Regis Cancellarii Magnifici, a Petro Adolpho, Canonico et Philosophiæ in Gymnasio Christianensi Lectore, Anno 1627 collectæ, traditæ et ad D. Olaum Worm transmissæ«. (Kort Udtog i Suhms Saml. II, 3, 215—6. Jvfr. O. Wormii epist. p. 383). Afskr. i Ny kgl. Saml. 1066 Fol.

I Resenii Bibl. p. 294 anføres »Den Norske Loubog trykt i Kiøbenhavn 1610. Forklaret aff Doct. Petro Adolpho, Laugmand i Thrundhiem i 39(?) Aar. M. S«. Jvfr. Suhms Saml. Skrifter, VII, 34. Schøning, Throindhj. Selsk. Skr. in Svo III, 308. 318. 325. 360.

Alpinas, se Machabæus.

***Altewelt (Albert Jørgensen)** var født i Roskilde, blev 1621 Student fra sin Fødeby's Skole og fik i Marts 1622 Kommunitetet. Under sit Ophold ved Universitetet var han i Huset hos D. Caspar Bartholin. Efter nogle Aars Studeringer blev han 1625 øverste Hører ved Roskilde Skole; som saadan søgte han i Januar 1626 Universitetet om det saakaldte Stipendium Regium til Udenlandsrejser. Bartholin anbefalede ham ved denne Lejlighed ikke blot for et ustraffeligt Levned, men ogsaa for hans store Færdighed i det græske Sprog, hvori han kunde udtrykke sig baade i Prosa og Vers. Efter at han havde aflagt en Duelighedsprøve ved Forsvaret af en af ham selv forfattet theologisk Disputats, blev Stipendiet ham tilstaaet i April s. A., hvorpaa han studerede udenlands indtil 1630, da han blev Rektor i Roskilde, med hvilket Embede et Kanonikat var forbundet. Den 28de Maj 1631 tog han Magistergraden i Kjøbenhavn. 1638 blev han af Lensmanden i Ringsted, Jørgen Seefeld, kaldet til Sognepræst i denne By; men da Borgerskabet havde kaldet den hidtilværende Rektor i Vordingborg, M. Augustinus Povlsen, til deres Præst, opstod herved en Strid, som dog ved Kongebrev af 22. Oktober 1638 afgjordes saaledes, at M. Albert Jørgensen Altewelt som den, der var kaldet af Lensmanden som »bedste Sognemand«, og som desuden havde

været længst i Embede, skulde beholde Kaldet. Han blev dog først ordineret 3. April 1639. Senere tillige Provst i Ringsted Herred. Han døde 1657 (begr. 3. August). Var to Gange gift; hans sidste Hustru, Gjertrud, havde efter hans Død Stridigheder med Eftermanden om Pensionen.

Bloch, Rosk. Domscole. I, 52—3. II, 36. III, 6—7. IV, 1. T. Hofman, Afhandl. om Tiende, 2. Udg. S. 59—60. Gjessing, Jubellærere. II, 2, 329—30. Ny kirkeh. Saml. I, 501. Act. Consist. ²¹/₁, 1626. Sjæl. Indlæg 1658 A.

Disp. Theologica de iudice et norma iudicandi in controversiis religionis (sub præsidio D. Casp. Er. Brochmanni). Hafn. 1626. 4.

Amerinus (Hans Lauritsen) var født i Ribe, hvor hans Fader, M. Laurits Nielsen Riber, var Sognepræst ved Domkirken, indtil han 1554 blev Biskop i Aalborg Stift († 1557). Medens han studerede i Kjøbenhavn, gav D. Niels Hemmingsen ham, paa Grund af den Færdighed, hvormed han udenad reciterede Ciceros Tale pro S. Roscio Amerino, Tilnavnet Amerinus, som han siden beholdt. 1571 blev han indskreven ved Universitetet i Leipzig. Efter i en Række Aar at have studeret udenlands, hvor han 1577 blev Magister og senere Doctor Medicinæ, udnævntes han 1583 til Provincialmedicus i Ribe, i hvilken Stilling han døde den 21de Oktober 1605. Siden den 12te Maj 1581 havde han været forlenet med et Kanonikat i Ribe Domkapitel. Gift 1. med Anne Hansdatter fra Ribe († 21de Febr. 1586), 2. 15de Oktober 1587 med Lene, Datter af M. Jakob Madsen Vejle, daværende Sognepræst i Ribe og siden Biskop i Odense. Efter Amerinus's Død ægtede hun Borgeren Jens Andersen Lund i Ribe.

Terpæger, Ripæ Cimbr. p. 627 f. Inscript. Rip. p. 40. Kirkehist. Saml. 3. R. II, 180, 488. Ny kirkeh. Saml. II, 519. Lyskander, Scr. Dan. S. 251—2. Kinch, Ribe By fra Ref. til Enev. S. 257—61.

*Epithalamion in nuptias Erasmi Joh. Reravii. Hafn. 1567.

*Eucharisticon ad Deum opt. max. pro defensione et gubernatione annua. Hafn. 1570.

Querela Daniæ in mortem Christiani III. ad Nicolaum Coldinensem. Hafn. 1570. 8.

Carmen in honorem nuptiarum Matthiæ Lagonii Ripensis et Mariæ, Johannis Langi, civis Flensburgensis, filiæ. Lips. 1572. Fol. pat. (Vedføjet er et »Votum« af Brudgommens Broder, Stephanus Lagonii Ripensis).

Egloga nova et festiva de Pacis foedere inter regna Daniæ et Sueciæ, in qua belli Duces et alii viri generosi, celebrioresque Danicæ

Nobilitatis familiæ, nec non præcipua bellicarum navium nomina recensentur. Witeb. 1573. 8. (Optaget »recognita et aucta« i det følgende Skrift).

Carminum varii generis pars prima. Witeb. 1576. 8.

Ripensium Episcoporum series et vita, tetrastichis comprehensa. Hafn. 1591. 4. (Paa ny udgivet og fortsat af P. Terpæger. ib. 1704. 4).

*Carmen de Coronatione et laude Christiani IV. Hafn. 1596.

Andersen (Anders), se Ringkjøbing.

Andersen (Christen), en flittig latinsk Poet. Opholdt sig 1648 ved Universitetet i Rostok. Han skrev sig almindelig Christianus Andreæ M., hvilket sidste Bogstav man undertiden har forklaret som Magister, undertiden som en Forkortelse af Tilnavnet Mylius. (Worm I, 28. II, 204). Sædvanlig sammenblandes han med den nedenanførte *Christianus Andreæ*.

Dodecas geminata Anagrammatica, quam Patronis, fautoribus, amicis paravit, destinavit, consecravit Christianus Andreæ, s. l. 1642. 4.

Phoebus coronatus seu Symbola Heroica, item moralia et similia, dicta Anno 1644. s. l. 8.

Davidis psalmi poenitentiales septem diversis diversorum carminum generibus redditi. [Hafn.] 1644. 8.

Oratio gratulatoria in reditum Christiani IV. Hafn. 1644. 8.

Ocellus Sorensis anagrammate repræsentatus. Hafn. 1644. 4.

In natalem Jesu Christi. (Tilegnet Kjeld Krag). Sorø 1645. 8.

Threnos in obitum et ad Coelos abitum Dn. Christiani Quarti Daniæ Regis 1648 Rostochii in communi luctu profusus. [Rost. 1648]. 12.

Eusebie Prodeambulans. 1 Thes. 5. Anno 1648. [Rost.] 12. (Tilegnet Ove Gjedde).

Floria Danica sive Encomion Anagrammaticum honori Dn. Cancellarii Regii nec non Secretariorum cancellariæ Regiæ adumbrata. Sorø 1654. 4.

Andersen (Andmund), en Bondesøn, født i Bjærg i Midfjord Syssel paa Island; gik i Holum Skole og fik Testimonium af Rektoren sammesteds; men da han manglede Midler til at drage til Universitetet, vendte han atter tilbage til Bondegjerningen. Imidlertid forfattede han et (utrykt) islandsk Skrift, hvori han forsvarede Flerkoneri og Utugt. Dette gav Anledning til, at han blev anklaget af Biskop Thorlak Skulesen, og at Lensmand Henrik Bjelke sendte ham til Kjøbenhavn, for at Sagen kunde blive undersøgt. Da det

theologiske Fakultet, for hvilket en latinsk Oversættelse (forfattet af Runolf Jonsen) var forelagt, fuldkomment samstemmede med Biskoppen i Dommen over Skriftets forkastelige Tendens, blev Forfatteren indsat i Blaataarn. Ved et mærkeligt Tilfælde blev Kong Frederik III imidlertid opmærksom paa ham, og da det ved nærmere Undersøgelse viste sig, at han i Naivitet havde forfattet det omtalte Skrift som en Art Skarpsindighedsprøve uden Hensigt dermed at fremme Usædelighed, blev han frigivet og efter bestaaet Prøve indskreven som Student og fik Plads paa Regensen. Han besad fortrinlig Indsigt i det islandske Sprog og de nordiske Oldskrifter. Men han døde allerede 1654 af Pesten, som den Gang rasede i Kjøbenhavn.

Finn. Johannæus, Hist. Eccl. Isl. III, 586. 722. Fortalen til Philosophia antiq. Norv.-Dan. dicta Wøluspa. 1673. Det theol. Fakultets utrykte Erklæring. O. Wormii Epistolæ, p. 1071.

Philosophia antiqvissima Norvego-Danica dicta Wøluspa alias Edda Sæmundi. Ex. Bibliotheca Petr. Joh. Resenii. Hafn. 1673. 4.

Lexicon Islandicum sive Gothicæ Runæ vel lingvæ septentrionalis dictionarium, scriptum a Gudmundo Andreæ Islando, et nunc tandem in lucem productum per Petrum Joh. Resenium. Haun. 1683. 4.

Til Gudmund Andersens Forarbejder støtter sig formodentlig ogsaa andre af Peder Resens til den nordiske Filologi henhørende Skrifter (se under denne Forfatter).

Andersen (Hans) fra Helsingør studerede Medicin og fik 1622 det kgl. Rejsestipendium, som han beholdt i 5 Aar. Opholdt sig siden i Wittenberg, hvor han 1625 tog Magistergraden. Derfra drog han til Padua, hvor han blev immatrikuleret den 29de November 1625. I det følgende Aar besøgte han de mærkeligste Steder i Italien. Lønnet af Hertugen af Toscana holdt han i Januar og Februar 1627 anatomiske Forelæsninger i Pisa; men en ham tilbudt fast Professorpost sammesteds afslog han, for ikke at nødes til at skifte Konfession. Han vendte nu tilbage til Padua, hvor han endnu opholdt sig i Oktober 1627. Det var da hans Hensigt snart at vende hjem til Fædrelandet. Dette skete dog neppe, da det omtales, at han senere har øvet Lægevirksomhed i Konstantinopel, og derfra er han, som det synes, ikke kommen tilbage.

Acta Consist. ^{27/2,} ^{17/6,} ^{20/6,} ^{27/7,} ^{4/9} 1622. Konsist. Ark., Pakken 38. Saml. t. Fyns Hist. og Top. IV, 176. Wormii Epist. p. 120—7. cfr. Præf. p. XLII. Suhms Saml. II, 3, 9.

Epistolæ duæ ad D. Ol. Wormium (impr. inter Epist. Worm. p. 124—7).

Andersen (Jens) var 1549 Sognepræst i Idestrup paa Falster, og døde her, som det antages, i Aaret 1582.

Im. Barfod, Den falsterske Gejstlh. I, 202. (Her kaldes han dog urigtig *Hans Andersen*).

En ganske herlige Trøste Bog, huor vdi der findis skønne oc trøstelige Lerdomer, imod atskillige Kors, modgang, sorrig oc bedrøffelse. Rostock 1581. 8vo. (Tilegnet Jens Falster til Korselitse).

***Andersen (Jens)** var 1619 Sognepræst i Gjerding og Blenstrup i Viborg St. Døde 1640.

Wiberg, Alm. dsk. Præstehist. I, 433. Præstelite fra 1619 i Konsist. Arkiv (Kirkeh. Saml. 3. R. V. 106).

En selsom Siun, med Paamindelse til en sand Omvendelse oc Bedring i daglig Liif oc Lefnet, skeed i Judland i Wiborg Stict nu i Julij Maaned, Aar 1629. (Udg. af Christen Hansen Riber, Biskop i Aalborg). Kbh. 1629. 4to.

***Andersen (Morten)**, Kapellan i Helsingborg.

Ode Sapplica de passione, morte, resurrectione et ascensione Dn. nostri Jesu Christi. Hafn. 1594. 4to.

Andersen (Morten), se Skavbo.

Andersen (Peder) var født i Kjøbenhavn og blev Hører ved Roskilde Skole. Nyerup siger, at han døde 1599, hvilket Aarstal dog ikke passer med Trykkeaaret paa hans Skrift.

Bloch, Roskilde Domscoles Hist. II. 34.

Joan. Casæ Flor. Galateus, seu de morum honestate et elegantia libellus. Ad qvæstiones succinctas in usum Scholarum revocatas per Petrum Andream Hafnianum, Collegam doctentium in Schola Roskildensi. Hafn. 1602. 4to.

Andersen (Povl), Søn af Anders Bertelsen, Amtsskriver og Kannik i Aarhus, og Hustru, Margrete Scandorf. Siges at være født i »Geinge« i Jylland — en By af dette Navn gives dog neppe — selv kaldte han sig Aarhusius, vistnok som Student fra Aarhus Skole. Efter 1651 at have taget Magistergraden i Kjøbenhavn, blev han 2. April 1652 viet til Præst i Grønby og Anderslev i Skaane; 1655 Provst i Vemmenhøjs Herred. Døde 1658. Gift med Formandens, Hr. Hans Watzons Enke, Boel Madsdatter, født 10. Apr. 1611, † 1658. En gammel Antegnelse siger om ham, at »han fik Enken, som var vel bedaget, derfor var Ægteskabet, som det kunde«.

Cawallin Lunds St. Herdaminne II, 217. Pers. Tidsskr. IV, 242.

Festivitati nuptiarum Dn. Pauli Assveri Melissi, verbi Divini in Qverestad et Smidstrup Scanorum Præconis, lectissimæque virginis Birgittæ Ludovici Muntheniæ, Dn. M. Ludovici Munthenii filia, Lundis 26 Junij celebrandarum, applaudit sponsi consobrinus P. A. A. Hafn. 1642. 4to.

*Exercitationes logicæ X. Hafn. . . . 4to, tillægges ham, men Angivelsen beror maaske paa en Forvexling.

Andersen (Povl) var født 1585 i Kjerteminde. Student 1604 fra sin Fødeby's Skole. Efter Opfordring af sin Slægtning og Bysbarn M. Knud Bieske studerede han i tre Aar med denne i Tydskland. Efter Hjemkomsten blev han Hører ved Odense Skole, hvilken Plads han dog snart opgav for at begive sig til den lærde Holger Rosenkrands paa Rosenholm, hvor han var i to Aar. Derpaa opholdt han sig i nogen Tid ved Universiteterne i Kjøbenhavn og Vittenberg. 1615 tog han efter Indbydelse Magistergraden i Kjøbenhavn og blev, efter nogle Maaneders Ophold i Biskop H. P. Resens Hus, i Oktober samme Aar Sognepræst i Assens og Kjærum og senere tillige Provst i Baag Herred. Døde den 25de December 1640. Hans Hustru, der hed Margrete Jensdatter Bang, døde 12te Juni 1654.

Rørdam, Kbh. Univ. Hist. IV, 655—6. Bloch, Fyns Gejstlh. II, 151. Saml. til Fyns Hist. III, 10.

De prima causa et dependentia omnium ex ipsa. Witeb. 1614. 4.
De duobus Christi statibus. Witeb. 1614. 4.

Andersen (Povl), se Medelby.

*Andersen (Steffen) maa have levet ved Midten af det 16de Aarhundrede, hans Stilling er ubekjendt.

Lyskander, Scr. Dan. udg. af Rørdam, S. 304, kaldes her Stephanus Andreæ H.

*Epitaphium Dñi Joh. Bille et Dñæ Ingertæ Rønnoviæ carmine elegiaci ad Ermegardam et Birgittam Bildones sorores. (Hr. Hans Bilde til Egede døde 1542 og hans Hustru, Inger Rønno, 1548, fra hvilket Aar Epitaphiet vel altsaa er. Jvfr. Marm. Dan. II, 307—8).

Andræ (Christianns), en Tydsker fra Jena (Jenâ-Thuringus), som 1642 opholdt sig i Kjøbenhavn.

Syntagma anagrammaticum Regiæ Danicæ Cancellariæ Secretarios continens. Hafn. 1642. 4to.

Threnologia super Lipsiam expugnatam. Havn. 1642. 4to.

Justa Exequialia piis manibus Dn. Oligeri Rosencrantzii de Rosenholm, facta Haffniæ a Christiano Andreæ J. Th. Anno 1642. 4to.

Aquilonius (Bertel Knudsen) var født den 7de Marts 1588 i Kongsted i Sjælland, hvor hans Fader, Hr. Knud Nielsen Nordrup, var Sognepræst (døde 12te Marts 1606), Moderen ægtede 1607 Eftermanden, Hr. Hans Sørensen (Nyborg). Sønnen, der i sine tidligere Aar sædvanlig paa Latin kaldte sig *Toxotes* (Skytte), men senere *Aquilonius* (Nordrup), gik i Herlufsholm Skole, hvor navnlig Rektor Willich v. Westhofen, en af den Tids mest celebre Latindigtere, fik en blivende Indflydelse paa hans litterære Retning. Efter at være bleven Student tilbragte han en Del Aar paa Rejser i fremmede Lande. Han drog først til England og Skotland; siden besøgte han Tydskland, Frankrig, Italien og endnu fjernere Egne. En Gang havde han det Uheld ufrivillig at blive gjort til Soldat, men slap dog atter fri efter nogen Tids Forløb. I Aaret 1610 kom han hjem, og den 28de April 1612 tog han Magistergraden i Kjøbenhavn. Ved samme Tid blev han Rektor i Malmø og i November 1614 Slotspræst sammesteds. I Aaret 1619 beskikkedes han ifølge særlig kgl. Befaling til Præst i Løderup og Hørup, og valgtes endnu samme Aar til Provst i Ingelstad Herred. Den sidste Forretning fratraadte han 1647; men Præsteembedet beholdt han til sin Død, den 7de Januar 1650. — Gift 1. . . . . († Febr. 1615). 2. 10de September 1616 med Lisbeth (Datter af Hr. Niels Olsen, Præst i Asserum i Bleking), der døde den 7de April 1663.

Cawallin, Lunds Stifts Herdaminne. IV, 78—81. Kirkehist. Saml. 3. R. III, 241 ff.

Lusuum juvenilium, Lib. I. . . . Lib. II—III. [Rostochii] 1609.
8. Lib. IV—VI . . . Lib. VII. Hafn. 1611. 4. 1618. 8.

Otia adolescentiæ et pericula. Rost. 1613. 8.

Epicon in memoriam sereniss. Reginæ D. Annæ Catharinæ, recitatum in R. Acad. Hafn. XIII Aprilis 1612 (trykt i *Qvinqvatria feralia pro sancta memoria Reginæ D. Annæ Catharinæ*. Hafn. 1614. 4).

Juvenilium reliquiæ et properata laborum interludia. Rost. 1615 8.

Q. Horatii manes sive perpetuæ in ejus Odas parodiæ. Hafn. 1615. 8.

Liber XXVIII poematorum. Hafn. 1616. 4.

Epistolarum centuria auspicalis. Witeb. 1617. 8.

Epistolarum selectarum II. centuriæ. Rost. 1617. 8.

*Epistolarum selectarum centuriæ III & IV. Amstel. 1619. 4.

Adolescentiæ interludia. Rost. 1620. 12.

Epistolarum selectarum centuriæ quinque, quæ Lipsianum aliquid habent infusum et ad morem ac modum novæ illius Musæ. Simili-

tudinum item Atticarum libri duo e commentariolis quibusdam, sive notæ sunt, in Marcum et Matthæum selecti. Rost. 1623. 8.

Epigrammatum græcorum libri VI. Rost. 1626. 8.

Odorum novarum libri II. Ad duos incomparabiles Heroes (o: Chr. Friis & Frants Rantzow) scripti. Rost. 1630. 8.

Philomusi Aphemi *Ποιημάτων*, quæ quidem prodierunt, liber XL. Ad celsiss. Heroem Tagium Tottium, Daniæ Senatorem. Rost. 1633. 8.

Similitudinum Atticarum libri septem. Cornel. Aquil. in mundum emittente. Editio Tertia. Portuæ 1639. 8.

Ποιημάτων (quæ quidem prodierunt) Liber XXXX. C. Aq. in famam efferente. Portuæ 1640. 8.

De Danicæ lingvæ cum Græca mistione diatribe. Ob novum scribendi genus authore spernente aut negligente producta per C. Aq. Portuæ 1640. 8.

Pro Danica perfectione vindiciæ, diatribe secunda. Per C. Aq. famæ permissa. Portuæ 1640. 8.

De Altitudine Danica panegyricus diatribe prima. Per C. Aq. in lucem ablegata. Portuæ 1641. 8.

De Danicæ lingvæ cum Latina mixtione diatribe. Authore non curante per C. Aq. in lucem allata. Portuæ 1641. 8.

Ad Poeticam Danicam deductio. C. Aq. editore. Portuæ 1641. 8. (Se Rahbek og Nyerup, Den danske Digtekunsts Hist. II. Indl.).

De sex sidst nævnte Skrifter findes samlede under følgende fælles Titel: Liberti Aliqvonii Interludia et diatribæ. Quæ in remissione scriptæ, in ea legi sine damno possunt. Tomus primus in Danica magnitudine ostendenda consumptus. C. Aq. in publicum apportante. Portuæ 1641. 8. (Jvfr. Hist. Tidsskr. IV, 138).

Declamatio polemica de successu expeditionis Christiani IV in Sveciam 1611. Portuæ 1644.

De monumentis antiquis Epistola (indført i Laur. Asseroi Inscript. Seland.-Danic. antigrapha. Hafn. 1621. 8).

Epistolæ ad D. Ol. Wormium et Wormii ad Bert. Canut. Aquilonium (impr. inter Epist. Worm. p. 41—51).

Bert. Knudsen A.'s Hdskr., Pro Danica nobilitate ostendenda Prodromus, findes i det kgl. Bibliothek.

Aqvilonius (Cornelius Bertelsen), Søn af fornævnte, udgav som Student, medens Faderen endnu levede, en Del af dennes utrykte Afhandlinger (se ovenfor). Hans videre Livsforhold ere ikke kjendte.

(Fortsættes.)

Thronhjemske Slægtebøger.

I. Jens Randulfs og Hr. Anders Aalborgs Optegnelser

ved O. A. Øverland, Archivassistent.

I det Thronhjemske Videnskabsselskabs Manuscriptsamling findes der et theologisk Vade-mecum, som sees at have tjent til Noteringsbog for forskjellige. Indimellem hvert Afsnit, hvor der blot er levnet Plads til at indskyde et Par Linier, finder man fuldt op af Bemærkninger af ethvert Slags, snart homiletiske Strøtanker, snart latinske og græske Sententser, som i Aaret 1602 dediceredes Bogens første Ejermand, Sigvard Christophersen Holck, af Professorer og Studerende ved Greifswalds Universitet, snart Excerpter af historiske Værker, snart Optegnelser om Avlingen paa Lexvigens Prestegaard o. s. v. Sin største Interesse har dog Bogen derved, at den tillige har tjent som Slægtebog for Raadmand Jens Jensen Randulf i Trondhjem og Hr. Anders Nielsen Aalborg, der døde som Sogneprest til Lexvigen,¹⁾ Bodil Pedersdatter Bredals tvende Ægtemænd.

[Raadmand Jens Randulfs Optegnelser.]

Min Herkomst til Verden — Optuchtelse udj Verden og Livits Fremdragelse udj denne Jammerdal — Da er Jeg fød af erlige Æchteforældre udj Nordfiords Fogderie udj Bergenshuus-lehn A^o 1656 d. 11 July paa Davigs' Fogdegaard. Min Fader var den høyachtbare og velforstandige Mand Jens Pederss: Randulf, da Kongl. Mayst. Foged over ovenbemeldte Fogderie, mens siden Kongl. Mayst. Foged over Guldals Fogderie og Forvalter over Rensklusters Gods udj Trundhiemshen; min k. Moder var den ædelderige og gudfrøchtige Matrone Kiersten Pedersdatter, sal. Peder Jacobsens, Forvalter over Tyndels Gaard og Goeds, hans Datter. Huilche mine k. Foreldre, der de nu af Gud med mig vaare velsignede, da haver de iche forglemt at opofre samme min Gud mig, hvorføre de ogsaa effter holden christelig Skich og Ceremonie lod mig ved dett hellige Daabs Sacramente indpode udj Vinstochen min Frelser Christoe Jesu, at jeg som deelachtig udj min k: Frelseres Lidelse, Død og Pine kunde blifve en Medarfving til Himmerige og den ævige Salighed: Blef saa stedse hos mine k. Forældre baade udj Bergenshuus lehn saavel som udj

¹⁾ Erlandsen, Nordeufj. Geistlighed S. 290 f.

Trundhiems lehn efter min Alders Maade holt till Gudsfrøcht og institueret af fornemme lærde Studiosis til min Alders 13 Aar, da jeg 1669 blev overleveret den høylærde Mand Magister Simon Hof, Rectorj scholæ Cathedralis et Canonico Capitulj Nidrosiensis, till att transfereris udj Thrunhiems Schole, hvilchet og schiede 1669 d. 12 July og sich jeg min Sæde den tredie øverste udj 3^{die} Lechtien, frequenterede saa der till 1676 d. 14 Martij, da jeg med de andre døchtig kiente blev dimitterede till det høyberømte Academie udj Kiøbenhavn, hvor vi ankom effter langvarig og mødsommelig Reise d. 14 August: angaf os straxen for Rectorj Magnifico, som det Aar var Medicinæ Doctor et Professor Excell. Doct. Olao Borrichio, blev saa d. 16 dito till Examen privatim accepterede og blev mig effter døchtig Kiendsel gifvett till Privatum Præceptorem Doct. Cosmum Borneman, den Tid Juris utriusque Doctor et Professor ejusdem facultatis, udj hvis Huus jeg og efter min k. Forældris Villie og Rectoris Hoffii Recommendation tog mitt Logement, laag saa der indtill jeg hafde sustinererit (sic) min Examen Philosophicum, som skiede 1677 d. 12 Martij og effter at jeg med de andre døchtig kiente hafde taget honores, som skiede d. 18 Junij, tog jeg med Villie og Venskab Afskied fra velærmelte min privati Præceptoris Huus og effter hans Recommendation begaf mig till Doct. Christianum Nold, hvor jeg var till jeg hafde sustinerit min Examen theologicum, som skiede 1678 d. 16 Sept. Forblef saa effter att jeg hafde bekommet mit Testimonium publicum, hoes hannem til d. 5 Decembr. da jeg mig paa Reisen gaf till Norge och gich fra Sundet d. 6 dito og kom till Frederichsstad d. 9 dito paa Laugmand Werner Nielsens Skib. — D. 10 reiste Jeg fra Frederichstad og till Frederichsten at besøge Obriste Wisburg, som der var Gouverneur og Ober-Commandant.

Var saa hoes hannem formedelst det unde Föris Skyld till d. 10 Febr. 1679, da Jeg mig paa Reisen gaf till Trundhiem, hvor Jeg ankom d. 16 dito og fandt, Gud være Lov! mine Forældre, Søkende og andre Venner udj almindelig Velstand. Var saa hiemme hoes mine hk. Forældre til d. 3. Martij 1682, da jeg effter min k. Svaagers Provesten Hr. Hans Pausis Begier og min k. Faders Villie reiste till Fosnes udj Nummedalen, hvor fornefnte min Svaager var Prest og Provest, hvor jeg var till d. 3 August 1685. Imidlertid kaldede Gud min Sl. Fader saasom d. 22 Julij 1682 og salig Provesten d. 2 Febr. 1683. Var saa hos min hk.

Moder en Tid lang. Imidlertid fattet Venskab og Kierlighed ved Guds Aands Indskiudelse till d. dydædele Pige Boel Bredall, hvilchen og udj Venners Nærværelse blef bejaet d. 18 Novembr. 1684.

D. 26 Majj 1685 stoed Vaaris festerøel j Trundhiem hos Moder Bredal.

D. 25 Junij 85 var vaar naadige Herre og Konge C5. her i Trundhiem og gaf Gud og Kongen mig Raadmands Bestilling effter Casper Wilthagen. D. 31 Julij stoed vaaris Bryllop j Trundhiem.

D. 27 Augusti 1686 Klochen 1 Qvarter til fem om Morgen forløste Gud min Kiereste med en ung Son¹⁾ og blef hand d. 2 Septbr. indpodet i Vinstochen sin Frelsere Jesu Christo ved den hellig Daab af Magst. Oluf Jacobsen. Hans Faddere vaare Doctor medicinæ et Stadsphysicus Joachim Irgens, Magstr. Hoff Lector Honorarius og Rasmus Schelderup. Qvindfolchfaddere vaare min Moder Kiersten Sal. Jens Randulfs som bar hannem og min Moster Else Sl. Iffuer Balzersens. Gud forlene hannem Alder, Visdom og Naade, Gud till Ære, Forældrene til Glæde, sig self til timelig og ævig Velfærd. Amen.

(Her følger en Antegnelse af en Kvindehaand):

Anno 1691 d. 7de Novbr. dødde min sal. Kieriste Jens Randulf.

(Her begynder Sogneprest Anders Nilssøns Optegnelser.)

A^o 1690 in Martio døde min sal. Fader Nills Andersen i Tronhiem.

Anno 1693 d. 6. Juli blev jeg med min yndige Kieriste dend dydædle og meget gudelskende Matrone Boel Bredal copulerit

¹⁾ Denne Søns Navn var Jens Randulf. I Statholderskabets Kopibog 1722—26 findes under 3die Juli 1723 følgende Skrivelse fra Statholder D. Wibe til Stiftamtmand Reitzer i Throndhjem: »Som Jens Randulf sig for mig haver besværgt over Magistraten i Throndhjem deres Ophold udi en Sag mellem hannem og Raadmand Lorents Hansen Holst samt Overformynder Claus Kiemblers Arvinger og hans Stiffader Hr. Anders Nielsen betreffende hans udi unyndige Aar tilfaldne Arv, som Høiesteret nogle Aar tilforn allernaadigst haver hjemvist til Throndhjems Magistrat dem imellem at liquidere og adskille, hvorpaa Reqvirenten dog hidindtil ingen Endskab skal have kunnet erholde, med videre, som Hr. Stiftamtmand af hans til mig indgivne Memorial nærmere vilde behage at fornemme, At saa vilde Hr. Stiftamtmand ved hans, Gud give lykkelige Opkomst til Throndhjem med fornøden Ordre hjælpe Sollicitanten til Rette, saavidt han efter Lands Lov og Ret kan være beføiet, og at hannem her ei videre utilladelig Ophold gjører«. — Om Jens Randulf haves ingen yderligere Oplysninger.

hiemme i Huuset af dend hæderlig og vellærde Mand Hr. Christopher Jacobsøn, som var i sin Svogers Sted, den velærværdige og høylærde Mand Magr Oluv Borchmann, da hand var nedreist til Kiøbenhavn. Gud selv indplante i begge vores Hjerter en sand Kjærlighed til ham og hans Saliggjørende Ord.

Anno 1694 d. 13 April blev min allerkiæreste forløst om Morgen Kl. 1 Qvarteer til fem, som Torsdagen derefter d. 19 April blev døbt af den velærværdig og høilærd Mand Magr Ole Jacobsøn Borchmann og kaldet Jens efter min Kieristes sal. forrige Mand Jens Randulv. Hans Faddere var Lector Magr Simon Hoff, Rector Magr Anders Borch og Peder Simonsson Hoff. Qvindfolkfaddere var min hiertelskende k. Moder, den hæderlige Matrone Anne Sal. Hr Peder Bredals og Anne Catharina Raadmand Herstedes Kieriste. O Herre, lad ham forfremmes i Alder, Visdom og Naade baade hos dig og Menneskene, saa skeer for alting dit Navns Ære, Vores som hans Forældres Glæde og hans egen Siæls Salighed.

Anno 1695 d. 22 Febr. om Morgen Kl. 3^qteer til 8te dødde vor liden hiertelskende Søn Jens Andersson. Gud glæde hans Siæl i Himmerig.

Anno 1695 d. 17 Septbr. om Morgen Kl. 4 velsignede os Gud igjen med een liden Datter, som Fredagen derefter d. 20 ejusdem mensis blev døbt af hans Velærværdighed Magr Ole Jacobssøn Borchman: hendes Mandfolkfaddere vare hans Velædle højærværdighed Superintendenten Doctor Peder Krog og Doctor Medicinæ Joachim Jürgens. Hendes Qvindfolkfaddere vare Hr. Cancelli-Raadsfrue Velbaarne Anne Cathrine von Strict, som bar hende. de dydædele og gudfrygtige Matroner Birgete Magr Simon Hofs og Ingebor Hr. Niels Juuls. Barnet blev kaldet Anne Cathrine efter min K. Værmoder Anne Peder Bredals og hendes Sal. K. Moder Karen Sal. Borgemester Anders Helkands. Gud forlene hende, saa længe hun efter Guds Behag skal leve, at forfremmes i Alder Visdom og Naade baade hos Gud og Menneskene, saa fremmes Guds Ære, vores Glæde og hendes egen timelig og ævig Velfærd og Salighed.

Anno 1697 d. 29 Juni om Aftenen Kl. imellem 6 og 7 blev min allerkiæreste forløst med en liden Datter, som Søndagen der efter blev døbt af hans Velærværdighed Magr Gjert Bonsach. Barnet blev kaldet Kirsten Malene efter min Kieristes sal. Formands sal. Moder Kirsten sal. Jens Pedersson Randulfs paa Brua og min

k. Moder Malene. Hendes Mandfolkfaddere vare Hans Ærværdighed Magr Peder Ascanius, Pastor til Hospitalet, og dend velfornemme Mand Sr Jens Larszen Schive. Hendes Qvindfolkfaddere vare den dydædle Matrone Cathrine Sr Hans Ulrichs, som bar hende, dend dyd- og gudelskende Matrone Sara Sr Thomas Hammonds og den dydædele Mademoiselle Vilhelmine hos Stiftamtsskriveren. Gud forfremme Barnet i Alder, Viisdom og Naade baade hos Gud og Mennisken.

A^o 98 Natten til den 1ste Sondag i Advent Kl. 3 qteer til to blev mit Hierte forløst med en Søn, som blev kaldet Peder Bredal efter min velærværdige K. Værfader Sal. Hr. Peder Bredal, fordem Pastor til Vor Frue Kirke her i Tronhiem. Han blev formedelst Vand og Aand i Daaben igjænfødt d. 3 Decembris, hvilken hellig Forretning skeede ved Hans Ærværdighed Magr Niels Juul Diaconum æd. pr. Nidros. Hans Mandfolkfaddere vare Velædle Hr. Capitain Eilers, Ædelviise Hr. Raadmand Johannes Hersted og dend kunsterfarne Chirurgus her i Staden Mr Christian Frawen. Hans Qvindfolkfaddere vare dend dydædle Matrone Gidske Doctor Jürgens og dend dydædle Mademoiselle Anne Olufsdatter Borchmann. Gud forunde ham sin Aand og Naade, at hand kand forfremmes i Alder, Viisdom og Naade baade hos Gud og Mennisker. Gud, hør og gjør ded i Jesu Navn!

Jule Aften Kl. 2 Eftermiddag d. 24 Decembris 1700 forløste Gud naadelig atter min allerkiæreste med en Søn, kaldet Iver efter dend højfornemme og velforstandige Mand Sal. Iver Andersøn, fordem Foget over Romdals Fogderi. Hans Igjænfødsel skede Onsdagen dereffter d. 29 ejus, da hand blev døbt her i Domkirken af den velærværdig og høilerde Mand, Magr Sebastian With, Pastor til Vor Frue Kirke her sammesteds. Hans Mandfolkfaddere vare den Velærværdige og Høilerde Mand, Magr Anders Iverssøn Borch, Rector Scholæ her i Tronhjem, Bispens Famulus, Monsr Anders Rhod og Monsr Gabriel Jeger. Hans Qvindfolkfaddere den dydædle og fornemme hæderlige Matrone Barbara Hof, Magr Anders Borches og den dydædle Mademoiselle Anna Catharina Grøn; Gud lade ham med dette vort Julebarn Jesu opvoxte i Alder, Visdom og Naade baade hos Gud og Mennisken!

D. 25 Januarii 1719 Kl. 10 Formiddag kallede Gud det salige Guds Barn herfra i Lexwigens Prestegaard i hans Alders 18 Aar, da hand kom hiem fra Røraas at følge sin sal. Moders Lig til Graven.

Anno 1707 d. 16 Martij Kl. imellem 1 og 2 Eftermiddag døde min Sal. Moder Malene Hermandsdatter paa Houg i Verdalen, hun blev fød ded samme Aar Bjugne Kirke blev forferdiget og var ded første Barn. som der blev døbt, Aarstallet findes paa Kirken tegnet, hvoraf man da seer hendes Alder, Gud glæde hende med alle Guds Børn i Opstandelszen.

(Bagerst i Bogen).

A^o 1658 d. 28 Novembris er min allerkiæreste Hierte fod til Verden i Tronhiem Boel Peders D. Bredall. Pat. dend Ærv. og fornemme Vellerde Mand Hr Peder Bredal fordom Sogne Prest til Vor Frue Kirke i Tronhjem. Mat. dend dydædle og højfornemme Matrone Anna Andersd. Helkand.

A^o 1666 die Sat 2 Septembris er jeg Hr. Anders Nielsen fod til denne usle og mojejfulde Verden i Tronhiem, igienfød d. 12 ejusdem mensis Pat. Niels Anderz Aalborg, Mater mea Malene Hermands-datter Caus.

A^o 1718 d. 29 Decembr. om Aftenen Kl. 7 døde min allerkiæreste Hierte Ven, nu Sal. hos Gud, den Hæderbaarne Matrone Boel Pedersdatter Bredal her i Lexwigens Prestegaard i hendes Alders 60 Aar. Gud forunde mig og mine 3de højtbedrovede igjenlevende Moderløse Børn sin Aand og Naade herefter saa at fremføre og ende vort Liv, at vi med hende det salige Guds Barn iblandt alle Guds Udvalde paa Forsamlingens Dag maa findes for Guds Stoel og Throne, hvor vi da skal aldrig meere skilles ad, men saa altid blive hos hverandre med Herren i de Levendes Lande!

(Paa Bogens sidste Blad).

A^o 1705 kom jeg til Værdahlens Capellanie om Høsten.

A^o 1707 d. 14 April fløttede jeg med Qvinde og Børn fra Haug til Moe.

A^o 1716 d. 18 Septmbr. flyttede jeg med Qvinde og Børn fra Moe i Werdalen til Lexwigen

En gammel Stambog.

Meddelt af Gustav Ludvig Wad.

I Fru Betzy Rosenvinges Besiddelse findes en Stambog, der først har tjent til Philotheca for Mag. Hans Jacobsen Sperling og senere er bleven benyttet af Familien Rosenvinge til Familieoptegnelser.

Mag. Hans Sperling var født i Odense 1630, hvor hans Fader Mag. Jacob Sperling var Præst ved St. Knuds Kirke (Fætter til Dr. med. Otto Sperling den Ældre); han blev Student 1651 fra Odense Skole, rejste senere udenlands, blev 1658 Præst i Bogense og Skovby, 1666 Provst i Skovby Herred og døde den 5. Maj 1677. (Wibergs Præstehistorie I, 181; Worm, Lex. over lærde Mænd III, 730, der urigtig kalder hans Fader Guldsmed; han har underskrevet Souverainitetsacten 1661, se Aarsberetn. fra Geh. Arch. II, 132).

Ved Hjælp af hans Philotheca bliver man i Stand til nogenlunde at følge hans Rejse; fra 15. Januar til 21. September 1655 har han opholdt sig i Strassburg, dog med en Udflugt til Tübingen i August; derefter findes intet Stambogsblad før 31. Marts 1656 ogsaa fra Strassburg, hvor han er forbleven i det mindste til 4. September; 12. September har han været i Frankfurt am Main og 13. October i Hamborg. Af de 23 Stambogsblade, der ere beskrevne, mangle de 4 Datering; kun 4 Blade ere beskrevne af Sperlings Landsmænd, nemlig Jacobus Høgh, Eques Danus, Argentinae 21. Maj 1655¹⁾; Thago Høgh, Danus, Argentorati 20. Maj 1655²⁾; Petrus Nicolai Fossius, Argentorati³⁾; Thomas I. Brochmand, Argentorati 4. September 1656⁴⁾. Af de andre Stambogsblade skulle vi kun fremhæve et af Thomas Lansius, 79 Aar gammel, Tübingen 6. August 1655, der mindes Sperlings Fader, som han altsaa maa have kjendt, da denne for mange Aar siden laa i Tübingen som Hovmester for to Skeeler⁵⁾.

Af Stambogens øvrige Indhold er det betydeligste Oberstlieutenant Hans Vilhelm Rosenvinges egenhændige Optegnelser om sit Liv⁶⁾; de meddeles her med Tilføjelse i Noter af de vigtigste blandt de Data, som ere nedskrevne af Rosenvinges Descendenter; hvor Noterne ere tagne andetstedsfra, er dette angivet.

Ao. 1716 Lofverdagen d. 28 Martij om Eftermiddagen Kl. 4 er ieg Hans Wilhelm Rosenvinge fød i Odense og Tirsdagen der

¹⁾ Jacob Eilersen Høg.

²⁾ Tage Eilersen Høg til Nielstrup.

³⁾ Peder Nielsen Foss; Giessing Jubellærere I, 282, Pers. Tidsskr. IV, 246.

⁴⁾ Thomas Hansen Brochmand; Pers. Tidsskr. II, 310 Stamtavlen og fl. Steder.

⁵⁾ Hist. Tidsskr. 4. R. IV, 37.

⁶⁾ Hans Fader var Provst Jens Rosenvinge, Sognepræst i Vissenbjerg (en Søn af Borgmester i Odense Villum Jensen Rosenvinge), tidligere Hører i Odense, † 18. Januar 1739 (efter nærværende Optegnelser); Moderen var Birgitte

efter dend 31 Martij døbt i St. Knuds Kirche ibid. af Lector og Licenciat Mathias Bloch. Fra min Barndom af blef ieg vel holden i Skoele og til Bogen, først hieme i mine Foreldres Huus og siden i Odense, hvor ieg var i 5te Lectie, indtil ieg med mine Foreldres Tilladelse gaf mig til at søge min Lyche ved Krigen. Ao. 1734 d. 8 Iunij blef ieg i mit 19 Aar af Hs. Excell. Hr. Genr. Maj. Walter andtaget ved dend Kongl. Liff-Gaurde til Fods, same Dag gjorde Eed og blef enrulleeret og plasseret ved Hr. Capitn. Windtz Compagnie. Ao. 1736 blef ieg ved samme Compagnie d. 17 Jan. Corporall. Ao. 1737 d. 8 Apr. avanceret til Sergeant ved bemelte Compagnie. Ao. 1737 d. 6 May avangeeret til Fendrich ved det syndre jüdske Nat. Inf. Regim. under Commando af Hr. Ob. von Numsen og forsat ved Hr. Ob. L. Bümmelmans Compagnie. Ao. 1740 d. 7 Iunij avanceeret til Seconde Lieutn. og forfløttet til Hr. Captn. Schaks Comp. ved ovenmelte Regiment. Ao. 1740 d. 14 Nov. blef ieg Prem. Lieutn. og forsatt ved Hr. Capitn. Brüggemans Comp. ved erm. Regiment. Ao. 1744 d. 14 Aug. blef mig allernaadigst forbem. Hr. Capitn. Brüggemans Compagnie andbetroet og avanceeret til Capitain. Ao. 1747 d. 7 Iulij blef ieg forlovet med Hr. Genr. Auditeur Andersen Jomfr. Datter Elena Fisker Svenning. Ao. 1748 d. 6 Mart. haffte vij Bryllup og viet af Hr. Proust Mønnich, Text: Guds Frygt er nyttig til alle Ting og hafver Forjettelse baade paa det nerverende og tilkommende. Ao. 1749 d. 17de Iulij Kl. 12 Middag blef min Søn Svenning Wilhelm fød¹⁾; hands Daab blef dend 27 ejusdem confirmeeret; hans Fadere vare: min Sv: Fader, Hr. Tolder Søltøfft, Monsr. Colding, Jomfr. Boesch, Mads Bøghvad, og Frue Camr-Inde Fuglesang bar ham. 1749 d. 23 Iulij døde min kiere Kone, som var født d. 19de Sept. 1729. 1749 d. 2 Aug. blef hund hendsatt. Ao. 1751 d. Febr. bleff jeg med Hr. Obr. Lieut. Gersdorff paa Kiersgaard, hans Frøchen Datter Edell Margaretha forlovet²⁾. Ao.

Catharine Müller, en Datter af Krigscommissair Hans Morten Müller til Rørbæk; hun døde efter disse Optegnelser 10. April 1748. Hans Vilhelm R. havde to Sødskende: Jacob Müller R. † ung, og Else Kirstine R., fød 23. Oct. 1719, gift 1. med Capt. Tommerup, 2. med Major Jacob Predbiørn Banner von Heye paa Tallerup, † 1768 (Bloch, den fyenske Geistligheds Historie II, 345 f., Benzons Stamtavler i Geh. Arch.).

¹⁾ Til Slumstrup, Landvæsenscommissair, † 30 Sept. 1824, gift 1. 1777 m. Charlotte Helene Albertin, f. 6. Oct. 1755, † 29. Nov. 1803; gift 2. 1817? m. N. N.; Descendens. Benzons Stamtavler.

²⁾ Hendes Moder var Gersdorffs anden Hustru, Pallene Urne.

1751 eod. anno hafde vij Bryllup d. 9 Iulij. Ao. 1753 d. 20 Iunij Kl. 10^{1/2} Formiddag blef min Søn Christian Friderich Gersdorff fød, var i Kirche d. 11te Iulij dereffter; hans Fadere vare Frøchen Lerche, min Svig: Fader, Hr. Obr. L. Raiser, Seignr. Wedell, og min Sv. Moder bar ham¹⁾. Ao. 1754 blef min Kone forløst med een Datter, som blef kaldet effter min sl. Kone og døde 13 Dage dereffter. Ao. 1755 d. 9 Maj blef min Datter Pallena Uhrne Kl. 5^{1/2} Eftermiddag fød²⁾; hendes Fadere vare Jomfr. Baar, min Sv: Fader, Hr. Major Cramohn, Hr. Justiceraad Baar, og min Sv: Moder bar hende. Ao. 1755 d. 3. Dec. blef ieg allernaadigst bestilt til Sec. Major i det syndr. Jydtske Nat. Regm. Ao. 1756 d. 27 Novbr. blef min Datter Birgitta Chatarina Kl. 7 om Morgenhen fød³⁾; hendes Fadere vare Frue Sehstedt, min Svig. Fader, Hoffjuncher Sehstedt og Major Hey, og min Sv: Moder bar hende. Ao. 1758 d. 28 Apr. Kl. 5^{1/2} Efftermiddag blef min Søn Sivert Uhrne fød⁴⁾. Ao. 1759 d. 31 Octbr. Kl. 9^{1/2} Formiddag blef min Søn Iens fød⁵⁾. Ao. 1760 d. 29 Martij blef min Søn Herloff Trolle fød; hans Fadere vare Jomfr. Fuglesang, Hr. Baron Iuull, Hr. Camraad Fuglesang, Hr. Fendrich Kraiberg, og Frue Major Inde Trolle bar ham. Ao. 1760 d. 10 Octbr. er min Søn Christian som overcomplett Corporall andtaget ved det syndr. Jydtske nat. Regim.

1) Blev Corporal i sit 7de Aar; † 9. Aug. 1790 som Premierlieutenant; Benzons Stamtavler.

2) Hun døde 28. Nov. 1812, gift 4. Juni 1779 med Capitain C. Bang; Benzons Stamt.

3) Hun blev 1796 indskreven i Vemmetofte Kloster og døde 20. Juni 1319; Benzons Stamt.

4) Født paa Kjærsgaard, 12. Sept. 1769 Page hos Kongen, 3. Apr. 1771 Søcadet, 1778 réformé Underofficier ved Cadet-Compagniet, 9. Marts 1779 Maanedslieutenant, 6. Marts 1789 Premierlieutenant, 31. Juli 1790 Capitainlieutenant, 18. Marts 1797 Equipagemester ved Gammelholm, 14. Juni 1799 Capitain, 28. Januar 1809 Ridder af Dannebrog, 15. Juli 1809 Commandeur-Capitain, 28. Januar 1812 Commandeur, † 9. Sept. 1820. Gift 25. Sept. 1796 med Johanne Marie Lakier, født 19. Januar 1767, † 12. Sept. 1818; de havde følgende Børn: Tommine, f. 17. Oct. 1798, † 16. Sept. 1818, Petrine Cathrine Noline, f. 4. Januar 1800, Birgitte Cathrine, f. 27. Maj 1801, † 14. Marts 1822, Hans Vilhelm, f. 29. Maj 1803, Lieutenant i Søetaten, † i Vestindien 3. Januar 1834, g. 10. Januar 1833 m. Betzy Stephansen (en Datter, Henriette Johanne, f. 12. Novbr. 1833), og Vilhelmine Sophie, f. 3. Oct. 1805, † 1868. — Efter Benzons Stamtavler giftede Commandeur Rosenvinge sig 1ste Gang 8. Marts 1792 m. Cathrine Petrine Noline Stephansen, f. 1768, † 9. Decbr. 1792.

5) Død 1777 som Cadet; Benzons Stamtavler.

Hr. Major Trolles Comp. Ao. 1760 d. 28 Aug. døde Sl. Genrl. Auditr. Andersen. Ao. 1761 d. 25 Mart. erholdte ieg efter underdanigst Ansøgning min Afskied med Obrist Lieutnants Carachteer. Ao. 1762 d. 30 Maj, som var een Pindzedag, blev min Søn Andræas Raiser fød; hans Faddere vare Jomfr. Hansen, Hr. Assessor Hansen, Seignr. Stern, og Madam Stern bar ham. Ao. 1764 d. 1 Apr. blev min Søn Agatus fød; ham bar Frue Trapaud og hendes Fr. Søster med Hr. Obr. L. Trapaud vare Fadere. 1767 d. 3 Oct. blev min Datter Ellena fød og samme Dag efter Hieme-Daaben døde¹⁾.

Som Tillæg hertil meddeles et Kuldlysningsbrev for Matthias Henriksen Rosenvinge, født 1655, † 1714 som Justitsraad, Landsdommer og Ejer af Ørbækklunde. Han var en Søn af Raadmand Henrik Jørgensen i Odense og Mette Mule, født 19. Februar 1627, en Datter af den berejste Dr. med. Jens Mule; »jeg skriver Intet om hendes Fataliteter — siger Landsdommer Bircherod i sine Familieoptegnelser (Kalls Saml. 130 Fol.) — hun holdt sig indgetogen i Odense, talte med Ingen, rejste siden paa Landet og klædte sig saasom en Enke«. Et Kongebrev angaaende hendes Forhold haves i Fyenske Tegnelser, dat. 18. October 1655, hvorved det tillades hende efter underdanigst Anmodning og Begjæring at udstaa Kirkens Disciplin og aabenbarlig Skrifte i en Landsbykirke ved Odense²⁾. Henrik Jørgensens Ansøgning om Tilladelse til Kuldlysningen lyder saaledes:

Stormegtigste Arffue Konge Och Herre.

Eders Kongl. Ma. Kand Jeg fattige Mand med denne min Aller Vnderdanigste Supplication iche efterlade Aller Vnderdanigst At Ansøge, Att efftersom Jeg for Rum tid Siden med en leddig Quindis Person ved nafn Mette Mule Jensdatter En Søn Aufflet haffuer, Som ieg efter sin Alders maade haffuer holt til Schoele, Och effterdj Samme Person Allerede tager meget Wel Affsted och er flittig j sin Bog, Saa det formoodis med tiden At bliffue got Aff hannem; Haffuer Jeg Paa Eders Kongl. M. Allernaadigste behag och Samtøche hannem Villet liiße j Kuld og Kiøn, som mit Eeniste Egte Barn og Arffuing At

¹⁾ Oberstlieutenant Rosenvinge døde 1779. I Aaret 1766 købte han Fristrup ved Varde, efter at han 1760 havde bortauktioneret sin tidligere Ejendom, Viimgaard. Danske Saml. I, 52 f.

²⁾ Hun findes ikke paa Mulernus Stamtavle i Giessings Jubelkerere II, 1.

Were, Effter derom hoefølgende Vdgiffne Breffs Videre Jndhold. Saa Er till Eders Kongl. Ma. min Aller Vnderdanigste Bøn och begiering, Att Eders Kongl. Ma. Samme Breff Aff Kongelige Naade Aller Naadigst Wilde Confirmere och Stadfeste, Slig Kongelig Naade Will Gud Allermegtigste Rigelig belønne.

Ottenße den 12 Decembr Anno 1671.

Eders Kongl. Ma. Aller Vnderdanigste Tiener Henrich
Jørgensen Eghand.

Ved Ansøgningen ligger en Afskrift af Henrik Jørgensens Brødrers Indvilgelse i, at Broderens uægte Søn bliver hans rette Arving; den er dateret Odense den 12. Marts 1656 og underskrevet af Poul Jørgensen, Sognepræst i Føns og Ørslev, og Mogens Jørgensen, Borger og Indvaaner i Odense.

Selve Kuldlysningsdocumentet er affattet som følger:

Kiendis Jeg Henrich Jørgensen, Raadmand vdj Ottenße, och hermed witterligt gjør, Att ieg paa Kongl. M. min Allernaadigste Herris och Arffue Konnings Allernaadigste Behag fuldkommen Liueßer j Kiøn och Kuld min Søn Matthias Henrichßen, Som Jeg Ved Mette Mule Jensdatter haffuer Aufflet, Och Kiender hannem derfor for mit Rette Egte Barn At Were, Saa At hand effter min død fuldkommelige Wed Adelborne Barn Och Som min Rette Eeniste Arffuing och Egte Søn schall tage fuldt Arffue, helst effterdj ieg dog med min Hustru¹⁾ ingen Anden liifs Arffuinger haffuer, eller formoodis at bekomme, Dog At Jeg jligemaade (Om ieg hans død offuerleuer) Allene som en Fader effter sin Søn At Were hans Arffuing Saa fremt hand Sig ej Selff Egte liifs Arffuinger efterlader. Deß till Widnesbyrd haffuer ieg dette med eigen hand schreffuet och Vnderschreffuet Och mit Zignete her neden paatrøgt. Actum Ottenße den 10 Novembr. Anno 1671.

Henrich
Jørgensen Eghand.

I Seglet sees Roseningernes Vaaben med Bogstaverne H IØ.
Den 17. Januar 1672 fik Kuldlysningen Kongens Stadfæstelse²⁾.

¹⁾ Hun hed Maren Hansdatter.

²⁾ Documenterne findes i Fyenske Indlæg 1672.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

6.

Lovise Bradt, begravet ²⁰/₆ 1792. 34 Aar gl., gift med Amtsprovst Hans Crone i Flodstrup ved Nyborg († 1825), havde mindst 2 Sødskende, nemlig Cancellisekretær David Eberhardt Bradt og Hof- og Stadsretsprokurator Peder Daniel Bradt, som begge levede 1793.

Til Afbenyttelse ved Udarbejdelsen af et Slægtregister over Familien Crone vil Oplysning om disse 3 Sødskendes Forældre (Navn, Stilling og Dødsaar) med særdeles Taknemmelighed blive modtaget af
exam. jur. Fr. Crone, Nyborg.

7.

Oplysninger om Kammerraad. 1ste Borgmester i Aarhus *Morten Andreas Gertsen* eller *Gerdzen*, † ³⁰/₈ 1769, gift 1741 med Kirstine Marie Feilberg, † 1753, samt om deres Efterslægt og om Skolelærer Jørgen Ørbech (i Jylland), hans Hustru og Son, Lars Bagger Ørbech, f. 1770, ønskes af

Boghandler P. J. Schmidt, Graabrodreret Nr. 3, Kjøbenhavn.

8.

Som Stamfader til Slægten *Simckenberg* nævner Lengnich en Mand, der var gift med Anna Maria Vassmer; om deres Børn, især om Datteren Anna Maria S., gift med Snedker Henrik Bøtke i Kjøbenhavn, ønskes Oplysninger af

Godscontoirist I. Bähr, Vemmetofte pr. Faxø.

Svar.

Slægten *Behr* (*Bähr*) (se III, 394. IV, 84).

Fra Hr. Capitain S. A. Sørensen er modtaget følgende:

Dietrich Behr var 1558 Stiftsfoged paa Osel og Befalingsmand paa Arensburg og blev s. A. antaget i dansk Tjeneste med 100 Rd. Pension; skal allerede i 1530 have tjent den danske Konge¹⁾.

Den ²⁷/₉ 1561 blev han antaget paa ubestemt Tid af Frederik II. som »Raad og Tjener« med 200 Rd. Løn og Hofklædning til 6 Personer og den ³⁰/₉ 1563 blev han paany antaget som Raad og Tjener paa Livstid med 500 Rd. Løn, 6 Personers Hofklædning og til Husholdning 2 Læst Sild, 5 Tdr. Rødskjær, 5 Tdr. Lax og 2 Sk $\mathcal{R}$ islandsk Rundfisk at levere i Lübeck²⁾.

I denne sin Egenskab af Raad og Tjener anvendtes han nu af Kongen paa forskjellig Vis:

Den ¹⁹/₆ 1562 faar Herluf Trolle Paabud om at følge Didrik Behr ind i Lifland, »nogle Ærinde og Hverv« at udrette³⁾.

²⁵/₃ 63 nævner Kongen ham som »Statholder« i Lifland. Den ²⁶/₆ 63 anmoder Hilmer v. Munckhausen Henrik Rantzau om at

¹⁾ W. Møllerup, Danmarks Forhold til Lifland S. 82, 103, 104 og flg.

²⁾ Geh. Arch. Bestellungen aus den Jahren 1554—73.

³⁾ Tegu. o. a. L.

give Svogeren Diterich Beer, der er i vigtig Sendelse til Kongen af Danmark, Oplysning om, hvor denne hurtigst kan træffes¹⁾.

Den ²³/₇ 63 udnævnes han til »Kommissarius og øverste Monsterherre« for H. v. Munckhausens Regiment Fodfolk og ³/₁₀ s. A. skal Rigsraadet for hans Udlæg i denne Tjeneste »fornøje« ham og tillige forære ham et statelig forgyldt Sølvstob, udtaget af Hvælvingen.

I Slutningen af Oktober 1563 er han tilligemed H. v. Munckhausen — hvis Regiment kort i forvejen er bleven opløst — i Brunsvig for at laane »Kartover og Mørsere« hos Hertug Wilhelm, hvilket lykkes og den paafølgende Vinter til ind paa Sommeren 1564 drage Begge om, navnlig i Nordtydskland, med allehaande Hverv. Talrige Beretninger fra denne Rejse om de »lothringske Praktiker«, om »Hvervninger« etc. foreligge.

Ulrich v. Behr blev antaget som Rytterfører i den tyske Afdeling af Frederik II.s Hoffaner, der kommanderedes af Marskalken, Grev Frederik v. Dohna, den ²³/₄ 1564 med 7 reisisge Heste, 2 Vognheste og 1 Troshest (fuld Glavind). — Overgik ult. Juni 1564, da Hoffanerne efter v. Dohnas Død omdannedes til jydsk, fyenske, sjællandske, skaanske og tyske Faner, til sidstnævnte, der kommanderedes af Hennicke Tornow.

Nævnes 1566 som selvstændig Fører for en Trop Ryttere, uvist af hvilken Størrelse.

Christian Adolph v. Bähr blev karakt. Kapitain i 2. jydsk Infanteriregiment ³/₁₁ 1779, virkelig ¹²/₇ 1780, Chef for Grenaderkompagniet ¹³/₅ 1785, Tertsmajor ¹/₂ 1793, Secondmajor ¹²/₉ 1794, afskediget 1801. — Daniel Anton v. Behr blev Kornet à la suite i Oplandske Dragonregiment d. ²⁸/₁₀ 1796; døde d. ³/₉ 1801. — Jens Jacob v. Behr, der var ansat i Holstenske Infanteriregiment, blev Tertsmajor ²¹/₁₀ 1774, Secondmajor ¹⁹/₁₂ 1788 og — som det synes — afskediget som Oberstlieutn. ²³/₁₂ 1789.

Gaver.

Fra Hr. Contoirist I. Bähr er modtaget hans: Stamtavle over den Bornholmske Familie Jespersen, suppleret med enkelte Linier af Familierne Gether og Hoffmann. Kbhvn. 1884, 8;

fra Hr. cand. pharm. J. W. Flood hans: Skiensfamilien Flood og dens legatberettigede Descendenter; med 5 Træsnit og 2 Facsimiler. Christiania 1884, 4, i Comm. hos Dybwad;

ved Hr. Kammerjunker Amsinck fra Hr. L. E. Amsinck dennes: Stammbaum der Familie Amsinck, Hamburg Maj 1884.

---

¹⁾ Danica Nr. 50.

Udgift.

Skylder Boghandler Klein	289 Kr. 57 Øre
Forfatter- og Redacteurhonorar	1098 — 50 —
Tilskud til Provst Vahls Slægtbog over Afk. af Chr. Nielsen, 2. Hefte	300 — » —
Trykning, Hefning m. m.	2040 — 77 —
Ævertissementer	27 — 99 —
Forskjellige Udgifter	82 — 63 —
Rabat til Forhandlere	528 — 25 —
Restancer, overførte til næste Aar	488 — 50 —
Tilgode hos Boghandler Klein	399 — 12 —
Tilgode hos Boghandler Knobelauch	1265 — 49 —
Kassebeholdning i Landmandsbanken	76 — 29 —
	<hr/>
	6592 Kr. 11 Øre

Regnskabet for 1882.

Indtægt.

Kassebeholdning i Landmandsbanken	76 Kr. 29 Øre
Tilgode hos Boghandler Klein	399 — 12 —
Tilgode hos Boghandler Knobelauch	1265 — 49 —
Restancer	488 — 50 —
Understøttelse fra Cultusministeriet	300 — » —
— — Raben-Levetzauseke Fond	500 — » —
Indskrivningsbidrag*)	33 — » —
Medlemsbidrag*)	2256 — » —
Solgt af Tidsskriftet	64 — 12 —
Renter	28 — 87 —
Indbetaling fra Boghandler Knobelauchs Bo	295 — 50 —
	<hr/>
	5706 Kr. 89 Øre

Udgift.

Forfatter- og Redacteurhonorar	1119 Kr. » Øre
Tilskud til Provst Vahls Slægtbog over Afk. af Chr. Nielsen, 3. Hefte	300 — » —
Trykning, Hefning m. m.	2611 — 84 —
Forskjellige Udgifter	70 — 46 —
Rabat til Forhandlere	300 — 63 —
Restancer, der afskrives paa Grund af Boghandler Knobelauchs Fallit	367 — » —
Restancer, overførte til næste Aar	549 — » —
Tilgode hos Boghandler Klein	388 — 96 —
	<hr/>
	5706 Kr. 89 Øre

*) Paa Grund af Boghandler Knobelauchs Fallit gjælte disse Tal kun for de danske Medlemmers Velkommende.

Indhold.

	Side
Stifts Relationer, indsendte til <i>Klevenfeldt</i> , udgivne af Registrator <i>Fr. Krarup</i> (Fyens Stift)	177
Slotspræsterne paa Akershus, ved Sognepræst <i>D. Thrap</i>	211
Brudstykker af et dansk-norsk Forfatterlexicon for Tiden før 1660, ved Sognepræst Dr. <i>H. F. Rørdam</i> . (Fortsættes)	228
Thronhjemske Slægtbøger I. Jens Randulfs og Hr. Anders Aalborgs Optegnelser, ved <i>O. A. Øverland</i>	244
En gammel Stambog, ved <i>Red.</i>	249
Spørgsmaal og Svar:	
6. Personer af Navnet Bradt, af exam. jur. <i>F. Crone</i>	255
7. Kammerraad <i>M. A. Gertsen</i> og <i>J. Ørbech</i> , af Boghandler <i>P. J. Schmidt</i>	255
8. Slægten Sünckenberg, af Contoirist <i>I. Bähr</i>	255
Svar paa Spørgsmaal om Slægten Behr (Bähr), af Captain <i>S. A. Sørensen</i>	255
Gaver	256

Skriftlige Henvendelser bedes sendte til Samfundets Secretairer: for Norge Bureauchef Alf Collett i Christiania, for Danmark Cand. polit. G. L. Wad, Tidsskriftets Redacteur, Oehlenschlägersgade Nr. 7, Kjøbenhavn V.

Enkelte Hefter sælges ikke særskilt. Til Kjøbs kunne faas de efterhaanden udkommende fuldstændige Bind for 1 $\frac{1}{2}$ Gange Medlemsbidraget.